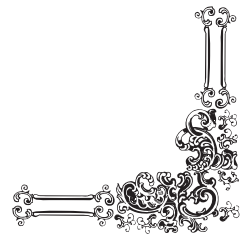
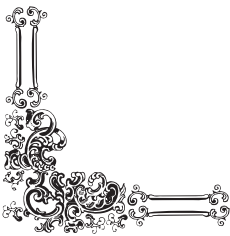

תשורה

משמחת נישואין של
לוי יצחק ונחמה
פרקש

יום ראשון ט"ו תמוז תשע"ז
כפר חב"ד, ארה"ק

פתח דבר

אנו מודים לה' על כל הטוב אשר גמלנו ובחסדו הגדול זיכנו בנישואי צאצאינו, החתן התמים לוי יצחק, והכלה המהוללה מרת נחמה שיחיו.

התודה והברכה לכל קרובי המשפחה, ידידים ומכירים, שהואילו לבוא לשמוח אתנו ביום שמחת לבבנו, ולברך את החתן והכלה שיחיו, ואותנו כולנו, בברכת מזל טוב וחיים מאושרים בגשמיות וברוחניות.

בשמחה ובטוב לבב הננו בזה לכבד את המשתתפים בשמחתנו – על יסוד הנהגת כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע בחתונת כ"ק אדמו"ר והרבנית הצדקנית מרת חי' מושקא זי"ע – בתשורה מיוחדת הכוללת

- אחדים ממכתבי כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו לאבי הכלה שי

-יומנים של התועודיות ומאורעות מבית חיינו ומחיי הישיבה שנכתבו על ידי אבי החתן בזמנים שונים בין השנים ה'תשמ"ז-תשנ"ד. חלק מהם נדפסו בקובצי עיוני תורה של הישיבה גדולה בואנוס אירס ארגנטינה ובתשורות לבר מצוה של החתן ואחיו שיחיו.

האל-הטוב, הוא יתברך, יברך אתכם ואותנו, בתוך כלל אחינו בניי יחיו, בברכות מאלופות מנפש ועד בשר, בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו בקרוב ממש.

מוקריהם ומכבדיהם

משפחת פלדמן

משפחת פרקש

יום ראשון ט"ו תמוז תשע"ז
כפר חב"ד, ארה"ק

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

פלדמן - ב"ב

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch

770 Eastern Parkway

Brooklyn, N. Y. 11213

493-9250

מנזח מענדל שניאורסאהן

ליוכאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין, נ. י.

ב"ה, י"ד כסלו תשמ"ג
ברוקלין, נ. י.

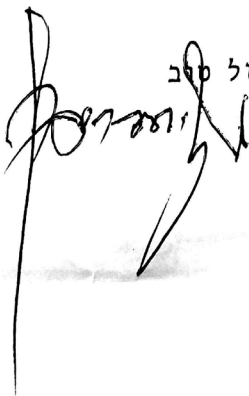
האברך הווי"ח אי"א נוי"נ וכו'
מוה' ברוך שלי
וב"ג תל'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה מקביעות זמן חתונתם
ליום ה' כ"ג כסלו הבע"ל,

הנני בזה להביע ברכתי ברכת מזל טוב
מזל טוב ושתהלי' בשעה טובה ומוצלחת ויבנו
בית בישראל בנין עדי עד על יסודי התורה
והמצוה כפי שהם מוארים במאור שבתורה
זוהי תורת החסידות.

בברכת מזל טוב
מזל טוב

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ביה, יום שלישי פ' אלה פקודי,
אדרי"ח אדר שני, ה'תשמ"ו.
ברוקלין, נ. י.

הרק"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ וכו'
מה" ברוך שי

שלום וברכה

ודו"ח
מכי/נתקבל.

והזמן גרמא לאישור ותי"ח

יום זכאי בכמה ענינים, ומהם -

יום שלישי שהוכפל בו כי טוב, טוב לשמים וטוב לבריות

אלה פקודי - המרמז שרק עניני משכן (-ע"ש ושכנתי, אלקות, תומ"צ) שבהם מדובר -
מנין האדם עומד ומראים עליו תמיד, כי הם קיימים לעולם,

אדרי"ח אדר שני - המדגיג התאחדות אדר ראשון ושני, אשר תודש אחד הם

תודש אדר - שכל החודש נהפך לשמחה וליו"ט

וליהודים הייתה אורה ושמחה וששון ויקר,

ועיי אשר הימים האלה נזכרים (בזכרון המביא לידי מעשה -) ונעשים, מעשים בחיזוק
ההפצת אורה זו תורה ויקר אלה (תפלין - המרמזים, והוקשו להם כל) המצות -

ובאופן דמוסיף והולך ואור ומחוך שמחה -

מקדמים - בלי חז"ל - "מטמך גאולה לגאולה", מגאולת פורים שגם לאחר' היו עדיין
בגלות להגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו -

שיבנה ביהמ"ק במקומו, הבא בהמשך למקדש המדבר, משכן העדות אשר פוקד ע"פ משה,

ויקבץ נדחי ישראל וכל יושבי עלי' ונקיים אז כל המצוות, כל מצוה ומצוה וכל
הדינים הנכללים, כמצות רצונך.

בברכה

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

אדר שני: להעיר מירושלמי מגילה פ"א ה"ה: אוחה השנה (שנעשה בה הנס) היתה מעוברת. אלא שדעת הבבלי לא משמע כן (מדלא הביאו בסוגיא זו - מגילה ו, ב - להכריע הדין). ולהעיר משער הפסוקים להאריז"ל רי"פ ואחנן. וראה לקוטי לוי יצחק למגילת אסתר ט"ע צו. שם ע"י צט. יום זכאי: להעיר מתענית כט, א. יום שלישי שהוכפל בו כי טוב: פרש"י בראשית א, ז. טוב לשמים טוב לבריית: קידושין מ, א. וראה אוה"ח (בראשית לג, א ואילך. ועוד). מכתב כ"ק אדמו"ר (מהורשי"ב) נ"ע (בסתימ חטיט ע"י פו (השני) ואילך). אלה. לעולם: אוה"ח ע"פ. משכן (-) ע"ש ושכנתי, אלקות: תרומה כה, ח. וראה לקו"ה ריש פרשתנו. ולהעיר מדיה באתי לגני חשי"י. א"י. המדג"ש: הנקרא י"יום שלשים. שהוא ריח"י (שו"ע אה"ע - סק"כו ס"ו). חודש אחד הם: ר"ן (ועוד) נדרים סג, ריש ע"ב. החודש. ולי"ט: (ראה אסתר ט, כב) כל החודש (ירושלמי מגילה פ"א ה"א. שו"ע או"ח סתרפ"ח ס"ז. וברמ"א שם: והכי נהוג). וליהודים היתה אורה. ויקר: אסתר ח, טז. הימים האלה נזכרים. ונעשים: אסתר ט, כח. וראה רמ"ז בספר תיקון שובבים. הובא ונתבאר בספר לב דוד להחיד"א פכ"ט. אורה. תפלין: מגילה טז, ב. וראה גם תיב"ע ע"פ. - ביאור ע"פ חסידות - שערי אורה שער הפורים ד"ה וקבל פכ"ט ואילך. ועוד. (תפלין - המרמזים, והוקשו להם כל) המצות: קידושין לה, א. נתבאר בלקו"ה שלח מ, ד. ואחנן יב, סע"ג. אוה"ח ואחנן ע"י רס ואילך. ועוד. בלי חז"ל - "מסמך גאולה לגאולה": מגילה ו, סע"ב ובפרש"י. ולהעיר, שענין זה נוגע בשנה מעוברת (כשנה זו) - כי בכדי ליימסמך גאולה לגאולה" וקורן את המגילה באדר שני דוקא. מגאולת פורים שגם לאחר"י היו עדיין בגלות: ד"אבתי עבדי אחרוש אנז" - מגילה יד, א. שיבנה ביהמ"ק במקומו .. ויקבץ נדחי ישראל: רמב"ם ה"י מלכים פ"א ה"ד. הבא בהמשך למקדש המדבר: ראה רמב"ם ריש ה"י ביהב"ח. שם פ"א ה"יב. - הדיוק בלי הרמב"ם "מקדש המדבר" ראה לקו"ה חט"ז ע"י 473. חכ"א ע"י 155. משכן העדות אשר פוקד ע"פ משה: ראה זח"ב רכא, ב. רכב, א. נתבאר בארוכה בלקו"ה פרשתנו. ועיין כשי"ט (הוצאת קה"ח) ס"י שיט קרוב לסופו. תוי"ח שמות תרנח, א ואילך. תרסג, סע"א ואילך. אוה"ח ע"פ. ד"ה אלה פקודי, תר"ל. ועוד. ע"פ משה: ראה לקו"ה לה"י"מ ד"ה איתא בזהר משכן (סכ"ו - הוצאת קה"ח). וכל יושבי עלי' שנקיים אז כל המצות: כולל גם המצות הנוהגות רק בזמן שייכל יושבי' עלי' - ערכין לב, סע"ב. רמב"ם ה"י שמיטה ויובל פ"י ה"ח. כל מצוה. הנכללים: סיום שיעור רמב"ם ד"ם זה (לפי החלוקה דגי"פ ליום). כמצות רצונך. ראה תוי"א ויחי מו, ד ואילך. תוי"ח שם צה, א ואילך. אוה"ח שם (כרך ו) תתשכח, ב ואילך. המשך וככה תרלי"ז פ"יז ואילך. כמצות רצונך: ובנוגע לאופן השגת התורה לעתיד - ראה או"ח לה"מ ד"ה כי תורה חדשה מאתי (ס"י טטו - פז, ד - הוצאת קה"ח). ויש לקשר זה עם סיום ס' הרמב"ם: ולפיכך יהיו ישראל חכמים גדולים ויודעים דברים הסתומים וישיגו דעת בוראם.

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין, נ. י.

ביה, ימי אלול ה'תשמ"ה

ברוקלין, נ. י.

הרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצי"צ כו'
מו"ה ברוך שי'

שלום וברכה

המכ' והדו"ח נתקבלו.

לקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל כל ישראל

לטובה ולברכה, הנני בזה להביע ברכתי, לו ולכל אשר

לו, ברכת כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה

בגשמיות וברוחניות.

 בברכה

ליל שישי וירא אור לי"ט חשון תשמ"ז, מאנטרעאל

התוועדו השלוחים הת' מיכאל גאלאמב ולוי מאראזאוו שי' על שזכו לקבל דולר (קנדי) מהרבי לצאתם לשליחות לכאן. לוי מאראזאוו סיפר מה ששמע בעת ה"שבעה" של הסבתא שלו מרת ברכה מאראזאוו ז"ל אשתו בזיווג שני של הרה"ח ר' אלחנן מאראזאוו, שנפטרה לפני שבועות אחדים בגיל 100 שנה.

א. היא לא קראה אף פעם לבעלה ר' אלחנן בשמו מפני הכבוד ודרך ארץ. חוץ מפעם אחת, וזה הי' בזמן שעברו אז לגור בסמיכות לכ"ק אדני"ע בראסטאוו והי' להם שם רק חדר אחד גדול וזה הי' כל הבית, והיא שמה וילון שיהי' מחיצה בין חדר הילדים לחדרם, ור' אלחנן ישב ועסק בתורה. ובאמצע קרה לה תקלה שלא יכלה להסתדר להקים לבד את הוילון, וקראה לבעלה ברמזים כו' אך הוא לא שמע לה עד שאמרה: ר' אלחנן! ואז פנה אלי' ובא לעזרתה.

בשעה שאמרה את שם בעלה נתאדמו פניי מבושה, ואחד מילידי הקטנים (ר' מענדל שי') עמד שם וראה שנאתדמו פניי שאל אותה מדוע פניי אדומות? ואמרה לו שמאז שנישאה לבעלה עוד אף פעם לא קראה אותו בשמו מחמת דרך ארץ וזה לה פעם ראשונה. (שמעתי סיפור זה בחוה"מ סוכות האחרון מפי ר' מענדל מאראזאוו בעצמו).

ב. אבי' של מרת ברכה ע"ה הי' ר' דוד מענדל כ"ץ שהוא הי' עוד מחסידי ומקורבי אדמו"ר הצ"צ נ"ע והי' רב באיזה עיירה קטנה ברוסיא. בימים ההם הי' המנהג כשהי' חתונה בין שני משפחות שגרו בשתי עיירות היו נוסעים שתי המשפחות בדרך ונפגשים בעיירה שבאמצע הדרך ושם ערכו החתונה.

ר' דוד מענדל בדרך כלל לא הי' משתתף בחתונות אפילו של בני עירו גם כשהי' בעיירתו בטענה שאין לו זמן לזה. פעם אחת היתה איזו חתונה ור' דוד מענדל הודיע שייסע גם למקום החתונה שהי' בעיירה אחרת מחוץ לעירו. כשהגיע זמן החתונה יצאו העגלות עם המשפחה והאורחים והרב נוסע איתם ונפגשו בעיירה שקבעו לחתונה והודיעו שבערב תתקיים החופה ושמחת

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

הנישואין.

כשהגיע עת ערב וכולם התאספו לחופה אך הרב אינו נמצא, החמה כבר שוקעת אך ר' דוד מענדל אינו מופיע. החופה מוכנה וכולם מחכים לרב שיתכבד לסדר קידושין ועובר שעה ושעתיים ולא נראים סימנים באופק. התחילו לחפש בעיירה לראות מה קרה ולא נמצא עד שערכו החתונה בלעדו.

מאוחר בלילה או למחרת בבוקר חיפשו את הרב עד שמצאוהו יושב באיזה ביקתה וכותב, נכנסו לבית ושאלוהו מה מעשיו כאן ושחיפשוהו לחתונה וכו'. וכבר עומדים לחזור ואיך הוא נעלם, ר' דוד מענדל ענה להם שהוא מאוד מצטער שהפסיד החופה וכו', ואמר להם שבאמת אינו נוהג לבוא לחתונות אך הוא שמע שנוסעים לעיירה זו, ויש לו כאן חבר שיש לו כתבי דא"ח מאמרי חסידות וכו', שאין נמצאים בידו ורצה להעתיקם, ולא שם לב שעבר הזמן...

ג. בעירתו הי' פריץ שהי' שונא ישראל ומפריע ליהודים וכו'. פעם אחת חלתה בתו של הפריץ והרופאים לא מצאו מזור למחלתה, הפריץ קרא לרב העיר ר' דוד מענדל וביקשו שיאספו את היהודים וגם הם יתפללו לשלום ביתם, רד"מ אסף את יהודי העיר ואמרו יחד קאפיטל ק"ט בתהילים עיי"ש וד"ל.

ד. כשניצל ר' אלחנן מאראזאוו מהצבא, שנתנו לו פטור, נכנס ר' הענדל בשמחה לאדמו"ר נ"ע ואמר: חאניע איז ארויס! חאניע איז ארויס! כ"ק אדמו"ר נ"ע קם מכסאו ורקד עם ר"ה ג' סיבובים במחול בתור השתתפות בשמחה.

ב"ה

מוצאי ש"ק פרשת וירא כ"ף מרחשון מ"ז, מאנטרעאל

בליל ש"ק אחרי סעודת ש"ק התוועד הת' השליח פייביש דאלפין שיי ודיבר חזק בנוגע להתקשרות לרבי שהרבי שופך לנו כ"כ הרבה אורות וגילויים בשיחות ומאמרים רבים ואנו צריכים לשים כלים ולקבל כל מה שנותנים לנו, הי' התוועדות מאוד מרוממת.

בש"ק אחרי התפילה התוועד הרה"ת ר' אבא גורביץ וסיפר סיפורים מחייו ברוסיא בשנים הקשות, וסיפר שהי' מלמד ילדים תורה והי' להם מחסן מתחת לשולחן ושם היו נחבאים מאימת הק.ג.ב. בשעת חירום, וכדי לבוא ללימודים היו מגיעים כל ילד דרך שביל אחר והי' סכנה גדולה מאוד. והי' שם שומר שידע שלומדים אבל לא ידע בדיוק היכן זה, והיו צריכים לשלם לו שוחד שלא ילשין לממשלה.

פעם אחת התחיל השומר לבקש מחירים מפולפלים והזהירו שאם לא יתן ילשין לממשלה. ר' אבא נבהל מצד אחד אבל זה הי' מחיר גדול מאוד כאלפיים רובל שלא הי' שייך לשלם והתווכח איתו והוריד את המחיר, לחמש מאות רובל שגם זה הי' הרבה מאוד, אך כשזה קרא בחודש הבא פעם שניי לא התאפק והתחיל לצעוק עליו שהוא גנב וכו' וכו'. האיש ההוא נבהל לגבורותו של ר' אבא ולא ענה לו כלום, וראה זה פלא שבאותו שבוע קיבל היתר יציאה מרוסיא.

השליח הת' אליעזר ליווי שיי (ז"ל) סיפר שכ"ק אדמו"ר שליט"א אמר פעם לאביו ר' דובער ליווי שיחי' שכל זקני אנ"ש שיושבים מאחוריו בפארברענגן יצאו מרוסיא ללא רשות...

כעת מוצש"ק התקיימה התוועדות עם המשפיע הרה"ח ר' מנחם זאב שי' גרינגלאז וכרגיל סיפר הרבה סיפורים וניגן הרבה ניגונים ואכתוב סיפורים אחרים ממה שבזכרוני:

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

א. המהרי"ל בן אדמו"ר הצ"צ הי' מתפלל בדביקות גדולה מאוד והי' בוכה ורוקד בעת התפילה וכו', מסופר שפעם אחת באמצע תפילתו זב לו דם מאפו באמצע התפילה ולא הרגיש וסיפרו לאביו הצ"צ וניגש אליו וסתם את אפו לסתום הדם, והוא לא הרגיש מרוב דביקות. (הערה לאחר זמן: סיפור זה נמצא ברשימות על אדמו"ר הרש"ב נ"ע עם אביו אדמו"ר מהר"ש)

ב. כשהגיע לראשונה לאטוואצק להתקבל לשיבת תנו"ת ללמוד שם לא הי' לו מקום לישון. ניגש אליו בחור אחד שלא הכירו ונתן לו שלום עליכם ואמר לו שיש לו מיטה בשבילו ללילה זו. הבחור הביאו לאחד מחדרי השינה ואמר לו שיכול לישון על מיטה זו. הרמ"ז הי' מאוד עייף מהדרך נשכב ונרדם מיד בתרדימה עמוקה, באמצע הלילה נתעורר משנתו והוא רואה את אותו בחור יושב בקצה המיטה וקורא ק"ש שעל המיטה, כשהאיר השחר הבחור הנ"ל גמר לקרות ק"ש שעל המיטה ואז קם והלך לסדר.

אח"כ נודע לו שבחור זה שמו ר' יוסף הלוי וינבערג שי' ומיטה זו היתה מיטתו שלו...

דיבר על ההתקשרות לרבי ואיך שהרבי נוגע לו ואיכפת לו מכל בחור, ובין הדברים סיפר את הסיפור דלהלן:

ג. הי' בחור אחד שנתקרב לחב"ד ולמד בישיבה במאנטרעאל, והרבי התעניין מאוד אצל הרמ"ז לדעת מה נעשה עם הבחור ואיך הוא מתקדם בלימודיו וכו', הבחור הי' בעל כשרון ולמד בהתמדה ושקידה נגלה וחסידות והתקדם ב"ה בהצלחה.

באותה תקופה נסעו לרבי כמדומני לחג השבועות והיתה התוועדות ארוכה ועמוקה מאוד ודיבר בנוגע להשגת החיוב והשגת השלילה וכו' עניינים עמוקים בדא"ח. הרבה מהחסידיים לא הבינו השיחה.

החג הרבי ביקש שהבחור יכתוב הנחה מההתוועדות והרבי רצה לראות את ההנחה בלא שהבחור יידע מזה.

הבחור הנ"ל כתב הנחה בטוב טעם והרמ"ז מסר את ההנחה לרבי והי' לרבי רוב נחת מאוד מאוד. והי' מענה מיוחד על זה על הנח"ר מכ"ז, ורואים עד כמה נוגע לרבי מצבו של כל תמים.

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

ד. סיפר על החסיד ר' אברהם פאריז שהי' מאלו שגנבו כתבים מאדמו"ר מוהריי"צ וכידוע הנהגת החסידים בזה, פעם אחת נודע לאדמו"ר מהריי"ץ ע"ז וקראו וציוה לו להחזיר כל מה שלקח, מיד הלך ר"א והחזיר הכל לרבי, כמובן שהיתה לו העתקה מהכל כי מותר להעתיקם, וזה הי' המס"נ של חסידים כדי להשיג כתבי דא"ח, והיום ב"ה נשפך מאמרים ושיחות בלא הגבלה וכו'.

אחרי יום הבהיר ראש חודש כסלו תשמ"ז

ליל א' דר"ח כסלו הייתה התוועדות רבתי עם סעודת הודאה יחד עם אנ"ש ורוב עם דמאנטרעאל והרבנים נשאו נאומים, בין הנאומים היו הרב הענדל מרא דאתרא שי' שסיפר מזכרונותיו מהימים ההם דשמח"ת תשל"ח שהי' נוכח בעת מעשה, וארשום מה שזכור לי:

בשמיני עצרת בלילה בהקפה החמישית החווירו פניו הק', וכ"ק אדמו"ר שליט"א התיישב על הכסא. מיד צעקו שיצאו כולם ושברו החלונות כדי שיכנס אויר, כולם יצאו החוצה ודמעות בעיני כולם. כ"ק אד"ש סיים במהירות ההקפות והלך לבדו עד לחדרו הק' אע"פ שהי' כבר באמצע ההתקף ר"ל. כל הזמן הגיע הוראה מלמעלה שימשיכו בריקודים ובהקפות, החסידים רקדו ובכו כל העת...

אמרו כל התהילים ולא הלכו הביתה לסעודת יו"ט כולם מתעניינים לשמוע מהנעשה ונשמע, גם עשו קבוצות שנתנו שנים לרבי במתנה והבכי רב מאוד.

בבוקר ציוה הרבי שיעשו מנין למעלה בסמוך לחדרו הק' הרב הענדל זכה להיות הכהן במנין זה. התפללו בג"ע התחתון בסמיכות לחדרו הק', כ"ק אד"ש שכב בחדרו הק' על המיטה, כשהגיע למפטיר התיישב אף שהרופאים התנגדו לזה ועלה למפטיר וקרא את כל הפטרה אע"פ שהי' קולו חלוש והרופאים אמרו שזה סכנה ממש, וראו ניסים גלויים ממש על כל צעד ושעל.

בברכת כהנים הסתכל על הכהנים אחרי הברכה, ורק נענע בראשו ולא אמר מאומה.

במשך הלילה לפני החמיר מצבו מאוד והרופאים אמרו שמוכרח ללכת לבית הרפואה ואי אפשר בלאו הכי, הרבי התנגד בכל עוז עד שבשלב מסויים אמר שישאלו לרבנים, היתה אז אסיפת רבנים והוא ביניהם והחליטו להורות לכ"ק ללכת לבית הרפואה כי זה מוכרח לבריאות גופו הק'. וכשבא הריל"ג לומר לרבי פס"ד הרבנים אמר לו הרבי שבבקשה לא יאמר לו פס"ד הרבנים

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

כי איננו רוצה לנסוע בשום אופן ואם יאמרו פס"ד הרבנים יהי' מוכרח לנסוע ועיי"כ שלא יגידו לו מה פסקו!

במשך היום של שמח"ת נתן הרבי נקודה של שיחה שמבאר הענין של שאיבת דם שזה עיי" שנוצר חלל ומקום פנוי ודוקא זה מושך הדם אליו, ועד"ז בעבודה שדוקא עיי" ההעלם מכריחים את הגילוי, ונפקדת כי יפקד מושבך ועד"ז כעת.

ר' בערל מאצקין שי' סיפר מה ששמע מהר"ר יעקב יהודה העכט (וגם אני שמעתי ממנו בעצמו בשנה שעברה י' כסלו כשהגיע למאנטרעאל לש"ק וסיפר זה בפרטיות):

בנוגע לסעודת הודאה שהי' בזאת חנוכה שכי"ק אד"ש קרא לריי"י העכט כמה ימים קודם ואמר שמחפש איש סוד שלא יהי' ידוע לאף אחד ומצא אותו, וביקש שרוצא לערוך סעודת הודאה ולהשלים ההתוועדות של שמח"ת עם כוס של ברכה וכו'. הוא שאל אם יכול לגלות לבניו והרבי לא הסכים בשום אופן ואמר שלגלות לבחורים זה מתפרסם עד אוסטרליא תיכף ומיד...

אחרי ההתוועדות כשהר' העכט כתב דו"ח לרבי מכל אשר נעשה זכה לקבל מענה ת"ח על מה שעשה והוסיף: "וראה הקדמת הזהר". ושם בהקדמת הזוהר נמצא הסיפור של ר' חייא שעלה למעלה והגיע להיכל רשבי"י ומשיח, ואח"כ באו ואמרו שרוצים אותו למטה וחזר עוד כו"כ שנים לעולם נשמה בגוף, והבינו שהרבי מרמז כאן על המאורע שקרה לו בעצמו.

אחרי הסעודה הרשמית התוועד הרה"ג הרה"ח ר' שלום דובער גורקאו שי' עד אור הבוקר, והייתה התוועדות נפלאה עם כו"כ סיפורים והרבה דמעות כדרכו, נקודת דיבוריו היו על זה שצריך להיות ביטול אצל תמים למי שגדול הימנו ואף שלפעמים חושב שהוא צודק אעפ"כ צריך ביטול, וזהו יסוד בחסידות.

ארשום כאן מהסיפורים שזכורים לי:

א. אדמו"ר הזקן נסע פעם בעגלה ויחד עמו הי' החסיד ר' אייזיל האמלער ז"ל, באמצע הדרך הוציא ר' אייזיק מזונות כדי לאכול שזה הי' בגדר פת הבאה בכיסנין ואמר לו אדה"ז והרי נכתב בסדר ברכות הנהנין שבעל נפש יחמיר

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

על עצמו לאכלו רק בתוך הסעודה ואמר ר' אייזיק שאינו בעל נפש, ואמר לו אדה"ז – ויש בזה ב' נוסחאות:

א) אם לא היית בעל נפש לא הייתי לוקח אותך בעגלה שלי.

ב) אם אתה מתפלל בנוסח התפילה שלי הרי אתה בעל נפש.

וסיפר הרב גורקאוו שבילדותו שמע סיפור זה בשם ר' יצחק דער מתמיד והוסיף ביאור מה הפירוש שהמתפלל בנוסח אדה"ז הוא בעל נפש, כי אדה"ז שם בהנוסח שלו להתחיל תפילת שחרית עם הודו לפני ברוך שאמר לא כמו נוסח אשכנז שמקדימים ברוך שאמר להודו.

ומבואר בחסידות הטעם לזה כי הודו הוא שייך לבחינת נפש במדרגות הנשמה, משא"כ פסוד"ז הוא בבחינת רוח, ולכן מתחילים בהודו שהוא בחי' נפש, וזהו הטעם שהמתפלל בנוסח של אדה"ז ומתחיל תפילתו בהודו ה"ה בעל נפש.

ב. החסיד ר' בערל גראסבויס זכה לתקופה מסויימת לשמש את את אדמו"ר מוהרי"צ, ולסעודת ש"ק הביא לרבי צלחת עם טשאלענט ואכל את כל הצלחת, ר' בערל חשב שהרבי רוצא עוד והביא עוד צלחת וגם זה אכל הרבי עד גמירא כו', אחרי שבת אמר הרבי לר' בערל שלא יעשה זאת עוד הפעם כי זה פעל לא טוב על הבריאות שלו אלא שקבלה היא שאת צלחת הצולנט צריכים לסיים ולא להשאיר.

ג. פעם בהושע"ר צילצל הטלפון ב770 והי' זה ר' בערל גראסבויס והר' גורקאוו הרים את הטלפון והנ"ל ביקשו שיבקש מהרבי שבערל גראסבויס מבקש לעקאח. והוא ניגש לרבי ואמר כנ"ל, הרבי שאל אותו כמה פעמים האם הוא לא קיבל ואז נתן לו חתיכת לעקאח. (סיפר זה כי נכדו לומד בישיבה).

ד. פעם בכוס של ברכה נתן לו הרבי יין ואמר לו האם אתה בשמחה עכשיו, ולא ענה ונתן לו עוד וכך הי' כמה פעמים עד שענה כן.

ה. ר' פסח מאלאטאווקער הי' חסיד גדול ומשכיל ועובד מגדולי חסידי אדמו"ר הצ"צ כמסופר עליו בלקוטי דיבורים בכ"מ. הוא הי' גם גיבור אדיר כפשוטו.

פעם אחת רדפו אחריו קבוצה של רוצחים ושוודדים, הוא ברח מהם ורץ מהר מאוד הרבה הזמן עד שהגיע לאיזה עיירה ועלה על גג אחד הבתים, והי' שם חבית גדולה וכבדה של אבן. ובכחו הרב הוא הפך את החבית על פי

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

והסתתר מתחתיו והחזיק מקום סדק של אויר כדי שיוכל לנשום.

השודדים רדפו אחריו ועלו על הגג וחיפשוהו בכל מקום עד שהבינו שמסתתר מאחורי החבית. הם ניסו להגביהה ולא יכלו בשום אופן, ומרוב יאוש לקח אחד מהם את השוט ונתן מכה בארץ וזה פגע בדיוק במצחו של ר' פסח. וזה היי מכה חזקה שגרם פגיעה במוח שלו.

כשהלכו הצליח ר' פסח להימלט משם ורץ מיד לליובאוויטש, שהיי בסמיכות מקום, הוא נכנס מיד אל הצ"צ ולא הצליח להוציא מילה מפיו רק פרץ בבכי. הצ"צ נעמד וקרב אל ר' פסח ותפס בידיו הק' את ראשו וכאילו חיבר את ראשו שוב, וחזר לאיתנו, והמשיך להיות משכיל וחסיד כלפנים.

פעם אחת ישב ר' פסח עם תלמידיו והתוועד איתם ופתאום תפס את ראשו בידיו וצעק בקול גדול: איי רבי איי רבי!! אח"כ נודע שזה היי בעת שנסתלק הצ"צ, ולפתע חזר אליו החלישות בראשו ובמוח כמו שהיי בעת שקיבל את המכה.

אחרי זמן נסע ר' פסח לליובאוויטש ונכנס אל אדמו"ר מהר"ש ועמד פנים אל פנים ובכה, נחלי דמעות נגרו מעיניו. ואדמו"ר מהר"ש גם בכה יחד איתו והיי: "טרערן האבן געפרעגט און טרערן האבן געענטפערט" (= דמעות שאלו ודמעות ענו)... ומיני אז לא חזר אליו המוחין והיי מתפלל כמה פעמים ביום כי היי שוכח מפעם אחת לשניי שהוא התפלל, ואמר הרי התפילה צריכה לפעול על כל היום ולכן עדיף להתפלל כמה פעמים מאשר לא להתפלל.

בספרו סיפור זה בכה בכי רב ולקח כמה שעות לספר הסיפור וחזר הרבה פעמים על הפתגם, טרערן האבן געפרעגט און טרערן האבן געענטפערט.

1. סיפר על דו שיח שהיו בין שתי נשמות אחת שירדה עכשיו מהגן עדן ואחת שעלתה מעוה"ז למעלה.

ובהקדם המבואר בחסידות החילוק בין הנשמה למעלה לנשמה למטה. שלמעלה בג"ע הנשמה היא במדרגת ממלא כל עלמין וכל העליות שלה הם בסדר והדרגה משא"כ כאן למטה נשמה בגוף הנשמה מגיעה לדרגת סובב כל עלמין ע"י קיום מצוות וע"י עבודת התשובה וכו'.

ושני ענינים אלו נקראים בדא"ח עיגולים ויושר כמבואר בדרמ"צ מצות

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

ציצית ועוד.

והנה הנשמה היורדת פוגשת את הנשמה שעולה ושואלת אותה למה זה מורידים את הנשמה שלי למטה ומהו הדבר שמשיגים למטה שאי אפשר להשיג כשהנשמה היא למעלה, עונה לה הנשמה שעולה מן הגוף: הרי למעלה אפשר להשיג רק מבחינת יושר (ממכ"ע) אבל למטה משיגים בחינת עיגולים (סוכ"ע), והנשמה היורדת מתלהבת מכ"ז. אך כשבאה למטה ומתחילה לחפש את העיגולים ורואה והנה כל בני אדם רצים אחרי הכסף שהם מטבעות עגולים וחושבת שהנה זה העיגולים וכך מפסידים את כל החיים ב"עיגולים" אלו...

ז. סיפר שבשנת תער"ב שלח כ"ק אדמו"ר נ"ע קבוצה של בחירי התמימים מליובאוויטש לארה"ק לייסד הישיבה תורת אמת בחברון, והיו שם מהתמימים הכי מצויינים עובדים ומשכילים ומופשטים מכל עניני עוה"ז, ושלח איתם גם את הרש"ז הבלין בתור משפיע, הבחורים שהיו בדרגא גבוה לא התחברו כ"כ עם המשפיע והי' איזה טענות מסויימות, והרבי הר"י"צ ענה להם במכתב: "עודכם עוללים ויונקים, עודכם צריכים לאם שתקנח אתכם!" וזה נכתב לתמימים עובדי השם גדולים ואנן מה נענה אבתרי'...

ח. סיפר שר' ברוך פאריז (או ר' אברהם פאריז) דיבר פעם במאנטרעאל והתוועד איתם ואמר שהבעי' כאן היא שהשירותים הם מאוד בהרחבה וזה אין צריך להיות...

בכלל ההתוועדיות עם הרב גורקאוו היא דבר נדיר מאוד אולי אחת בשנה אבל שווה לחכות.

*

ליל ב' דר"ח כסלו היתה סעודת הודאה בישיבה ובהמשך לזה התוועד הרה"ח הרמ"ז גרינגלאז בשמחה ובטוב לבב ואכתוב כאן מהסיפורים שזכורים לי כעת:

א. סיפר שבצעירותו זכה לשמש את החסיד ר' זלמן לאדזשער (רש"ז שניאורסאן מלאדז'ו) והי' שם אמרי בינה, והרמ"ז דפדף בספר ואמר לו ר"ז שאצל הצ"צ (או מהר"ש) נשרו שערות ראשו מהעיון בספר אמרי בינה.

ב. באטוואצק היו בחורים בעלי נגלה שהחזיקו דף גמרא בתוך המאמר והיו בחורים בעלי חסידות שהחזיקו דף חסידות בתוך הגמרא, באופן

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

שהמשגיחים לא יבחינו.

ג. באחת העיירות ברוסיה לא אמרו תחנון כל חודש כסלו כי זה כל החודש אשר נהפך להם, אַ חסידישער חודש.

ד. המהרי"ן בן הצ"צ הי' בעל התפעלות גדול ובעת תפילתו הי' רוקד הרבה והי' מוצא את עצמו בצד אחר של ביהכנ"ס מתחילת התפילה, עד שהחליטו לקשור אותו אל העמוד וגם זה לא עזר כי הי' רוקד עם העמוד, עד שהחליטו להתחיל התפילה עמו ואח"כ להמשיך עם חזן אחר כי לא הי' אפשר להחזיק אותו.

ה. ר' נטעלע מאלאסטרזיינער הי' מגדולי חסידי אדמו"ר הצ"צ והי' רב בעיירה קטנה מאוד עם בתים ספורים, הוא הי' ענו מאד ובטל בתכלית גם בגשמיות הי' נמוך קומה.

בליובאוויטש בימים ההם הי' מזמן לזמן יום השוק, יריד, והיו באים מכל העיירות הסמוכות לקנות ולמכור, וכמובן שהיו אז מסתובבים אנשים שונים ומשונים גם הרבה גנבים ביניהם, ומכיון שהביהכנ"ס בליובאוויטש הי' פתוח יומם ולילה נתרבו הגניבות שם עד שהחליטו ברשות הצ"צ לסגור הביהמ"ד בלילה ולא להשאיר אף אחד בשום אופן.

באחד הימים הגיע ר' נטעלע לליובאוויטש ע"מ לשהות בחצירו הק' של הרבי, וכיון שהי' ימות הקור והשלג הי' על הארץ הי' ר' נטלע מכוסה בצעיף על ראשו ומכוסה במעיל וכך נכנס לביהמ"ד ונשכב על איזה ספסל לנוח מעמל הדרך וכך נרדם שם ליד התנור.

הגיעה השעה לסגור הביהכנ"ס והממונים מוציאים את כולם החוצה עד שהגיעו אליו. ומכיון שהי' מכוסה כל גופו לא הכירוהו ואמרו לו לצאת אבל הוא בשלו שרוצה לנוח, והם אמרו לו שהרבי ציווה להוציא את כולם מהביהמ"ד מפני הגנבים, אז הוא ענה להם איך בין נישט קיין גנב (=אינני גנב), הם הבינו שיש להם עסק עם עקשן ותפסו אותו בידיו וברגליו והוציאו אותו מחוץ לביהכנ"ס והוא צועק: איך בין נישט קיין גנב איך בין ניט קיין גנב!!

כשהשכיבוהו בחוץ נתגלה פניו וראו שזה ר' נטעלע ומרוב בושה השאירוהו וברחו לנפשם, וזה הי' גודל ביטולו של ר"נ כי הי' יכול לנקוב בשמו ולומר מיהו ואז היו מתייחסים אליו בכבוד, אבל זה הי' מופרך אצלו לגמרי, כי במה נחשב הוא.

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

ו. ר' נאטעלע הי' פעם יושב בהתוועדות אצל הצ"צ והצ"צ דיבר בארוכה בענין עבודת הביטול להיות אין והביא דוגמא מר' נטעלע שהוא בביטול גמור. ר"נ ישב בסוף השולחן והקשיב לדברי הצ"צ ולא הי' ניכר שהדברים פועלים עליו רושם עד שאחד החסידים אמר לו, השומע אתה מה שהרבי אומר עליך? שאתה אין וביטול וכו', אמר לו ר"נ: אז דער רבי זאגט שיין אז איך בין אַ גארנישט בין איך טאַקע אַ גארנישט! (=אם הרבי אומר שאני כלום הרי אני אכן כלום) ...

ז. סיפר שנכח בישיבה של המתנגדים במאנטרעאטל בעת ההספד שעשו על ר' נחום פרצוביץ והגיע איזה ראש ישיבה מפורסם כדי להספידו.

והנה המנהג אצלם הוא שמחכים לראש הישיבה שיסיים קריאת שמע וכן שמונה עשרה והוא מאריך מאוד וכולם מחכים עליו. והנה כיון שהגיע המספיד ציוה הראש ישיבה הר"נ וינבערג שיתנו להמספיד לסיים ויחכו לו.

וכשהתחיל הרב המספיד את דרשתו פתח ואמר: ראשית כל אני רוצה להודות לראש ישיבה שנתן לי המתנה לגמור קריאת שמע ושמונה עשרה אחרון... ואח"כ המשיך בהספד שלו.

ח. סיפר שכשגרו עוד בפארק עוועניו יחד עם ההונגארישע הוא זוכר דו שיח שהי' בין שני יהודים ושאלו זה את זה מה קורה כעת שהצולנט של שבת קודש אין לזה אותו טעם כמו שהי' בימים ההם בעיירה הישנה. ואחרי דו"ד הגיעו למסקנא שבימים ההם היו מביאים כולם הצולנט לתנור אחד והיו מתבשלים שם, ומכיון שהיו כו"כ קדירות הרי נתערבו הטעמים זה עם זה ולכן הי' לזה טעם משובח מאוד משא"כ עכשיו שכל אחד מבשל בביתו...

הרמז"ג צחק הרבה ודיבר ע"ז במה מונחים כאשר חסר לימוד החסידות ועבודת התפילה וכו'.

*

אור לט' כסלו התוועד בישיבה הרה"ח רי"מ גורארי' ודיבר ע"ד לימוד החסידות והתבוננות בתפילה וכו', ובין הדברים סיפר כמה סיפורים:

א. סיפר שעד שנת תשל"ה הי' יחידות ליום הולדת והיי' זה הזדמנות לבחורים להיכנס ליחידות ולעשות חשבו"נ וכו', ואז נפסק הענין והרבי הסביר

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

בהתוועדות הטעם להפסק היחידות וכו', ובאותה תקופה זכה להיכנס לרבי והתאונן ע"ז שבחורים לא יכתבו לרבי חשבון נפש שלהם וכו', וכ"ק אד"ש דיבר עליו ממש בצעקה: האם הכל שייך אלי, מה שאני אומר עושים ואם אינני אומר אין עושים, האם בכל דבר צריך להגיע אלי, ובשביל מה ישנם משפיעים בתו"ת הרי זה תפקידם וכו' וכו'.

ב. בהמשך לזה אמר לו הרבי שאחד המשפיעים כתב אליו מדוע אינו מעורר על זה שישנם בחורים שמסתובבים ברחובות קראון הייטס קינגסטאן וכו', כשבאים לשהות בחצרות קדשינו, ואמר הרבי: הרי אני יודע מזה הרי הם מסתובבים כאן ואני שומע אותם מחלון חדרי איך שמסתובבים ומדברים דב"ט, אבל האם על זה צריכים אותי? ואיה הם המשפיעים שידברו על זה ויעוררו ע"ז.

ג. ה"י בחור אחד בישיבה שלא הצליח בלימודיו ורצא לישא אשה בגיל עשרים, הוא שאל לכ"ק אד"ש וקיבל על זה הסכמה שיתעסק בשידוך. ובאותו זמן ההנהלה היו אצל הרבי והרבי אמר להם שישתדלו לשכנע את הבחור שלא יישא אשה עדיין וישאר ללמוד עוד משך זמן, ואמר להם שהם צריכים לעשות תפקידם ולעורר אותו וישאר בתו"ת וזה שהוא נותן הסכמה לבחור להתחתן זה אינו נוגע להם... זה ה"י תפקיד קשה להשפיע על הבחור לעשות היפך ממה שענה לו כ"ק.

ד. אמר שמספרים עליו שהוא שאל את הרבי למה ישנם כ"כ הרבה גויים בסין ושהרבי ענה ג' תשובות: א) מצד בחירה ב) שסייעו לבני ישראל ג) שיבדוק במעיל שלו, וכשיצא ה"י כתוב שיצרוהו בסין. ואמר הרימ"ג שסיפור זה אינו מדויק אך לא פירש.

ה. המשפיע ר' שילם קאראטין ע"ה מליובאוויטש ה"י דרכו בהתוועדיות שה"י יושב כל הלילה ומתוועד ולפעמים לא ה"י מדבר עד לפנות בוקר ורק מנגנים ניגונים, והמתמידים ידעו שלכתחילה מגיעים בשעה 4 לפנות בוקר להתוועדות שלו. והרבה פעמים ה"י לוקח בחור ושואל אותו מה המטרה שלו בחיים ומה הן השאיפות שלו וה"י מתוועד סביב לזה, כי כל אחד צריך לדעת שיש כוונה בירידת נשמתו למטה וצריך לשאוף לזה ולדעת מה כוונת ותכלית בריאתו.

*

ליל שישי אור ל"י כסלו התוועד המשפיע הרה"ח חיים שלמה כהן וקודם למדו יחד

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

המאמר של קונטרס ר"ה תשמ"ז עד מאוד מאוחר ואח"כ הי' התוועדות.

דיבר עד"ז שכשלומדים חסידות צריך להזדכך ולהתרומם כדי להיות כלי לדא"ח. וסיפר שבשנת תשי"ט קרוב לשבועות שאל ר' שמואל לויטין את ר' מיכאל דווארקין ע"ה שאלה באמרי בינה ואמר לו ר' מיכאל שכדי להבין ענין זה צריך "אויסטאן די הויזן" (= להפשיט את המכנסיים... היינו להתפשט מגשמיות וחומריות).

ובאותו יום נפטר ערב שבועות תשי"ט.

(ויש אריכות גדולה מה שקרה באותו יום איך שהרבי התמסר לקבור אותו לפני החג ונתן עוה"ב שלו בשביל זה וכו' וכידוע הסיפור בארוכה שסיפר הריל"ג בזה).

וסיפר שבכלל ר' שמואל לויטין זכה לבדח מזמן לזמן את הרבי ריי"צ כי בשנים האחרונות היו הרבה צרות והרבי הי' מאוד שבור והרש"ל ביקש מהרבי ריי"צ שלא יהי' לרבי קפידא מהבדיחותא שהוא עושה לפעמים.

*

ליל ש"ק פרשת ויצא י"א כסלו התוועד הרה"ח ר' משה רובין אך לא נוכחתי בהתוועדות כי לא ידעתי מזה.

*

אור לי"ד כסלו יום נישואי כ"ק אדמו"ר שליט"א ומוצאי י"ג כסלו (והתחלת דידן נצח בשנה שעברה) התוועדו התמימים אך ההנהלה נתנה רשות להתוועדות מוגבלת בזמן, מהסיפורים ששמעתי:

סיפר התי' אליעזר ליווי שיי' מה ששמע מר' יוסף נימוטין שיי' שפעם אחת באמצע יחידות הפסיק הרבי הריי"צ לקבל אנשים, המזכיר הר"ר אלחנן מאראזאוו נכנס לחדרו הקי' ואמר לרבי: מדוע אין הרבי ממשיך עם קבלת היחידות והלא כולם אהובים! אמר לו הרבי: והאם כולם ברורים? ענה ר' אלחנן: כולם גיבורים, המשיך הרבי: כולם קדושים? ענה ר' אלחנן: כולם עושים באימה וביראה רצון קונם, הגיב הרבי: אם כן נמשיך את היחידות. אחד התמימים סיפר ממה שידע מהחתונה של הרבי וניגנו ניגונים וכו'.

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

*

מוצאי י"ד כסלו אור לט"ו הי' התוועדות בזאל עם הרה"ת ר' מענדל רסקין בנו של ר' לייבל ממרוקו שהגיע לכאן לשליחות כעת. ולמטה בביהכנ"ס התוועדו אנ"ש המקושרים.

בהתוועדות של אנ"ש דיברו ע"ד שהרבי הוא יחידה הכללית, עצמות ומהות מלוכש בגוף. והי' ויכוח בין אנ"ש: ר' משה ניו הסביר שכל התורה הרי היא גילוי היחידה, ואם כן כל התורה היא רבי, שאב"י ורבי הכל הוא רבי.

ר' בערל מאצקין טען שאב"י ורבי גם הם היו יחידה והיו נשיאי ישראל בדורם וזה היחידה שלהם שאומרת את ההלכה וכו'. ואילו ר' יוסי קעסלער טען לעומתם שהרבי הוא בבחינה גבוה יותר מאב"י ורבי וע"ז נסב הוויכוח עד 3 לפנות בוקר.

בזאל למעלה התוועד הר"ר מענדל רסקין כנ"ל בטוב טעם ודרש מהתמימים ללמוד חסידות בחיות ובפרט בזמן האחרון שהרבי שופך כל כך מגיסט און מגיסט כמעין המתגבר, עם המאמרים שהרבי מגיה בזמן האחרון, ותבע שכולם ילמדו בעל פה את המאמר החדש ד"ה אתה אחד שי"ל עכשיו, בעל פה עד י"ט כסלו ויכניסו דו"ח לרבי, לכבוד י"ט כסלו לגרום נח"ר.

בין הדברים סיפר: שהגיע אליו יהודי אחד שזה עתה התחיל את קירובו ליהדות, ושאל אותו האם זה נכון מה שאומרים שהרבי הוא מלך המשיח, וענה לו בחיוב שכן הוא אמונתם של חסידים וכו', כי היהודי הנ"ל כבר התחיל לבוא לשיעורי חסידות ולכן לא פחד לומר לו האמת. הנ"ל בתגובה התרגש מאוד ואמר: הלא הרבי הוא המשיח, א"כ הרי יודעים אנו כבר מיהו המשיח והוא נמצא איתנו הרי צריכים לשמוח ולרקוד על זה.

כשראה ר' מענדל כך הוא התחיל לשכנע אותו שיבוא איתו לראש חודש כסלו לרבי (כינוס השלוחים וכו'), והאיש לא רצה, ואמר שכדי לנסוע לפגוש את הרבי אי אפשר לחזור סתם וצריך לחזור עם משהו שונה, ובלי זה לא יכולים לנסוע ולכן הוא צריך יותר זמן של הכנה, וזהו ההרגש של יהודי שזה עתה התחיל להתקרב לרבי!

*

אור לט"ז כסלו התוועד הרה"ח הרמ"ז שי' גרינגלאז וארשום כאן הסיפורים שסיפר ע"פ מה שרשמתי נקודות בעת ההתוועדות.

ההתוועדות היתה בתור הכנה לנסיעת התלמידים לחצרות קדשינו על י"ט כסלו

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

הבע"ל. ואמר שבהשגח"פ מתוועדים בט"ז כסלו שזה היום שכ"ק אדמו"ר נ"ע שלח את המכתב הידוע הנדפס בתחילת היום יום "זה היום תחילת מעשיך וכו'" ואם כן הוא כבר שייך ל"ט כסלו.

תוכן הסיפורים:

א. ר' שלמה דער געלער מנעוול הי' מגדולי חסידי אדמו"ר מהר"ש ודני"ע, והי' מנהגו ללכת רגלי מביתו בנעוול עד ליובאוויטש, ולא הסכים בשום אופן ללכת עם עגלה וסוס, וגם כשנזדקן הפסיק ללכת לליובאוויטש ולא הסכים לנסוע במרכבה וכו', וכששאלו אותו לטעם הדבר הסביר: נסיעה לרבי היא עלי' לרגל, בזמן שביהמ"ק הי' קיים היו הולכים לביהמ"ק ברגל וגם עכשיו כן הוא.

ואמר ע"ז למה הוא לא נוסע לרבי עכשיו לעת זקנותו, כשיבוא לעולם האמת וישאלו אותו על מה שעשה וכו'. ועל כל פרט ופרט נותנים לו שכר ואחד הדברים הוא שכר הליכתו לרבי, והנה כשמגיע לתת שכר הליכה אל הרבי והנה פתאום נכנסים שני סוסים רתומים לעגלה והם טוענים שגם להם חלק בשכר נסיעתו לרבי כי הרי הם הוליכו אותו לרבי, ואם כן גם להם מגיע שכר וכו', וסיים ר' שלמה: אינני חפץ לשבת בגן עדן יחד עם סוסים...

ב. ישנם שני דברים שאמר הרבי ביחס לנסיעת התלמידים לרבי: א) ענין פנימי ורוחני, והוא שענין הנסיעה לרבי הוא להמשיך המקיף בפנימיות ולתקוע במוחו וליבו. ב) ענין חיצוני וגשמי הוא שהבחורים לא יסתובבו ברחובות קינגסטון ומחוץ ל770 לדבר דב"ט ולהסתכל בחלונות של החנויות כו' כי לא בשביל זה הגיעו, ותפקידם של המשפיעים הוא לחנכם ע"ז. (עיין גם בהתוועדות ט' כסלו של הרימ"ג שנזכר עדי"ז).

ג. הרה"ח ר' פרץ חן מצ'רניגוב התוועד פעם עם חסידים בעירו צ'רניגוב ובאמצע ההתוועדות אמר אוי רבי אוי רבי! ואמר לחסידים דעו לכם שהרבי חושב עלינו עכשיו.

באותו עת היו כמה מחסידי צ'רניגוב בליובאוויטש ובאמצע ההתוועדות אמר אדמו"ר האמצעי דעו לכם שפרץ צ'רניגובער חושב עלינו עכשיו.

כשחזרו החסידים חישובו ומצאו שזה הי' באותה שעה שר' פרץ אמר דברים הנ"ל ומיד אמרו לר' פרץ שצריך להשכיבו על השולחן ולתת לו מלקות

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

כי עושה מופתים רבי'שע הנהגות, ואמר ר' פרץ שהוא נתן היחידה שלו לרבי ביחידות ועל כן הוא מרגיש בעת שהרבי חושב עליו.

ד. כ"ק אדמו"ר האמצעי שלח את ר' פרץ חן שיהי רב בצערניגוב, הוא תמה על זה כיון שהי צעיר לימים והעיר ההיא מליאה חכמים וסופרים, וגם הי' שם רב מתנגד זקן ושבע ימים. אך אדהאמ"צ הפציר בו לנסוע לשם והוא קיבל, כשהתחיל את רבנותו בעיר הריצו אליו שאלות מכל אנשי העיר כדי לקנטר וכדי לתהות על קנקנו אם הוא ראוי לכך, והא ענה על כולם בהצלחה.

פעם אחת הגיעה אליו שאלה כזו אשר נחלקו הש"ך והט"ז, הט"ז פוסק באופן אחד והשך באופן אחר, וחזר השך לבסוף ופסק כהט"ז וכן הוא בנקודות הכסף שפוסק כהט"ז, וכששאלו את הר"פ והנה הוא פוסק כהש"ך לא כהט"ז. ונעשתה כל העיר כמרקחה איך נכשל כ"כ בדבר הלכה, אבל הר"פ בשלו שהפס"ד הוא כמו הש"ך אע"פ שחזר בו.

עד שבאו לאדמהאמ"צ והראה להם ע"פ איזה תוספתא וכו' שהצדק עם ר' פרץ.

שאלו החסידים את ר"פ מנין לו תוספתא זו וכו', ענה להם שבאמת אינו יודע מהתוספתא אלא שכששאלוהו שאילה זו עלה על לבו שפסק זה הוא אמת, וכך הונח אצלו ע"פ תורה, וכיון שהרבי שלח אותי להיות רב מורה הוראה ואם כן אני שלוחו של אדם כמותו, ולכן כשהונח אצלי כך הנה כן הוא האמת כי כן חושב המשלח הוא אדמו"ר האמצעי, וכן הוא פסק הלכה!

ה. ר' פרץ חן הי' זמן שלא יכל לנסוע לרבי לתקופה מסוימת עד שלבסוף נסתייעא מילתא וזכה להגיע לרבי, כשהגיע סוף סוף לרבי והנה הרבי אומר מאמר ובאמצע המאמר אמר הרבי: משל לבן מלך שנסע ליער לצוד חיות ובהמות וכו' ונשאר ביער למשך זמן רב. בסוף הצליח להשתחרר מהיער עד שהגיע לאביו המלך ומובן שהייתה שמחה גדולה ועצומה על שזכה להגיע לאביו המלך, ר' פרץ שמע המשל והתלהב מאוד וצעק בקול: אמת אמת אמת!!! ונפל בהתעלפות.

ו. הסיפור עם ר' שמואל מונקעס שנתלה בחצר בית הרבי ואמר בחלון הסנדלר ישנם נעליים, בחלון החייט יש מספריים ובחלון הרבי תלוי חסיד, וכך גם עכשו כשנוסעים לרבי שצריך היינגען אַ חסיד!

ז. אדמו"ר מהר"ש אמר פעם לאחד מהישובניקים: מקנא אני בך כשאתה נוסע בין הכפרים לקנות ולמכור ואתה אומר תהילים בדרך הרי זה עבודת

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

הבירורים הכי גדולה, ודיבר ע"ז בקשר לנסיעה לרבי.

ח. אדמו"ר הזקן הי' פעם בדרך בישוב מרוחק והתאכסן בבית אחד, והיי שם ילד קטן שהחזיק חתיכת עוגה או לחם בידו ובוכה ואינו אוכל, שאל אותו אדה"ז למה הוא בוכה וענה כי הוא רעב. שאל אותו הרבי: הרי אתה מחזיק עוגה בידים שלך ומדוע אינך אוכל? ענה הילד: "אבא שלי לימד אותי שלא אוכלים מה שיש לך הרבה חשק". ולכן אינו אוכל. (שמעתי שזה הי' הרה"ק ר' ישראל מרוזין).

ט. ר' נטעלע מאלאסטריציינער התוועד פעם ואמר להחסידיים, אם הרבי (הצ"צ) יתחיל לדרוש הרי יגלה את כל העבירות שלנו והיינו בורחים בלא לחזור.

י. המשפיע באטוואצק ר' ברוך פרידמאן ע"ה הי' אומר שמה שכתוב בתניא פכ"ח "וגם אל יהי שוטה" הנה אליבא דאמת זה כתוב על כל דף ודף של התניא ורק שבמקום אחד הוא כתוב מפורש.

יא. הסיפור עם ר' יונתן אייבשיץ והכומר (וי"א שזה הי' עם הרמב"ם) שנחלקו ביניהם אם אפשר לאלף בעלי חיים שישתנה טבעם ויתנהגו בהנהגה טובה באופן מסודר, ר"י טען שזה בלתי אפשרי והכומר טען שזה אפשרי לאלף חיות, ושתהי' הנהגתם כאחד האדם, והחליטו שיעשו זה ברבים להראות לעין כל שזה אפשרי, והכינו סעודה גדולה מכל העיירה ובתור מלצרים הנה במקום בני אדם היו חתולים שהביאו קערות מלאות מכל טוב ארמ"צ, והנה כולם רואים איך שהבע"ח מתנהגים כאחד האדם ומביאים הקערות לשולחן באופן מסודר, לפתע הוציא ר"י קופסא קטנה הוא פתח את הקופסא והנה עכבר קופץ מתוכו, ויהי כאשר הבחינו החתולים והעכבר השאירו הקערות וזרקו אותם וקפצו אחרי העכבר, ונכחו כולם בצדקת ר"י שהבע"ח לא יוכל לשנות מהותו. וההוראה שצריך להיות בן אדם ולא בהמה, וכל מעלת האדם שיכול לשנות דרכו וטבעו ומדותיו משא"כ בע"ח.

ב"ה

מוצש"ק וישלח אור ליום בשורה חג החגים י"ט כסלו מ"ז – 770

עכשיו אני נמצא בחצרות קדשינו בית חיינו ועלה בליבי לרשום קצת מהנשמע כאן, וזה אחלי:

ביום שישי ערש"ק וישלח בבוקר בשעה שש הגענו ת"ל צליחה בעזרת השם עלינו, הדרכים היו בחזקת סכנה מהשלגים אבל ת"ל בחסד ה' עלינו וכמאחז"ל שלוחי מצוה אינם ניזוקין הגענו בשלום על צד היותר טוב.

בשעה 10:00 הגיע כ"ק אדמו"ר שליט"א מביתו וחילק צדקה לילדים, ילדה אחת עמדה שם וכ"ק פנה אליי ואמר לה: תהי בריא! והיא ענתה: תהי בריא וחזק (היא צריכה רפואה), והרבי אמר לה: משיח נאו! והיא ענתה אחריו משיח נאו וכ"ק אד"ש נכנס לחדרו.

בשעה 4:00 הלך לספריי וחזר אחרי כמה דקות, וירד לקבלת שבת ומעריב כרגיל, אח"כ בשעה 9:30 יצא מחדרו הקי אל הספריי ופניו היו להבים.

ש"ק בוקר בשעה 9:10 נכנס לחדרו הקי ולא הודיע הרש"י שידבר עליו בש"ק, תפילת שחרית כרגיל, בין גברא לגברא בקרה"ת עמדתי ליד זקני החסידים ודיברו ביניהם על פרשת השבוע ואחד אמר ביאור מחלוקת יעקב עם המלאך ע"פ האברבנאל ואחד אמר שבמו"נ כותב הרמב"ם שכל מעשה זה ה"י בדרך חלום, ומה שכתב שותקע ירך יעקב הוא ע"ד כמו שכשאדם חולם חלום רע כואבים לו אבריו אח"כ.

בקשר לאברבנאל סיפר ר' צמח בן ר' יצחק המתמיד גורביץ שאחרי שגורש האברבנאל מספרד והוצרך לטלטל טלטולי גברא בגולה אחר גולה אמר שדוקא כעת אפשר ללמוד יותר בהצלחה, ואמר שע"ז אמרו חז"ל: "חיסורי מיחסרא והכי קתני" שכשהאדם הוא חסר ויורד ממדריגתו ח"ו דוקא אז יכול ללמוד.

האברבנאל נקבר בפאדאווה אצל מחותנו המהר"מ מפאדאווה.

בשעה 1:30 ירד כ"ק אד"ש להתוועדות וארשום תוכן העניינים כאן:

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

שיחה א': דיבר בענין שבת מיני' מתברכין כולהו יומין כולל י"ט כסלו, ומכיון שהשבת מברך אותו נמצא שהשבת הוא גדול ממנו שהרי הוא הממשיך להם ברכה וכל הדבר נמצא אצלו, ועוד ענין בשבת זו שהוא פרשת וישלח שעניינו שליחות, וההוראה היא שהולכים לשליחות צריך לידע שהולכים יחד עם המשלח ועי"ז נעשה וישב שעניינו לישב בשלוח וכו'.

שיחה ב': דיבר בתוקף ובהתלהבות בנוגע לשליחות שכאו"א צריך לצאת לשליחות ולעסוק בזה עד הסוף, לא להפסיק באמצע ולשמוע להקלוגינקער שכבר עשה מספיק ויכול לסיים כאן, שאי"ז אמת כלל, וצריך לעסוק במסירה ונתינה ובשלימות, היו דיבורים חריפים וכמעט שבכה בדברו ופעל התעוררות גדולה.

שיחה ג': המשיך בהנ"ל ואמר שהעיצה לכל הנ"ל הוא ענין המדובר לאחרונה בנוגע ל"עשה לך רב", שתעשה לעצמך רב ותשאל אצלו כל הספיקות והשאלות שיש לך ותקיים כפי דבריו, והלואי שיקיים מה שכתב בהמכתב, שהרבה כותבים אבל אינם מקיימים מה שכותבים וכו'.

בתוך השיחות (שיחה ב' כמדומני) הקשה כ"ק אד"ש איך אפשר לומר ליהודי שצריך להיות כבר מוכן לקבל פני משיח צדקנו ע"ד המבואר בנוגע ליעקב אבינו, והלא רואה במוחש שכל הדרך מחרן עד שעיר מליאה גוים וגוישקייט שעדיין לא נתברר ונתלבן, והביאור בזה הוא שכיוון שהמשלח שולח אותך הרי צריך לדעת ולחשוב שהמקום ההוא הוא מוכן ומזומן לקבל ולהתברר ומשיח מוכן כבר להתגלות ע"י שימלא שליחותו בפו"מ.

אח"כ הי' מאמר ד"ה וישלח יעקב ודיבר ע"ז שיעקב כבר הי' מוכן לגאולה וזה הי' סיבת שליחותו אל עשיו וביאר ענין ד' מאות איש שקשור עם ד' מאות שקל כסף שנתן אברהם לעפרון שהם הדיבורים של תוהו וכו'.

שיחה ד': שאלות בפירש"י עה"פ ויבן לו בית וגם בפירש"י ויגע בכף רגל יעקב.

זהר בענין הבתים.

רמב"ם הלכות שומרים שיש ד' שומרים וגי' דינים יש להם ובהלכה ב' נראה שאינו מחדש דבר. ומהו ענין שוכר.

חילק משקה והתחיל אח"כ לנגן והריקותי לכם ברכה.

שיחה ה': דיבר ביאור ענין הד' שומרים בעבודת השם וביאר שהשואל

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

הוא שמחזיק פקדון של חבירו אבל זהו כשלו ממש, כמו שכתב הרוגוצ'בי, ובעבודה הוא שנחשב שכל העבודה שעשה הוא כשלו ממש, שומר חינם הוא להיפך שהוא בטל במציאות לגמרי ואין לו מציאות כלל רק לשם שמים ולא ע"מ לקבל שכר משא"כ שומר שכר שהוא ע"מ לקבל פרס, והשוכר הוא ממוצע בין שואל לשומר שכר.

סיים בנוגע להכנות וניצול י"ט כסלו וימי חנוכה.

יום אחד חג החגים י"ט כסלו – 770

אתמול מוצש"ק התוועדו ב770 עם התמימים המשפיעים הר"ר שלום מאראזאוו ר' שלמה זרחי ורחשד"ב ליפסקער שיחיו. ר"ש מאראזאוו תבע שצריך להיות לימוד החסידות בסדר מסודר ובחבורה ולא זה בכה וזה בכה אלא שצ"ל קבוצה שילמדו יחד אותו ענין וכך יהי עם יותר עומק וחיות כו'.

הרב ליפסקער דיבר בהמשך להתוועדות של הרבי בענין השטורעם של שליחות שצריך לקחת הדברים אלינו בפו"מ וסיפר סיפור ששמע לאחרונה מהרה"ג ר' פנחס הירשפרונג שליט"א שר"מ שפירא מלובלין נתן פעם נאום בדינער לטובת ישיבתו, ומולו ישב ילד קטן שהקשיב ברוב קשב והי נראה שמתענג מאוד.

כשגמר ר"מ שפירא את דרשתו ניגש אל הילד ואמר לו שנראה שנהנה מאוד מהדרשה, מה כ"כ עניין אותו, אמר הילד אני נהייתי לשמוע כל כך הרבה פעמים שמזכירים את המילה "געלט" (כסף) ... ואמר ר"מ שפירא שהילד הזה הבין הכי טוב את הדרשה שלו...

ואמר הרב ליפסקער שנקודת ההתוועדיות לאחרונה הוא הכל בענין שליחות לצאת לשליחות כ"ק ולהתעסק בשליחות במרץ ובשטורעם.

באהלי תורה התוועד ר' אלי נחום רויטבלאט, ר' משה סלונים ור' ישראל פרידמאן אך לא הייתי שם רק שמעתי מפי השמועה.

בשעה 10:15 בבוקר הגיע כ"ק אד"ש ל770 ואמר הקדישים (לפי מה ששמעתי התחיל כ"ק לומר קדיש ביי"ט כסלו לפני שנים אחדות שקיבל מקל של הבעש"ט מאחד מצאצאי הבעש"ט שמסר זה לר' בערל זלצמן שיתן לרבי בתנאי שיאמר קדיש בשבילו) אח"כ הי חלוקת דולרים עד אחרי חצות, מנחה בזמנו ואמר הקדישים אח"כ, וערבית התפלל בזאל הקטן בשעה 9:15 ואח"כ ירד להתוועדות.

התוועדות י"ט כסלו היתה ארוכה עם הרבה עניינים והנני כותב זה בנסיעתי חזרה מחצרות קדשינו, ההתוועדות נגמרה בשעה 1:30 לערך וכתוב רק נקודות:

הי דיבור בנוגע לשמירה ליולדות לתלות שיר המעלות בבית היולדת

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקט

ובבית הרפואה וגם בבית, כן דובר שהבעל לא יהי' נוכח בעת הלידה, דובר ע"ד שבע מצוות ב"נ, מאמר פדה בשלום ביאר מאוד געשמאק הענין דפדי' בשלום, סיום הש"ס עמוק דובר ע"ד מחלוקת ב"ש וב"ה בענין אזלינן בתר כח או פועל והמוסר השכל מתחילת המסכת מאימתי – מאימה ויראה קורין את שמע, דיבר גם בנוגע לעשה לך רב.

תדהמה אחזה בקהל כשבסיום ההתוועדות אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א שיהי' דידן נצח הולך וכובש והרגישו שמהו הולך לקרות פה.

בסיום התחיל כ"ק אד"ש לנגן ניעט ניעט ניקאווא וציוה לשרוק באמצע גם ציוה לנגן שיבנה ועודד השירה בשמחה גדולה, ובכלל בכל הניגונים כשלא דיבר עם האנשים החשובים עשה תנועות של עידוד ושמחה, ובפרט כשניגנו ניעט ניעט ניקאווא מחה כפיים וסימן כמה פעמים לשרוק.

אחרי ההתוועדות נסע כ"ק אד"ש לביתו ואנחנו נסענו חזרה למאנטרעאל לשלום שמחים וטובי לב.

ב"ה

ב' ד' טבת מ"ז מאטרעאל

ביום ה' כ"ג כסלו נסעתי עוד הפעם ל770 בית חיינו (מחמת סיבה פרטית) ואכתוב בקצרה עכ"פ מה שהי' אז:

בערש"ק הי' הדלקת נרות חנוכה של יום א', הי' מחזה נפלא לראות את פני כ"ק אד"ש בעת הדלקת הנרות ובשעת הניגון הנרות הללו כ"ק הסתכל על המנורה ועל הקהל וחוזר חלילה ופניו הק' מאוד רציניות בסוף מחה כפיים, אח"כ הלך לספרי' למשך זמן קרוב לשעה.

בש"ק היתה התוועדות שבת חנוכה ושבת מברכים (ותוכנה נרשם בהנחה) בסיום ההתוועדות התפללו מנחה יחד עם ערבית וכ"ק עמד על מקומו בהתוועדות ומשם הסתכל על המנורה כשהדליקה במוצש"ק.

ביום א' וב' נסע לאוהל הק' והדליקו נרות חנוכה אחרי מעריב.

ביום ג' הי' הכינוס של צבאות השם תוכן השיחות הוגהו ע"י כ"ק ולא ארשום כאן ורק מה שמסביב:

באמצע תפילת מנחה דפדף הרבי בסוף הסידור וקרא איזה פתק פ"נ וכיו"ב שהי' בתוך הסידור.

בסיום הכינוס ניגשו לרבי ג' ילדים וב' ילדות עם חבילות של 1770 פ"נים של ילדים וילדות שכתבו ונתנו דמי פ"נ לרבי, כ"ק אדמו"ר שליט"א קיבל החבילות והודה לכל אחד בפנים רציניות והי' ממש מחזה מאוים ונורא.

כ"ק אד"ש לקח החבילות והניחם על מקומו בעמוד התפילה ולפתע חזר אל המיקרופון ואמר: הפ"נים יקראו בעת רצון על הציון וכו' וסיים בברכה. אח"כ נטל ידיו מתוך כלי ששה פעמים לסירוגין, פעם ראשונה כל היד ושני הפעמים האחרונים רק אצבעות ידיו. וציווה לריל"ג למסור לר"י העכט שאת הנגונים ינגנו אחרי מעריב.

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

אחרי תפילת ערבית עמד כ"ק אד"ש על מקומו ועודד עם ידיו להגברת השירה בשמחה רבה ועצומה ובפרט בניגון ניעט ניעט ניקאווא נעמד מלא קומתו ולא נשען על הסטענדר כדרכו, אלא נעמד ממש כמו שמח"ת ומחה כפיים בשמחה רבה ועצומה ואח"כ ירד מהבימה וחילק דולרים, ולא' מזקני אני"ש נתן מלא חפניים ניקלס.

בסיום החלוקה התחיל עוה"פ לנגן ניעט ניעט ניקאווא ויצא. ואח"כ הלך לביתו ועודד עם ידו הק' בשמחה רבה, אשרי עין ראתה כל אלה.

אח"כ חזרתי למאנטרעאל. למחרת היו עוד שיחות אך לא זכיתי להיות כבר ע"כ מבית חיינו.

יום הנ"ל (ד' טבת מ"ז)

בהיותי בניו יארק התוועד ר' שמואל לו מלונדון במאנטרעאל וארשום פה סיפור
ששמעתי מבנו הת' פנחס לו שי':

מלך אחד נסע פעם לצוד חיות ביער ותעה בדרכו עד שלא מצא הדרך
לחזור לביתו וירד עליו הלילה, התחיל המלך לחפש איזה בית להשיב את נפשו
ולנוח בלילה עד שמצא איזה בקתה עלובה דפק בדלת ואיזה איכר פשוט ועני
פתח את ביתו, והמלך הציג את עצמו שהנה הוא המלך אלא שתעה בדרכו
ורוצה להישאר אצלו למשך הלילה לאכול ולנוח.

הבעה"ב פרץ בבכי ואמר איך אוכל לשרת את המלך ואני עני וחסר כל,
אתן לך את הכי טוב שיש לי אע"פ שלפני המלך אין לזה ערך, נתן לך קצת לחם
שחור ומעט חלב שזה הי' כל מה שיש לו ושק עם תבן כדי להניח את ראשו
ולנוח. המלך אכל שתה וישן והודה לו מקרב לב, וכשהאיר היום הראה לו
הדרך לחזור לעיר הבירה ולארמונו.

בבואו לארמונו קיבלוהו משרתיו בכבוד רב רחצוהו והלבישוהו
והאכילוהו ממייטב מעדני מלכים והושיבוהו על כנו, והמלך מיהר להזמין
את האיש ההוא מהביקתה וכיבדו בכבוד רב ונתן לו שק מלא אבנים טובות
ומרגליות, התאונו המשרתים אל המלך: הלא האיש ההוא נתן למלך לחם צר
ומים לחץ ומצע של תבן ואנחנו האכלנו את המלך מכל הטוב והעושר ומדוע
זה הוא קיבל שכר גדול כל כך ואנחנו לא קיבלנו אפילו אפס קצהו.

ענה להם המלך: אכן אתם נותנים לי באין ערוך בכמות ובאיכות מהאיש
הפשוט שנתינתו מועטת ודלה, אבל החילוק הוא שהוא נתן לי את כל אשר לו
ולכן זה יקר מאוד אצלי יותר מכל הריבוי שאתם נותנים לי.

והנמשל הוא בנוגע לדורנו זה ביחס לדורות הקודמים שהיו גדולי עולם
בעלי עבודה ובעלי השכלה ונשמות גבוהות, ואילו אנחנו בדור יתום בלי השכל
והמעש, ואעפ"כ המעט שאנחנו עושים היום בלימוד החסידות ובמבצעים וכו'
זהו יקר מאוד יותר מכל הגדלות של של דורתנו הקודמים, ובזה שהמעט

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

שלנו זהו כל אשר יש לנו.

[להעיר שסיפור דומה שמעתי בש"פ שמיני כ"ה אד"ש תשמ"ו בהתוועדות אצל ר"ז מאראזאוו, אבל התוכן של הסיפור הי' שונה קצת וגם ההוראה הוא באופן אחר קצת, והוא שהמלך דפק בכמה דלתות ולא נתנו לו להיכנס ורק אדם אחד הכניסו, ולא ידע שהוא המלך, ואח"כ כשנתן לו המלך שכרו הרב באו האנשים האחרים ורצו לתת להמלך מהמיטב שלהם, ואמר המלך שעכשיו אין זה שוה כלום, כי בעת היות המלך ביער ותועה בדרך, אז דבר דבר קטן יקר מאוד משא"כ כשהמלך על כסא מלכותו, ועד"ז כעת בזמן הגלות ובעקבתא דמשיחא דוקא, העבודה והאתכפיא הכי קטנה יקרה מאוד מאוד למעלה כו].

באחד מימי חנוכה כשהלכנו למבצע חנוכה נסעתי עם ר' אלי' כהן שיי (הפרופסור אביו של התי' יוסל כהן) ובדרך סיפר איך שהתחיל ללמוד חסידות בצעירותו והוא למד אז באוניברסיטה, ובאותו זמן התחיל להימשך לתורת החסידות והי' לו תענוג גדול בפרט כשלמד המשך תרס"ו ונמשך כל כך לזה עד שכל הלימודים באוניברסיטה לא תפסו אצלו מקום וכמעט שלא למד כלום כי השקיע כל התמדתו בהמשך ס"ו. לפועל כשהגיע סוף השנה מובן שלא הצליח במבחנים ולא עבר את השנה עד שקראו לו מהנהלת הקאלדזש ואמרו לו שבאופן כזה לא יוכל להמשיך ללמוד בשנה הבאה אצלם רק אם יכתוב "מגילה" עם הסבר מנומק מדוע לא הי' בעניינים בשנה זו ואז ישקלו לקבלו לשנה נוספת.

בפנימיות לבבו הוא שמח שמחה גדולה מזה כי באמת נמאס לו מכל ההבל שמלמדים באוניברסיטה בזמן שבלמוד ס"ו הרגיש שנמצא ממש בגן עדן. הוא כתב על כך לרבי מה שקרה, ובישר שלפי זה הוא יוכל שנה הבע"ל לעזוב את הקאלדזש ולהתמסר ללימוד דא"ח, והנה תיכף הוא מקבל טלפון מהמזכירות שכ"ק אד"ש הורה שיכתוב להם הטעמים ויתנצל על העדר לימודו וישתדל לחזור ולסיים את הלימודים באוניברסיטה, ולהתקבל שם.

ואכן, סיים ר' אלי', הוא חזר בקב"ע לאוניברסיטה כי כן רצה הרבי למרות שהי' לו קשה מאוד, ואח"כ התקבל שם לפרופסור עד היום, והוא מקפיד ללכת לאוניברסיטה גם בימים שאין מה לעשות כיון שהוא מקיים הוראה של הרבי בזה, וזכה לקרב הרבה יהודים לתומ"צ וכו' עי"ז.

אור לה' טבת מ"ז

ארשום שני סיפורים ששמעתי היום מהשלוחים בזאל בעת שדיברו
חסידישע דב"ט :

הת' שד"ב ראזנפעלד שי' סיפר מה ששמע מהרמ"ז גרינגלאז שי' שבשנים
האחרונות של אדמו"ר מהרי"צ הי' הסדר שכ"ק אדמו"ר שליט"א התעסק
בהדפסת המאמרים, והיו לוקחים כת"י מהמשך משנים שקדמו, ומתקתקים
במכונת דפוס סטענסיל, וכ"ק אד"ש הי' מגיהם ואח"כ שולח אותם לדפוס
והרבה פעמים הי' שלחו קודם להרמ"ז כדי להעתיקו, וביקשו שאחר העתקה
יחזיר לו הכתב כדי להדפיסו.

עוד סיפר ששמע מר' מאיר פלאטקין שי' ששמע מר' מענדל פוטערפאס
שי' אשר לאחרי הסתלקות כ"ק אדמו"ר מהרי"צ אמר לו הק.ג.ב. שהם
יודעים שנשארו לאדמו"ר מהרי"צ שני חתנים והחתן הצעיר יעשה להם יותר
סבל וכו' וד"ל.

אור ליום ג' י"ב טבת מ"ז מאנטרעאל

דיין נצח

יום שלישי שהוכפל בו כי טוב ה' טבת בשעה 11:30 לערך נודע לנו (ע"י הרי"מ גוראריי שי"י) אשר דיין נצח, בשמחה גדולה קפצנו ממקומנו בסדר הישיבה ורקדנו ואמרנו לחיים בשמחה רבה ועצומה ואז רצנו לרחוב ותוך כמה דקות היינו במכונית בדרך לשדה התעופה להגיע מה שיותר מהר לבית חיינו.

בשעה 1:15 המטוס המריא בדרכו לבית חיינו ואנחנו רקדנו בדרך עד שהגוי הודיע שמאחר שיש לנו שמחה גדולה הוא מרשה לנו לשיר ולשמוח אבל לא לרקוד באופן שיכול להזיק לטיסה, וחילקו לנו בקבוקים קטנים של לחיים וגם נתנו לאחד התי' לדבר במיקרופון לומר לשמחה מה זו עושה.

מיד כשהגענו לני"י קפצנו מהמטוס במהירות הבזק אל המכוניות ונסענו ישר לבית חיינו והמתח גובר מאוד, כל רגע נדמה לשעה, הרגשנו שמשוה גדול מאוד קורה היום.

ת"ל הספקנו להגיע לפני תפילת מנחה הי' כבר קהל גדול ששתה ורקד ללא הגבלות וכ"ק אד"ש ירד לביהמ"ד הגדול להתפלל מנחה התפללו בנוסח של יום טוב בשמחה גדולה ואח"כ הי' שיחה שהסביר מהותו של היום והקשר ע"ד י"ט כסלו וכ"ו וכבר נדפס ואכמ"ל.

כן היו שיחות כל לילה רביעי בערב וחמישי בערב ורקדנו יומם ולילה והמשקה נשפך כמים ויותר מזה (כל שאר פרטי מאורעות ימים אלו הלא הם כתובים ב"בית חיינו" ובעיתון כפר חב"ד ולא באתי אלא לספר עיקרן של דברים).

בש"ק פרשת ויגש ט' טבת התוועד כ"ק אדמו"ר שליט"א והיו דיבורים נוראים בנוגע לביאת משיח צדקנו, ולמשל בגמר שיחה ב' אמר בקול חזק שכאשר בני"י יצעקו פה אחד עד מתי הרי מייד הוא בא! וכל הקהל התחיל

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

לצעוק יחד עד מתי וכ"ק אד"ש מורה בידיו הק' להגברת הצעקה וגם צעק יחד עם החסידים, והי' נראה דמעות בעיניו הק' שאר השיחות וכו' נדפסו בהנחות וארשום רק כמה סיפורים ששמעתי בימים אלו בין הריקודים והלחיים :

בליל רביעי באמצע הריקודים עייפתי ויצאתי החוצה לשאוף אויר וראיתי את ר' מענדל מאראזאוו שי' שיושב בחוץ ובקשתיו שיספר לי איזה סיפור, וזה מה שסיפר:

אביו ר' אלחנן מאראזאוו הי"ד הי' כידוע גבאי אצל כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע ופעם אחת דובר בנוגע למעמד שנותנים לרבי, ובאמצע הדברים הוציא כ"ק אדנ"ע מתחת למפת השולחן דף כתוב בכת"ק אדמו"ר הצמח צדק נ"ע, וכתוב שם "נאך פיר דורות וועלן מיר דארפן זיין מקבלים". היינו שהענין דקבלת מעמד מהחסידים יומשך עוד ד' דורות, ואמר שהבין הכוונה שאח"כ כבר יהי' גילוי המשיח ובמילא כבר לא יהי' צורך במעמד.

ואמר שאביו ר' חניע הסביר זה שהד' דורות הם: הצ"צ מהר"ש, רש"ב ורי"צ, ואח"כ יהי' כבר משיח והסביר ע"ז: כי הנה בזמן התנאים והאמוראים היו לומדים נגלה דתורה ומתקשרים באלוקות ומקבלים רוה"ק עי"ז וכו', ואח"כ נעשה ירידת הדורות והיו צריכים לתורת המוסר וכו' עד שכל זה לא הספיק והי' התגלות החסידים ע"י הבעש"ט ותלמידיו שזה הכח היום להתקרב לאלוקות וכו', אבל הצ"צ ראה ברוה"ק שעוד ד' דורות גם לימוד החסידות לא יספיק ואז ודאי בוא יבוא משיח צדקינו ויגאלנו.

יום ג' פרשת יתרו ח"י שבט מ"ז מאנטרעאל,

הפסקתי לכתוב לזמן רב כי בלילה האחרון שכתבתי ב"ב טבת היתה אז השיחה הידועה על ההכנות לי' שבט שלשים יום עמדו הכן כולכם, וזה הכניס אותנו לקלחת של לימודים עד שלא הי' זמן לכתוב ושכחתי רוב הסיפורים ששמעתי בתקופה זו, ואכתוב מהזכרון מה שזכור לי וזה אחלי:

באחד הלילות ישבתי יחד עם ידידי לוי פלאטקין עם החסיד הישיש ר' חיים (הורביץ) טאשקענטער שי', הוא הי' בגילופין וסיפר לנו מגאולת י"ט כסלו בפעם הראשונה, ששמחה זו היום הוא ע"ד השמחה שהיתה אז אצל חסידים. וכה סיפר:

אדמו"ר הזקן יצא ממאסרו ביי"ט כסלו תקנ"ט, אבל עד שהגיע לביתו הי' כבר אמצע חנוכה והחסידים שמחו ורקדו והתגלגלו ברחובות כו"כ ימים. חסיד אחד הי' בליאזנא עני מרוד שמאז המאסר – אחרי סוכות – עד הגאולה צם בהפסקה וכמעט שלא אכל כלום כל העת, וכשנודע בשורת הגאולה לקח לחיים ושתה הרבה וכשבא רבינו הזקן לביתו מצא את אותו חסיד שוכב ברחוב וישן, אמר אדה"ז כשראה אותו: דער ליאזנער גביר שלאפט (=הגביר של ליאזנא ישן), והי' זה לפלא בעיני החסידים שהרבי קורא לו גביר בשעה שהוא עני מרוד.

כשהתעורר החסיד סיפרו לו מה שאמר לו הרבי ואכן במשך זמן לא ארוך נעשה גביר גדול. ומעשה שהי' כך הי': שאדה"ז הי' מחלק צדקה לעניי העיר ע"י הגבאי צדקה, בפעם אחת כשחזר הגבאי ואמר שכבר חילק לכל העניים אמר לו אדה"ז שיקרא לאותו חסיד כי לא קיבל עדיין, ואכן הגבאי נזכר ששכח עליו, כשבא אותו חסיד נתן לו אדה"ז מטבע ואמר לו שילך ליריד ללייפציג והי' יצליח דרכך. ואכן נתקיימה ברכתו של אדה"ז והחסיד ההוא עלה לגדולה.

פעם אחת קרא לו אדה"ז ואמר לו שכשתהי' בלייפציג פעם הבאה תיכנס לתיאטרון, ותקנה שם כרטיס, החסיד לא הבין הטעם אך עשה כרצון הרבי, הוא נסע ללייפציג וקנה כרטיס לתיאטרון והי' עמו ספר התניא ושקע בלימוד

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

ולא שם לב לכל אשר נעשה, בנתיים כבר הלכו האנשים והוא נשאר לבד והיי שם אדם אחד מנקה את המקום וניגש אליו והעירו ואמר לו, מה יהודי עושה במקום זה? ואמר לו שהרבי מליאזנע שלח אותו לכאן, ואז לקח ממנו את ספר התניא ודפדף בו משך זמן, ואמר: אֵה רוח הקודש! כשתחזור לרבי שלך תמסור לו פרישת שלום.

כשהחסיד חזר לליאזנע וסיפר זאת לרבינו הזקן הי' לו קורת רוח גדול ואמר: ב"ה שיש לי כבר הסכמה ממנו. והי' בזה פירושים שונים אם אותו אדם הי' מהצדיקים נסתרים או אדרבה הי' מהלעו"ז. עכ"פ זהו תוכן הסיפור אף שהפרטים אינם בדיוק כי רשמתים לאחר זמן ואיני זוכר הפרטים בדיוק.

בליל חמישי ז' טבת הי' סעודה רבתי עם התוועדות גדולה ודיברו כו"כ אנשים חשובים, בין המדברים הי' ר' יעקב יהודה העכט שי' וסיפר שבשנים הראשונות כשהגיע אדמו"ר הרי"צ לארה"ב והי' זה באמצע שנות המלחמה והזעם, וגייסו אז את כל הצעירים למלחמה, וגם רצו לגזור על תלמידי הישיבות לגייסם לצבא, והשתדלו אז לבטל הגזירה ולהסביר שתלמידי הישיבה אינם כש(י)רים לצאת למלחמה וכו'.

הממשלה רצו לברר הדבר וביקשו שילכו קבוצה מתלמידי הישיבות ויעשו בדיקות רפואיות ולראות האם מתאימים לצבא או לא, קודם שהלכו לרופאים נכנסו לכ"ק אדמו"ר מהרי"צ לבקש ברכתו הק' שיהא הכל בהצלחה ואמר הרבי: יתן השי"ת שאם יצטרכו נסים שגם זה יהי'.

התחילו ללכת מרופא לרופא וכולם אמרו שב"ה הם בריאים ושלמים וכשירים למלחמה. הבדיקה האחרונה היתה אצל פסיכולוג, כדי לבדוק את הבריאות הנפשית של הבחורים. הוא התפלל להשי"ת שיצליח דרכו, ונכנסו לרופא והתחיל לחקור אותם מה אתם עושים, והם הסבירו שלומדים תורה כל היום והוא המשיך לחקור אותם האם הם הולכים לבילויים, סרטים, משחקי ספורט וכו' ועל הכל ענו שלא, שהם רק לומדים תורה ואין להם שייכות לכל זה, אמר להם הרופא אם כן אתם אנשים לא נורמליים ולא כשירים להלחם וכך הם השיגו הפטור מהצבא.

אח"כ חזרו לרבי וסיפרו לו את כל המעשה שהי', הגיב על זה הרבי בניגון: לעושה נפלאות! גדולות לבדו! כלומר, הקב"ה עושה נפלאות, אבל הגדולות של הנפלאות רק הוא לבדו יודע מזה. וביאר עד"י בנוגע להנפלאות של ה' טבת איך שלגמרי למעלה מהשכל וכו'.

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

ר' מרדכי מענטליק דיבר ע"ד היום יום של ה' טבת השייך לגאולה ומשיח שיו"ט זה הוא התחלת הגאולה וכו'.

ר' יואל כהן הסביר שה' טבת הוא יותר מ"ט כסלו שב"ט כסלו הי' המלחמה נגד תורת החסידות ועכשיו הי' הקטרוג על המאור עצמו היינו הרבי וכו'.

ר"א שמטוב ש"י סיפר כמה פרטים מהמשפט ואמר שהרבי אמר בתחילת המשפט להעורכי דין שכששאלו אותו אם הוא רבי למה הוא קורה לאדמו"ר מהרי"צ נשיא דורנו, ואמר שמתכוון לעצמו!

גם סיפר שינהלו את המשפט ע"פ שכל ולא באופן של אמונה והתקשרות רק שישתדלו שהשכל שלהם יתאים עם האמת.

גם אמר להם ששימו בתור עיקר את המכתב לד"ר מרכוס ששם מפורש שכל הספרים שייכים לאגו"ח ואכן אח"כ נתברר שזה הי' עיקר היסוד להנצחון כפי שכתב השופט.

בשבת פרשת ויגש בהתוועדות הי' הוראה מכ"ק אדמו"ר שליט"א שמזמן לזמן יעשו התוועדות כאו"א בביתו הפרטי.

מוצאי ש"ק פרשת ויגש הי' התוועדות בבית משפחת ליווי והרב ש"ב גורקאו סיפר בין הדברים שבזמן שהי' אדמו"ר מהרי"צ כאן בארה"ב הנה פעם אחת התוועד כ"ק אדמו"ר שליט"א לקח הרבה משקה וביקש שהרבי יאמר חסידות, אבל כיון שהרבי ריי"צ לא הי' בקו הבריאות לא אמר חסידות, וכשהלך מהשולחן המשיך כ"ק אד"ש לשבת באותו מקום ובאותו ביטול ואמר שלא יילך עד שהרבי יאמר חסידות.

המשפחה לא ידעו מה לעשות עד שניגש אליו הנכד ואמר לו שהרבי יאמר חסידות בחדרו הק', ואז קם כ"ק אד"ש והלך כרגיל כאילו לא שתה כלום ובאמצע הדרך נעצר ואמר שזה שקר והלך לביתו.

גם התי' אליעזר ליווי סיפר מה ששמע מאביו פרשת הדברים איך עזב הנ"ל את הישיבה ואכמ"ל.

מוצאי עשרה בטבת חזרנו צליחה לישיבה במטנטרעאל שמחים וטובי לב ולמחרת היתה השיחה שהכניס אותנו כולנו לכלים והתחילו שלושים ימי הכנה בשטורעם הכי גדול, אחרי השיחה היתה התוועדות קצרה עם הרבנים גרינגלאס, גורקאו וצייטלין אך לא השתתפתי שם.

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

בשלושים ימי הכנה הי' רוח של לימוד בישיבה יומם ולילה וכמעט שלא היו פארברענגענס ובז' שבט נסענו לניו יארק.

ופרשת ימים אלו של ש"ק שלפני י' שבט ויום הגדול והקדוש י' שבט וסיום הרמב"ם הכל כבר נכתב בספר.

בד"כ בתקופה זו ישנם התוועדיות קצרות לפ"ע בחדרי הפנימי' כל פעם בחדר אחר לקיים הוראת כ"ק אד"ש להתוועד בבתים הפרטיים, ובפרט לאור דברי כ"ק אד"ש שכל חדר פרטי יהפוך לבית חב"ד, כמעט כל ליל שישי מתוועדים באחד מהחדרים ולוקחים החלטות טובות בנוגע לפו"מ.

לשבת בשלח ט"ו בשבט נסעו כמה מהשלוחים לרבי וקיבלו רשות מר' אייזיק שווי שיי ואמר שט"ו בשבט ר"ה לאילנות קשור עם אילנא דחיי שהוא הרבי וצריך להיות אצל הרבי.

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

ב"ה.

ליל שישי כ"ח סיון [תשמ"ז] יום הבהיר יום בוא כ"ק אדמו"ר שליט"א והרבנית – איש וביתו (כלשון אד"ש שנה שעברה כ"ח סיון) – לחצי כדור התחתון היתה התועדות גדולה ב-770 וסיפרו סיפורים מכ"ק אדמו"ר שליט"א מעת הגיעו לכאן ועוד סיפורים רבים שלפני הנשיאות ולאחרי הנשיאות. התועדות זו בכ"ח סיון התחילה משנה שעברה שאז יצא לאור אגרות קודש מכ"ק אדמו"ר מהוריי"צ ונודע לכולנו יום המדויק בו הגיע אדמו"ר שליט"א לכאן ומאז עד לנצח יהי יום זה כעין מ"ת בחצי כדור התחתון וכנודע שמאז הגיע אד"ש לכאן פתח כ"ק אדמו"ר מהוריי"ץ בניהול חתנו כ"ק אד"ש את מחנה-ישראל והמל"ח וכן מערכת אוצר החסידים וקה"ת ועוד.

ההתועדות התנהלה ע"י ר' מאיר הארליג שיחי' והי' סעודת מצוה ודברו מאנ"ש שהיו בימים ההם ואח"כ נעשו ההתועדויות חסידיות עם ר"מ הארליג וכן עם ר' שלום חאריטאנאוו שיחיו.

כ"ק אד"ש ענה ע"ד התועדות זו בזה"ל:

"הזכרתי על הציון, ובברכת הצלחה בכל הנ"ל ובהוספה". עכלה"ק

*

ראשון הדוברים בהתועדות הי' הרב שלום דובער גאָרדאָן מניו-ג'רסי, בנו של הרה"ח ר' יוחנן גאָרדאָן ז"ל, הוא סיפר כמה סיפורים וזה תוכן דיבורו:

א. כ"ק אדמו"ר שליט"א הגיע בכ"ח סיון לנו יארק.

בר"ח שלאח"ז ר"ח תמוז ירד לתפילה עם התפילין שלו כי הי' צריך להחליף התפילין לפני מוסף וכולם ראו כן תמהו אשר הרבי מניח ארבע זוגות תפילין ועשה זה בצנעה מתחת לטליתו אבל כל הקרוב הקרב יותר ראה זאת במו עיניו.

ב. הקריאה והקדושה הי' י"ל כל חודש ואף אחד לא ידע שהרבי הי' לו חלק בזה כי הי' עושה הכל בצניעה והי' שם מאמר בהמשכים שהי' נקרא "דער קענט". שבוע אחד הי' דער קענט זיך מיט משיח ופעם דער קענט זיך מיט משה רבינו וכו', וכו', שבוע אחד הי' דער קענט זיך מיטן "ערב רב" וי"ל במהדו"ק והי' שם כמה דברים שהיו אסורים להדפיס והחזירו את כל הקוה"ק והדפיסוהו

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

מחדש; להרב גארדאן הי' מהדו"ק אחת ולא רצה להחזירו, כשנודע לכ"ק אד"ש שלהרב גארדאן יש עדיין מהדו"ק של הקוה"ק הנ"ל ניגש אליו ואמר לו ר' שלום בער בריינגט ארויס דעם הקוה"ק וואָס איהר האָט ואז נודע לו שהנ"ל עובר תחת ידי אד"ש והוא המגיהו וכו'.

ג. כ"ק אדמו"ר שליט"א הי' אומר במשך כמה חודשים שיעור במשניות ע"פ הוראת חמיו הריי"ץ נ"ע, ללמוד משניות כידוע. והי' אומר קודם כל המשנה ע"פ נגלה בביאור הפשט הפשוט באופן יסודי וכו' ואח"כ הי' מבאר המשנה ע"פ עבודה ואח"כ ע"פ קבלה...

ד. בש"פ בשלח, י"ג שבט ה'תש"ב, הי' אדמו"ר מוהרי"צ בשיקאגא. באמצע באמצע קרה"ת הודיע לרבי שליט"א שמשחו קרה לרבנית הזקנה מרת שטערנא שרה, אמו של כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ. הרבי אמר לבעל קורא לגמור כל הפרשה במהירות ואח"כ אמר את כל ההפטורה ועלה למעלה וכו'...

ה. כשבא כ"ק אדמו"ר מהוריי"ץ לנ"י באו אליו משלחת מאגוד הרבנים ואמר להם תורה על הפסוק "ובא אהרן אחיך וראך ושמח בליבו", כתיב ושמח בליבו דוקא, כי כשוראים אחד עולה לגדולה, א"א לגלות השמחה בחוץ, אבל בפנימיות שמחים. והדבר מובן.

ו. בחג הפסח ת"ש עדיין לא הי' לאדמו"ר מהוריי"צ בית בני"י ובמלון לא הי' יכול להשאר, והוכרח לנסוע ע"פ בקשת אחד מאנ"ש ללייקווד לשהות שם על חה"פ. לפני נסיעתו משם עשה התועדות בביהכ"ס, בתחילה לא רצה הרב להרשות כי הי' מתנגד, אבל כאשר הפצירו בו נענה לבקשה וערך דרשה לומר בביהכ"ס לפני הרבי, והמשיך את הרבי לספר תורה, והסביר זה בביאוריו שהכין וכו'. כשהרבי התחיל לדבר אמר שישנו דין בספר תורה שאם הס"ת נראה בו קצת פסול צריכים לשאול לתינוק דלא חכים ולא טיפש, אם א' טיפש אינו יכול לבאר ענין ס"ת, ואם א' אוחו עצמו חכם גם הוא אין לו קשר לס"ת, ואינו יכול להגיד דעה...

ולמד הרב גארדאן ההוראה מזה על הנהוג בזמן האחרון שכ"א חושב שהוא יודע הכוונה פנימית, אבל עליו לדעת, שאם הוא אוחו עצמו לחכם גדול ומתחכם מה לו ולס"ת – כ"ק אדמו"ר שליט"א.

*

השני שדיבר הי' הר' מרדכי שי' שארפשטיין, ביקשו ממנו שיספר סיפורים על תקופה ההיא וסיפר כו"כ סיפורים מעניינים. ר"מ הנ"ל הוא בעל הצנע לכת גדול

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

וכו', ולאחרי שגמר לספר, לא נשאר לשבת על הבימה, אלא ירד לשבת בין הקהל.
הבא לקמן - מהסיפורים שסיפר:

א. בשנות תש"ה-ח הי' ילד ולמד אצל ר"י דזייקאבסאהן ז"ל. יום אחד באמצע השיעור נכנס אד"ש שנקי' אז הרמ"ש והי' צריך לתניא, כשנכנס קם ר"י דזייקאבסאהן מכסאו לכבודו אף שהי' הרבה זקן ממנו, אבל הילדים לא רצו לקום. כשיצא צעק על הילדים מדוע לא קמתם לכבודו? אתם יודעים מיהו בכלל! אספר לכם סיפור עליו ואז תדעו מי הוא. ביום כ"ז סיון ה'תש"א קרא לנו כ"ק אדמו"ר מהור"י לוי, לר"ש לויטין ולרא"י סימפסון, ואמר להם שכיון שהגיעה ידיעה שמחר מגיע לכאן חתנו הרמ"ש ע"כ יסעו לנמל לקבל פניו בשליחותו. אח"כ המשיך ואמר להם, ברצונכם לדעת מה גודל ערך חתני אספר לכם "הוא בקי בש"ס – בבלי וירושלמי – רא"ש רי"ף ורמב"ם – בעל פה – הוא עושה תיקון חצות בכל לילה. הוא בקי בכל הלקו"ת עם כל ה"עייני"ס", זה מה שאמר להם הרי"ף. ועכשיו – פונה ר"י לילדים – אתם יודעים מדוע צריך ד"א בשבילו...

ב. פעם הי' בבארא פארק, והי' זה בשנת תש"י אחרי ההסתלקות. פגש אותו אדם א' ושאלו האם אתה ליובאוויטשער? וענה כן. ושאלו מסתמא אתה יודע תניא, וע"כ אשאל אותך מהו המקור למה שאמר אדה"ז בתניא פרק יו"ד "איזהו חסיד המתחסד עם קונו וארז"ל עם קן דילי". וענה לו אשר אינו בקי במאמרז"ל רק יודע פשט בתניא. ואמר לו שהרי יש עכשיו הרמ"ש ותשאל אותו והסכים.

[אדמו"ר שליט"א הי' מתפלל תפילת שחרית במנין כי הי' זה בשנה של האבילות. אחרי שאד"ש גמר תפילת שחרית ניגש אליו ר' משה טווערסקי שהי' גר בקראון הייסט ונכד של אדה"ז וניגש אל הרבי ואמר לו שרוצה להו"ל ספר מסבו ה"הורנסטיפלער" פי' הסידור ע"פ חב"ד, ואמר לו הרבי "וואָס דאַרפֿיסטו על פי חב"ד סיאיז דאָך דאָך חב"ד אליין"].

והחליט שאולי יגש גם לשאול המקור למארז"ל הנ"ל, כ"ק אד"ש כבר עומד בפתח לחדרו ופנה אליו ר"מ שאַרפּשטיין, ושאלו: היכן המקור למתחסד עם קונו עם קן דילי. כ"ק אד"ש נכנס עמו לחדרו, והוציא ספר בית ועד לחכמים מר"א היימאן, והוא כל מקורות המאמרז"ל עלעל בספר ופתח במאמרז"ל איזהו חסיד כו' וכתוב שם: "לא נמצא בשום מקום בגמ' ומדרשים

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

ובזוהר כו"י, ובשוה"ג נמצא שם בגוכת"ק כ"ק אד"ש, שמציין לכ"מ בזח"ב וח"ג.

ג. פעם הי' זמן אשר כל שנה היו נכנסים לכ"ק אד"ש והי' אומר מה לקחת החלטה לשנה זו.

פעם נכנס לכ"ק אד"ש ואמר לחזור מאמר בע"פ והמשיך "און ס'איז ניט קיין דו"אָק" (זה לא בדיחה) ואח"כ סיפר לו הרבי שידוע הר"מ בעזפּאָלאָוו מפּאָלטאַווע לפני שהי' חוזר מאמר ברבים הי' קודם חוזרו לכסאות ריקות לבחון עצמו, ואח"כ ברבים לכסות עצמו אם יצליח בזה ואמר לו אד"ש כן תעשה עתה תחזור המאמר בע"פ לכסאות ואח"כ ברבים וכן עשה.

ד. סיפר שפעם לפני הנשיאות עמד ב770 ליד ארון הספרים והסתכל בספר מס"י והנה נכנס הרבי, הרמ"ש כפי שכונה אז, לחפש איזה ספר ועבר לידו וכשהבחין איזה ספר מחזיק בידו אמר לו: ער איז געווען א מאדנער מענטש.

*

אח"כ סיפר הרב לייבל בסטריצקי כמה סיפורים ומהם:

א. כשהי' כ"ק אד"ש וזוגתו הרבנית בפאריז בא אליו פעם יהודי אחד מדען מומחה לעשיית "מראות" עבור מטוסים, ואמר לרבי שכ"פ הי"מראה" נשברת והוא המציא מראה חדשה שלא תשבר. ואמר לרבי שיש לו עדיין כמה בעיות כי זה גם נשבר לפעמים, וכיון אשר הוא יודע שאתם יודעים הרבה ענינים אבקש עצה ממכם בזה. ואמר לו אד"ש תן לי התכנית שלך ואחזירו תוך יומיים. הוא חזר אחרי יומיים והרבי נתן לו את הניירות והיו שם הערות בכל הצדדים שהרבי שינה והוסיף. ואח"כ הלך ועשה לפי התכנון עם ההערות וזה הצליח.

ב. סיפר שפעם הלך הרבי וזוגתו הרבנית ברחוב החסידים גדול בפאריז שגרו שם הרבה חסידים פולישע ואונגארישע כו' הוא ניגש לאיזה אדם שהתהלך בדרך ואמר לו האם יש כאן מקום שאפשר לשתות חלב ישראל? האיש הלזה צחק עליו ואמר לו שבמקום זה אין שותים חלב ישראל. ואמר לו הרבי בתמי' מה?! חלב ישראל אין שותים אז מה כן שותים?!...!

האיש הזה היום ליובאוויטשער גדול (בְּסֵפֶר הרב ביסטריצקי סיפור זה בכה, וכנראה הוא בעל הסיפור ואין לי הכרח).

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

ג. כשהי' עדיין צעיר לימים, וכ"ק אד"ש הי' אוכל ב-770 למעלה את הסעודות, ולא היו מרשים ליכנס רק יחידי סגולה מזקני החסידים, אבל הוא ועוד אחוזת מרעיו קבוצת תמימים רצו ליכנס "זיך אַריין כאַפּן" ופעם אחת ראו אשר הרבנית חנה אם כ"ק אדמו"ר שליט"א יורדת מהמדריגות של געה"ת כדי ליכנס בחדר בפנים, והבחורים שמחו כי עכשיו יהי' להם אויף וואָס צו זיך אָן כאַפּן" והחלו דופקים בדלת, וקוראים פתחו, הרעבצין חנה באה, כשמוע הרבנית שהם צעקו כך אמרה להם "שרייט ניט, שרייט ניט, זייט איהם ניט מטריח ווייל נאָר צוליב אים בין איך דאָ דאָ", והדברים נוראים.

המנחה הי' הרב מאיר הארליג שיחי' ובין דרשה לדרשה סיפר סיפור זה: ידוע אשר כ"ק אדמו"ר שליט"א לא נסע אף פעם לנאות דשא (דאָטשע) כדרך שאר הנשיאים וגם לפני הנשיאות.

הרבה פעמים הפצירו בו אשר יסכים לנסוע אבל הוא לא הסכים בשו"א. הי' זה בשנים שלפני תש"י, וכמה מאנ"ש, הרש"ג, ר"ש זאלמאנאו, ר"ז גו"א ועוד היו שוכרים מקומות בנאות-דשא ב"פאָראַקאָוויי" [כחצי שעה בערך מ-770], והרבנית ביקשה מהרבי כמ"פ שיתרצה לנסוע ולא הסכים. פ"א שלחה אליו את אחד החסידים [הי' זה רז"ג או רש"ז] שיפצירו בו שיסע, וכשביקשוהו ענה להם: "ווי פאָרשטייט איר, אַז איך האָב דעם זכות צו אַריינגיין צום שווער יעדן טאָג, זאָל איך דאָס אָפּגעבן פאָר אַ ביסל פרישע לופט"?! ... [=איך אתם מבינים, כשיש לי את הזכות להכנס לכ"ק מו"ח אדמו"ר בכל יום, שאחליף זאת עבור קצת אויר צח?!].

* * *

לאחר הדרשות התיישבו להתועדות חסידים בב' קבוצות, קבוצה אחת עם ר' שלום חאריטאנאו שיחי' וקבוצה שני' עם הרב מאיר הארליג שיחי'. אני הייתי אצל ר"מ הארליג כי הרב חאריטאנאו לא רצה לדבר.

הוא סיפר הרבה סיפורים מכ"ק אד"ש מהימים הקודמים.

רוב הסיפורים איני זוכר כי לא רשמתיים בשעת מעשה אפי' בקיצור נמרץ, אבל מה שאני כן זוכר הוא:

א. פעם בר"ה בסעודות (תשכ"ח כנראה) לא הי' רימונים על השולחן

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

וקרא כ"ק אד"ש לר' שבי"ג ואמר לו שיש לו רימונים בחדרו בארון למטה והלך וחפץ, והחזיר פניו ריקם. ושלח אותו אד"ש פעם ב' ואמר לו שיחפש יותר טוב וגם אז לא מצא. ושלחו כו"כ פעמים וכ"פ חזר ולא מצא מאומה. כ"ק אד"ש עשה בתנועת ביטול.

פתאום קם רי"י רסקין ז"ל ממקומו ואמר לאד"ש שיש לו רימון שהביא מארה"ק ואין בו חשש ערלה שביעית וכו' הנהוגים בא"י ומוכן לתת לכ"ק אד"ש.

כ"ק לקח הרימון ותפסו בידו הביט עליו, מששו כו"כ פעמים, והניחו על השולחן, ולא אכלו. הרי"י ראסקין חזר על נאומו שאין בו שום חשש וכו' ושוב אד"ש לא אכלו והמשיך הסעודה ללא רימונים.

ב. כ"ק אד"ש הי' נוהג לאחר הסדרים לקחת אתו את גביעו המיוחד שהי' לו עבור הסדרים ועוד כו"כ דברים.

בשנת תשי"א קנה הרבי בעצמו גביע וצלחת לגביע ומגש (עבור הקערה) ושלח לטובלם והי' משתמש בזה רק להסדרים. הגביע הי' בשיעור גדול מאוד והרבה יותר גדול מהגביע הרגיל. בעת שאר סעודות החג הי' משתמש בגביע ממטבח בית אדמו"ר מוהרי"צ.

לאחרי הסדר הי' הרבי מוריד אתו את הגביע לחדרו הק'. בליל א' דחה"פ תשכ"ט הרבי לא הוריד את הגביע והשאירו מונח על השולחן. למחרת בעת סעודת היום א' המשמשים בקודש אמר לרבי שהגביע מונח על השולחן. הי' נראה על הרבי שלא מאמין למשמע דבריו שלא הוריד את הגביע.

הרבי לקח את הגביע מהשולחן תפשו בידו והניחו על השולחן וכך ג"פ. ואח"כ אמר: נו, אם אומרים שזה הגביע שלי, אזי...

הרבי קידש על גביע ממטבח הבית כרגיל, ולאחרי הסעודה הוריד את הגביע שלו לחדרו.

ג. מר שז"ר רצה לנסוע לאד"ש אבל היו לו הרבה קשיים בזה, ועיקר הטענה היתה שפרעזידענט של מדינה צריך הרבי לבוא אליו ולא שהוא יסע לרבי אבל ע"פ הצעת ידידו מר חיים גראדע ע"ה לא שת לכל המניעות ועיכובים ונסע לרבי.

בהגיעו יצא כ"ק אד"ש אליו ונשקו על פניו [זה הי' הפעם היחידה שראו את כ"ק אד"ש מנשק למישהו על פניו] והלך איתו יד ביד והכניסו לזאל הקטן

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

והראה לו בזאל ואמר: דאָ לערענען די בחורים [=כאן לומדים הבחורים]; והצביע על מקום תפילתו של אדמו"ר מוהריי"צ ואמר: דאָ האָט געדאָוונט דער שווער [=כאן התפלל כ"ק מו"ח אדמו"ר]; ואח"כ הראה על חדר שני ואמר: דאָ איז דער חדר שני.

אח"כ נכנסו לחדרו הק', בגעה"ע וכשהתיישבו, אמר לו כ"ק אד"ש: סיאיז געווען א חקירה ווער זאל קומען צו וועמען, אזוי ווי איר זיינט דאך דער פרעזידנט וכו', אבל הטעם שהוא בא לכאן ולא להיפך, הוא: ווייל אויף דעם טיש האט דער שווער גע'חזר'ט חסידות און געשריבן חסידות, און אויף דעם טיש האבן הונדערטער אידן אויסגעוויינט די הארץ, און פון דעם טיש וועלן די אידן ארויסגיין פון רוסלאנד" [=כי על השולחן הזה כ"ק מו"ח אדמו"ר אמר מאמרי חסידות וכתב מאמרי חסידות, ועל שולחן זה שפכו לבם בבכיות מאות יהודים, ומשולחן זה ייצאו היהודים מרוסיא].

וסיפר עוד הרבה סיפורים שאיני זוכרם כעת.

יומן בית חיינו אור לוי תשרי תשמ"ח

יום הסתלקות הרבנית הצדקנית מרת חנה נ"ע אם כ"ק אדמו"ר שליט"א

הי' התוועדות בזאל הקטן בקשר עם בר מצוה של בן השליח ר' ישראל דערען שי', היו שם ר' זלמן פויזנער, ר' גרשון מענדל גרליק, ר' אייזיק שוויי, ר' אברהם שמטוב ועוד שלוחים ורבנים.

הרב פויזנער דיבר על הנהגתם של תמימים וחסידים מימי קדם, ועל שצריך להחזיר עטרה ליושנה וכו'.

הרב גרליק אמר שמצד דרך ארץ צריכים היום להתוועד בענין ו' תשרי והרבנית חנה. ואמר בשם ר' משה גראנער שי', שהטעם שהרבנית נסתלקה בו' תשרי, כי בידעה שבתשרי באים הרבה חסידים מכל קצוי תבל לרבי ורצתה שיזכו לשמוע תפילות מהרבי וגם לזכות לעוד התוועדות...

סיפר בארוכה, שבשנת תשכ"ה הי' ביחידות אצל כ"ק אד"ש, וכתב לרבי כל תעלומות לבו על גבי הדף בענינים הכי פנימיים, וכ"ק אד"ש הסתכל בצעטל ואמר לו: "דער אויבערשטער זאל ממלא כל משאלות לבבך לטובה, הן די זאכן וואס דו האסט יע געשריבן הן די זאכן וואס דו האסט ניט געשריבן, זאלסט גיין אויפן אוהל און זיך דורכריידן"] = השי"ת ימלא כל משאלות לבבך לטובה, הן הדברים שכן כתבת והן הדברים שלא כתבת, תלך על האוהל ושם תבקש].

כשיצא מיחידות חיפש ומצא את ר' זלמן מאראזאו (החזן ממאנטריאל) שהיה לו מכונית ולקחו לאוהל, והוא הבין שכוונתו הק' הי' לציון הרבנית חנה נ"ע שנסתלקה אז בסמוך. והלך לציון שלה ושהה שם זמן רב. כשגמר כבר הי' ערב, והשער של ביה"ח כבר הי' סגור אין יוצא. בסוף הגיע הגוי ואחרי הפצרות פתח להם, וסיפר להם, שהרבי גם כן נשאר בשעות מאוחרות (אז עדיין לא הי' זה דבר הרגיל כנראה) אבל הוא הזהיר אותם שזוהי הפעם האחרונה...

באותו ערב הי' צריך להיות שיחה לנשי חב"ד, ואם הבנתי נכון, הרבי

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

חיכה עד שחזרו מהאוהל כדי לצאת לדבר השיחה.

אמר בשם חמיו, הרה"ת ר' שלום פויזנער שי, שאלו השפיץ חב"ד שמחקים כל תנועה שהרבי עושה, הלוואי הי' עושים אפילו מקצת מן המקצת מן הכיבוד אם שראו אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א ביחס לאמו הרבנית, ומי שלא ראה זאת לא ראה כיבוד אם מימיו...

סיפר בארוכה, איך שהוא ור' משה גראנער התחבאו פעם במטבח, וראו איך שהרבי מכין את המרור לליל הסדר, וסיפר בפרטיות איך הכין את הכדור של החריין, והעלים מסביב, ואיך שתקע בפנים חתיכה של חריין שלם בלתי מרוסק, ובכה הרבה כשסיפר זאת.

גם בסיפור הקודם עם היחידות בכה הרבה, ודיבר ע"ז שהרבי קורא בין השורות, ואפי' שהוא חשב שכתב כל אשר על לבו אעפ"כ אמר לו הרבי שיש מה שלא כתב עדיין וכו'.

ניגנו הניגון של ר' מאיר שלמה אביו של הרבנית נ"ע משך שעה ארוכה בהתלהבות ובחיות.

ההתועדות נגמרה מאוד מאוחר.

יום ו' תשרי תשמ"ח אחרי תפילת מנחה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א

התקיים כינוס התמימים "הקהל" באולם ישיבת חובבי תורה, נאמו הר"ר יואל כהן, (ור' יקותיאל ראפ היי המנחה) בקשר לתפקידם של התמימים וניצול הזמן בבית חיינו לקבל כל השפע שהרבי נתן לנו ע"מ להביאו לפועל על כל השנה.

הר"ר יוסף הלוי וויינבערג דיבר בהתלהבות ע"ד הידורי מצוה, שאצל התמימים צריך להיות העבודה באופן של הידור בכל ענין, והאריך במיוחד בענין אהבת ישראל שמוזנח הרבה הרבה לאחרונה, ועד כמה שצריך להיות אהבת רעים אצל חסידים בכלל, ותמימים בפרט, כמו שהי' מימים ימימה אצל החסידים והתמימים.

בין הדברים סיפר על חסיד אחד ושמו ר' שלמה לעמברגר שהוא הי' מחסידי אדמו"ר מהרי"צ בפולין, וסיפר עליו שהוא החסיד שבא פעם באמצע השבוע לבקר את הרבי וביקש שיאמר דא"ח, והרבי אמר לו שהיום אינו שבת, וענה שכשמגיעים לרבי הוא כמו שבת, ואז הרבי הסכים לומר דא"ח (ראה סה"מ תרח"צ ד"ה ואתה ברחמיך הרבים בהערה בשוה"ג).

וסיפר עליו, שרבו של ר' שלמה הנ"ל הי' חסיד ושמו ר' שמואל קרול שהוא עוד נסע לאדמו"ר הצ"צ, והוא הי' מהחסידים היחידים שגרו בגליצי' והיו מקושרים לאדמו"רי חב"ד. ושמע ממנו שהיה לו פחד לעבור הגבול מגליצי' לרוסיא כדי לנסוע לצ"צ, והחסיד ר' הלל פאריטשער נתן לו פתק שרשום עליו "להי' הארץ ומלואה", וזה היה הפאספארט שלו ועבר הגבול בשלום הלך וחזור.

וסיפר ר' שלמה לעמברגר, שפעם אחת עבר בנסיעה דרך ביתו של ר' שמואל קרול, ונתאכסן אצלו לילה אחד, הוא היה בחור עני ומחוסר כל והי' לו נעליים קרועות ובלואות, בבוקר כשקם ר' שלמה לצאת לדרך לא מצא את מנעליו ובמקום זה היו מונחים ליד מיטתו נעליים טובות ושלמות. הוא שאל את ר' שמואל היכן המנעלים שלו, וענה לו שאלו המנעלים שלו שמונחים כאן. ר' שלמה שאל אותו הרי המנעלים שלי היו ישנים ובלואים, ענה לו ר' שמואל:

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

"דיינע מיינע אבי נעם"] = שלי, שלך - העיקר קח!)... וזה הי' אחת הדוגמאות של האהבת ישראל בדרך פשיטות שהיה אצל החסידים הקודמים.

מרחשון ה'תשמח שנת הקהל מאנטרעאל.

בליל שישי מוצאי כ' מרחשון נודע שכ"ק אדמו"ר שליט"א מחלק הקונטרס החלצו רנ"ט ושלמחרת בבוקר ימשיך לחלק, מיד סדרו אוטובוס ונסענו לני"י. הגענו בבוקר יום שישי כ"א חשון וכ"ק אד"ש חילק הקונטרס בבוקר בבואו מביתו ל770. זכיתי לקבל הקונטרס מידו הק' ואמר: א הצלחה'דיקער לערנען. בש"ק חיי שרה כ"ב מרחשון לא ידענו אם יהי פארברענגען ומה מאוד שמחנו כשנכנס כ"ק אד"ש לשחרית והודיע שיהי התוועדות. הי התוועדות מרוממת, בפרט הרש"י-שיחה שביאר הענין ד"בא בימים" דיבר עם קאך גדול. במוצש"ק הי התוועדות מלוה מלכה ב770 בקשר ליארצייט של ר' יוסי טיפנברון ע"ה והתוועד חמיו הר"ר יוסף הלוי וויינברג וגם הרב טננבוים (הבעל תוקע), נכח קהל רב והי התוועדות עם מקרופון, נושא הדיבורים הי ע"ד עבודת התפילה בזמן הזה, והי בזה שקו"ט ביניהם, הרב ווינברג טען שגם כיום צריכים לתבוע מכל אחד תפילה באריכות ובעבודה שבלב אליבא דנפשי. מיוסד על האמור בריש קונטרס התפילה "הנה רבים מאנ"ש שואלים איך ובמה להתפלל", וביאר העניין בהרחבה, שאריכות התפילה אין הכוונה דוקא בכמות גדולה, אלא אפי' עוד חמש דקות של מתירות בתפילה זה נוגע מאוד ופועל שינוי וכו' וכו'.

הרב טננבוים תבע אשר בזמן כזה אשר לא רק שלא מתפללים בעבודה אלא גם משוחחים בעת התפילה, ע"כ צריכים לתבוע תפילה בציבור ושלא לשיח בעת התפילה וכו'. והי בזה אריכות לכאן ולכאן.

הרב ווינברג סיפר סיפור נפלא מכ"ק אדמו"ר נ"ע ותוכנו שפעם באה אשה אחת להתוועדות שישבו שם חסידים והתוועדו באהבה וחיבה, האשה התחילה לבכות וסיפרה שבעלה הלך למדינת ים ולא חזר זה זמן רב.

החסידים יעצו לה לנסוע לכ"ק אדמו"ר הרש"ב נ"ע ולשפוך את מרת נפשה אליו והוא יורה לה מה לעשות, היא עשתה כעצתם ולקחה עגלה לליובאוויטש אמנם הגיעה בזמן שלא היי יחידות, ובכלל לא היו מכניסים נשים ליחידות, והיא סיפרה לגבאי כל המאורע והוא נכנס לרבי, ואדני"ע ביקש למסור לה שתסע לפולין, ושם תרד ותמצא את בעלה.

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

האשה שמחה מאוד ולקחה את הרכבת המוליכה לפולין, אמנם בדרך שמה לב שהרבי לא אמר לה היכן לחפש והרי פולין מדינה היא גדולה ונפל ליבה בקרבה ולא ידעה מה לעשות.

כשהודיעו תחנה ראשונה בפולין ירדה מהרכבת והלכה לגן העיר והתיישבה על ספסל בלא לדעת מה לעשות והיתה שבורה מאוד. לפתע עבר לידה איש יהודי וכשראה אותה בוכה ניגש אליה ושאלה מדוע תבכה.

האשה סיפרה לו את כל המאורע והוא אמר לה שבעלה נמצא באכסניי פלונית במקום פלוני, היא הלכה לשם ואחרי חיפוש וחקו"ד מצאה את בעלה שם עובד במסעדה. כשבעלה ראה אותה נבהל מאוד והיא סיפרה לו את כל הסיפור, ואז הוא התחרט על מעשהו ואמר שאם יש יהודי בעל רה"ק שידע איפה הוא נמצא אז הוא יחזור וכו', והחליטו ללכת ביחד לליובאוויטש כדי להודות לרבי על עזרתו.

כך הווה ונסעו שניהם לליובאוויטש וכשהגיעו הי' זמן יחידות ונתנו להם להיכנס, כשהאשה נכנסה נתעלפה מיד, וכשהתעוררה אמרה שאותו יהודי ממש הי' זה שנכח שם בפולין בגן ועזר לה למצוא את בעלה...

בהמשך לזה סיפרו כמה סיפורים מהרביים שהיו יכולים להיות במקומות שונים באותו זמן, וגם שהיו בגן עדן בחיים חיותם כידוע כמה סיפורים בזה בשיחות.

בקשר לזה סיפר הרב טננבוים שהוא זוכר שפעם אחת בשנת תרח"צ אמר כ"ק אדמו"ר מהרי"צ מאמר והזכיר הפסוק "אגידה ואדברה עצמו מספר" (תהילים מו), אבל אמרו בשינוי לשון: "אגידה ואספרה עצמו מספר", אח"כ כשנכנסו התמימים לחזרה יחד עם הר' יחזקאל פייגין ע"ה, חזר ר' יחזקאל לפני הרבי את הפסוק כמו שהוא בתהילים, והרבי רי"צ "תיקן" אותו עוה"פ "אגידה ואספרה" כמו שאמר בעת המאמר, ר' יחזקאל אזר אומץ ואמר הרי בתהילים כתוב "אגידה ואדברה", ענה לו הרבי: "דאס איז גן עדן תורה!"

[סיפרתי זה אח"כ להרב גרינגלאס והוא אמר לי שזכור לו הסיפור, שהרבי אמר "אזוי האב איך געהערט" ואינו זוכר שאמר גן עדן, ואמר לי לשאול את הרב הענדל כי הוא הי' שם בעת החזרה, אך לא אסתייעא מילתא]

גם הרב יצחק גאנזבורג (חתנו של ר' רפאל כהן ע"ה) דיבר בהתלהבות על כוחם של הצדיקים לשנות הטבע, והוסיף כו"כ סיפורי מופתים מהרבי ע"ז, שהוא עצמו ראה ושמע.

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

בערך בחצות הלילה חזרנו צליחה לישיבה במאנטרעאל.

יום שלישי פרשת ויגדל האיש מאוד... כי עתה הרחיב ה' לנו ופרינו בארץ כ"ה מרחשון נודע לנו אשר "דידן נצח" בפעם השני' והי' שמחה גדולה ביותר ת"ל, אח"כ ביום חמישי נודע אשר הספרים עומדים לחזור למקומם בבית חיינו ונעשה שמחה כפולה ומכופלת. בליל שישי כ"ח חשון נסענו לחצרות קודשינו כדי להיות בר"ח כסליו ובימי האור והשמחה אצל כ"ק אד"ש, הגענו לשם בבוקר יום שישי ועדיין רקדו הרבה תמימים וכו' מתוך שמחה וכמובן ללא שתיית משקה המשכר אחרי השיחה ששמענו ביי"ב טבת שנה שעברה, והיתה גם מודעה מהרבנים להיזהר בזה.

בש"ק הי' התוועדות מכ"ק אדמו"ר שליט"א באופן דהפלא ופלא, היו כל השלוחים (כינוס השלוחים) וכ"ק אד"ש הי' אויפגעלייגט מאוד ע"ד שמח"ת ופניו הק' מאירות, דיבר כמה שיחות בשבחם של השלוחים וברכות נפלאות נשפכו עד בלי די מפיו הק' להשלוחים ולמשפחותיהם, דבר שרומם את רוחם של השלוחים, ואחרי שיצא כ"ק אד"ש מביהכנ"ס מההתוועדות ומתפילת מנחה ומעריב שהתפללו יחד, התחילו בניגון הידוע של ר"ח כסליו, וכבר הי' גם ליל ר"ח כסליו, והמשכנו לרקוד כל אנ"ש והשלוחים בשמחה רבה ועצומה משך שעות ארוכות.

אח"כ הי' התוועדות גדולה עם נאומים ואח"כ נמשכו להתוועדות עד אור הבוקר עם ריקודים וניגונים.

ליל ב' דחול המועד סוכות, ה'תשמ"ט

אחרי שיחת כ"ק אדמו"ר שליט"א נערכה התוועדות בסוכה של 770 (כנהוג מידי שנה להתוועד בסוכה אחרי הועידה העולמית של צעירי אגו"ח) נכחו שם כו"כ משפיעים ורבנים, כמו המזכיר הרחמ"א חדקוב שיחי [ע"ה], הרה"ח ר' מענדל פוטערפאס [ע"ה], ר' דוד חנוזין [ע"ה], ר' יצחק שפרינגער, ר' הלל פעוונזנער (מרא דאתרא דפאריז), ר' ישראל פרידמן (ר"י אה"ת) ועוד.

ראשונה חזר הרה"ח ר' יואל כהן ש"י על השיחה של לילה זו, אח"כ דיבר הרב לאפקובסקי ש"י ענין בנגלה. אח"כ הגיע הרב חדקוב שיחי [ע"ה], בתחילה לא רצה לדבר אבל אחרי הפצרות מרובות מר' מענדל וכו' התוועד למשך זמן.

דיבר שתלמיד בישיבה צריך ללמוד תורה בהתמדה ושקידה ובחיות באופן ד"חדשים", והסביר שהכח ללמוד תורה בחיות מחודשת בכל יום ויום, הוא דוקא כאשר בחור חי בחשבון נפש עם עצמו, וקורא קריאת שמע שעל המטה כראוי בכל לילה קודם השינה, עם חשבון צדק איך עבר היום הקודם, ואז מחליט – כפתגם אדמו"ר מהרי"צ נ"ע – "אז מאַרגן וועט זיין שענער" [=שמחר יהי יותר יפה], אזי, הוא קם למחרת בחיות מחודשת ולומד בהתמדה ובחיות, והאריך בזה כיד ה' הטובה עליו בדברים ברורים בטוב טעם.

אח"כ הפצירו בו שימשיך להתוועד, ואחרי כו"כ הפצרות, המשיך ודיבר ע"ד אחדות ואהבת ישראל שצריך להיות אצל התמימים בפרט, ושליטת מחלוקת מכל וכל. והסביר שתמים מתפלל אחרי לימוד החסידות, ומתבונן אשר אין עוד מלבדו והוי' אחד וכו' וכו' ובמילא הכל בטל במציאות וחוף מהקב"ה אין שום דבר, אזי אחרי התפלה איך ביכולתו להיות במחלוקת ובפירוד לבבות עם חבירו, שהרי הכל זה אלקות ואיך אפשר להיות מציאות נפרדת, וה"ז שני הפכים, זה עתה התפלל והחליט שהכל הוא אלוקות. וכעת אינו יכול לסבול את חבירו ושולל אותו. ודיבר בזה באריכות גדולה בדברים נעימים וברורים.

*

אחרי שהלך הרי חדקוב הפציר ר' מענדל מהרר"ר הלל פעוונזנער שיתוועד

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

ונתן לו הרבה משקה, וביקש ממנו שיסביר מה ניתן ללמוד הוראות משיחת כ"ק אדמו"ר שליט"א בשיחת לילה זו, ואחר ששתה הרבה לחיים התחיל לדבר, ואמר שלפני שלמדים הוראות מתוכן השיחה יש ללמוד קודם כל מעצם הענין שכ"ק אדמו"ר שליט"א מדבר אלינו, והרי מי אנו ומה אנחנו ואין לנו שום ערך לגבו כו', ואעפ"כ אינו חוסך מזמנו וכוחותיו ומרבה לדבר שיחות ולהתוועד שעות ע"ג שעות מה שלא הי' כזאת אצל רבותינו נשיאנו נשיאי חב"ד מעת התייסדות חסידות חב"ד.

וסיפר ענין נפלא שהי' עמו לפני כעשרים שנה שהי' ביחידות אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א והרבי תבע ממנו לפעול ולהשפיע בקהילה ובאנ"ש וכו'. ואמר לכ"ק שהוא בטבע "אֵי אֵיךְ נִיֵּק", היינו, כמו מופנס, ואין בטבעו לפעול ולהשפיע על אחרים.

ואמר לו כ"ק אדמו"ר בזה"ל (בערך): איך בין אויך בטבע אֵי אֵיךְ נִיֵּק, און טאמער מיינסטו אז איך האב שוין געמאכט באַ זיך אַ טבע שני, זאלסטו וויסן אז יעדער מאל איז אַ נייע מסירות נפש. [=אני גם בטבע לעצמי, ואם אתה חושב שכבר עשיתי "טבע שני", דע לך, שכל פעם זהו מס"נ חדש]!... זהו הלשון בערך ואם שניתני משהו הי"י.

ואמר ר"ה, שכששומעים מילים כאלו מהרבי, ישנם שני אופנים איך תופסים הענין, ומה התוכן מזה. אחד יתבונן ב"אשרינו מה טוב חלקנו" שבזה, שהרבי מוסר נפשו לדבר אליו ואשר זוכה לקירוב כזה פנימי, עד אשר יוצא בריקוד של שמחה. ואמנם חשבון נכון הוא, אבל לפעמים הוא נשאר בזה, ולא יצמח מזה שום פו"מ.

אבל יש חסיד שיתבונן במס"נ של הרבי לדבר אלינו, ובמילא ידרוש ויתבע מעצמו לקחת הדברים בלבבו בפנימיות וימלא הרצון והכוונה של הרבי להביא לפועל ממש ובאופן בקיום נצחי.

אח"כ דיבר בענין שמחת בית השואבה והמבואר בדא"ח שענין ושאתם מים בשמחה, הוא השמחה בהקבלת עול דראש השנה, דענין מים שאין להם טעם בעבודה הו"ע הקבעמ"ש, שזהו העבודה דר"ה, שאז מקבלים עומ"ש, אבל כיון שחסר בזה השמחה הי"ז נשאר במקיף. וע"ז בא העבודה דסוכות שממשיכים הקב"ע בפנימיות ובשמחה, ומזה נמשך הבכך בפועל על כל השנה כולה.

*

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

בהמשך התוועד ר' מענדל פוטערפאס וסיפר כמה סיפורים, ומהנשאר בזכרוני:

א. כשהרבי מהרי"צ ני"ע הי' ילד עדיין ראה שהחסידים ר' חנוך הענדל והרשב"ץ נכנסים כל ליל שישי לחדר ונסגרים שם עם בקבוק משקה, ובאור הבוקר יוצאים והבקבוק מלא כיום אתמול, והשתוקק לדעת מה מעשיהם.

באותו חדר הי' כעין מרתף מתחת לשולחן, והרבי החליט להתבאות שם לראות מה מעשיהם. הדלת של המרתף הי' עשוי מקורות ומבין הקורות הי' אפשר להציץ לחדר. ואף שהי' מפחד מהעכברים ששרצו שם (כן סיפר הרי"צ בעצמו), הנה לגודל תשוקתו התגבר על הפחד, והנה נפתחה הדלת ונכנסו שני החסידים סגרו הדלת והתיישבו סביב השולחן, ואחד מזג שני כוסות משקה והתחילו לבכות, כך בכו כו"כ שעות בלי שיפצו את הפה. באור הבוקר החזירו את המשקה מהכוסיות להבקבוק ויצאו מן החדר...

ב. הרשב"ץ הי' על ציון הבעש"ט והרבה בבכיות וראה את הבעש"ט (שאלוהו לפרטי המעשה ולא רצה לספר, ואמר שרוצים לשמוע מעשיות כדי לכתוב ספרים ולעשות מזה היסטורי' וכו') ואין יוצא מזה מאומה וכו').

ג. דובר ע"ד מאמרז"ל "שמם שואבין רוח הקודש". שרוח הקודש ונבואה הם שני דברים שונים ור"ה פעוונזנער אמר שזו גמרא מפורשת (עיין לקו"ש ח"ד ע' 72 ואילך, וחל"ח ע' 43 ואילך, ובהנסמן שם) וסיפר ר' מענדל שיש לו ראיי' מהסיפור דלהלן שרוה"ק ונבואה הם שני ענינים שונים:

עשיר אחד מחסידי אדמו"ר מהר"ש מה"בעלי בתים" כל פעם הי' מגיע לרבי מהר"ש ומבקש ברכתו לעסקיו ות"ל הצליח. פעם היתה עליו גדולה בעסק הַשְּׁכָר (בירה) והסוחרים הרויחו בזה מאוד.

כחסיד שם פעמיו לאדמו"ר מהר"ש לשאול אותו להסכמתו לפתוח מסחר של שְׁכָר. והרבי אמר לו שלא יפתח. הוא יצא מיחידות והחליט שהרבי אינו יודע כ"כ טוב בנושא זה במצב ההוה. והחליט להכנס לעסק בכל זאת. ופתח בית חרושת לַשְּׁכָר. כמובן שכדברי הרבי כך הי', ולא הצליח במסחר זה והיו לו הפסדים רבים. הוא חזר לרבי מהר"ש והתאונן על מצבו.

אמר לו הרבי כך:

ישנם ארבע סוגי חסידים שמסבירים מנין יודע הרבי בענינים גשמיים באופן שאפשר לסמוך עליו כ"כ.

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

יש אומרים שהרבי הוא נביא ועצותיו בעניינים גשמיים הם בתור נבואה ולכן דבריו אמיתיים.

יש אומרים שהרבי אינו בדרגת נביא אבל עכ"פ הוא בעל רוח הקודש. ולכן אפשר לסמוך על דבריו.

יש אומרים שאין זה לא נבואה ולא רוה"ק אלא שכיון שהוא צדיק גדול ותורתו אומנותו "טרעפט ער צו צום אמת".

וכת רביעית אומרת שאי"ז גם מצד צדקות. אלא פשוט הרבי הוא חכם גדול בכלל, והרבה סוחרים באים אליו להתייעץ בענייניהם ויש לו ידיעה גדולה בענייני מסחר מה טוב ומה לא, ולכן יש לסמוך עליו.

וסיים הרבי מהר"ש: בין אם הרבי הוא נביא או בעל רוח הקודש או צדיק או חכם בענייני מסחר, הנה לכל הדעות לא היית צריך להיכנס למסחר זה.

וסיים ר' מענדל: ומזה ראי', שרוה"ק ונבואה הם שני עניינים שונים.

ד. בפולין הי' גביר (כמדומני שאמר ר' הערשל גוראריי אחיו של ר' זלמן גוראריי) שגר בריחוק מקום מכ"ק אדמו"ר מהרי"צ ולא הי' ביכולתו לנסוע כל שבת לרבי לשמוע המאמר. ולכן שכר אחד התמימים החוזרים שהי' מגיע אליו כל שבוע וחוזר לו המאמר.

פעם חזר אחד התמימים את המאמר (כמדומני בתרח"צ) ודובר שם ע"ד המשל מרב ותלמיד. והתמים חזר את המאמר עם חיות וקאָך, ובאמצע שטף דבורו עצר אותו החסיד ואמר לו: אל תחשוב שבמשל של רב ותלמיד מתכוונים אליך ואלי, אל תשכח שהרבי הוא זה שאומר את המשל [כי מחמת החיות שבחזרה יכול לחשוב שכאילו הכוונה ברב ותלמיד הוא אליו שהוא מלמד את המאמר להשומע וד"ל].

ה. המשפיע הרה"ח ר' יחזקאל פייגין הי' משכיל גדול בדא"ח וכו' ואמר על עצמו שמעולם לא בכה חוץ משני פעמים [פעם אחת לא סיפר כעת ואמר מטעם הנ"ל שאין נוגע להיסטוריה. אבל הסיפור הוא ידוע מיום כיפור במפטיר יונה ואכ"מ]. ופעם הב' הי' שמצאוהו פעם בוכה כשיצא מחדרו הק' של הרבי רי"צ מיחידות.

וסיפר שנכנס לרבי והתאונן שמפני ריבוי הטרדות שיש לו (הוא הי' מזכיר של הרבי וגם עבד בתו"ת כמדומני) אין לו שום זמן לעצמו ללמוד חסידות ולהתפלל. הרבי עשה עצמו כאילו לא שמע כלל טענתו. והתחיל לדבר אתו

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

מנושא אחר לגמרי. שצריכים לנסוע לראקשיק בשביל איזה ענין וכו', וכאילו לא שמע דבריו כלל.

דבר זה שבר את רוחו של ר' יחזקאל, שהרבי לא שם כלל לב לדבריו, ומרוב צער התחיל לבכות. לפתע התחיל הרבי ג"כ לבכות כך בכו שניהם משך זמן רב. ואז הרבי הפסיק לבכות ואמר לר' חאטשע בהחזיקו ידיו על גופו הק': נו ווילסטו אָפּ לאָזן אַלעס און זיך גיין זעצן לערנען צוזאַמען? (כלומר שאיך נחשוב על עצמינו בשעה שצריך להתעסק עם הזולת כו').

בשעה 2:00 בערך גמרו ההתוועדות והלכו לרקוד שמחת ביה"ש.

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

יומן בית חיינו

ו' תשרי תש"נ בית חיינו

בסדר חסידות הי' שיעור מר' יואל במאמר שובה תשל"ז, וביאר בארוכה הענין בהתהוות משם הוי' ומשם אלוקים וההפרש ביניהם.

בסוף השיעור אמר, בקשר לזה שהרבי מדבר לאחרונה כ"כ על עבודה בתשובה עילאה ודורש מכאו"א שהעבודה תהי' מלכתחילה בתשו"ע, וסיפר ע"ז סיפור, שפעם בעיירה אחת הי' חייט פשוט, והנה ביום רגיל אחד בימות החול הגיע לביהכנ"ס לבוש בבגדים של שבת, והתחילו אנשי הקהילה לשוחח מאחורי הגב שלו שהוא צדיק נסתר כנראה שהי' לו גילוי אל"י הנביא, עד שהחליטו לשלוח אליו משלחת מחשובי הקהילה ולהכריחו לגלות את סודו, כשבאו אליו המשלחת ולחצו עליו וכו' אמר להם שהסוד הוא פשוט יש לו רק בגד אחד לימות החול והיא נקרעה, ולא הי' לו ברירה והיה צריך להשתמש בבגד של שבת בנתיים, ואמר רי"כ, שעד"ז בעניינו, האם אנחנו חושבים שאנחנו בעלי מדריגה וכבר עשינו תשו"ת ושייכים כבר לתשו"ע, ודאי שלא, אלא מכיון שעבודה דתשו"ת היא קרועה והיינו שזה פועל לא כדבעי ונכנסים לעצבות ונפילת הרוח, אז הרבי נותן לנו בגדי שבת ומרים אותנו לדרגת תשו"ע.

י"א תשרי בשם השם תש"נ

בברכה הכללית עריו"כ אחרי מנחה, דיבר כ"ק אד"ש חזק על עבודת תשו"ע לימוד התורה בשמחה ובחיות, ואמר, שבדורנו בפרט אחרי כל הצרות והשמדות האיומות וכו' כבר נזדככו ונתבררו ולכן שייכים לתשו"ע דוקא וכו' (להעיר גם מד"ה נרגלא בפומי' תשמ"ו שהיו אותיות דומים לזה).

בברכת התמימים היו דברים נפלאים להתמימים שהם ע"ד תורתו אומנתו, ואמר, שכמו שידוע שלפני רשב"י לא נחרב הבית כמו שכתב אדה"ז, הרי כמו"כ אצל תלמידי הישיבה שהם למעלה לגמרי מהגלות ונותנים להם כל

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

צרכיהם וכו' ע"ד הגילוי דלעת"ל ואינם שייכים לכל ענין של גלות וכו'.

היום בלילה הגיע לפתע ל770 הרה"ח ר' אברהם מאיור (דריזין) אחרי שכמה שנים לא הי' בקו הבריאות ולא נראה כלל באיזור זה, הי' כמו תחיית המתים. (אומרים שהי' איזה תרופה לא טובה שהחלישה אותו זה כמה שנים והחליפו אותה בזמן האחרון ות"ל נתרפא, הוא עבר אצל כ"ק אד"ש בדולרים בימים האחרונים וכ"ק אד"ש קיבלו במאור פנים ואמר לו שאפשר לחזור שוב חסידות... כך שמעת"ל הוא חיפש את ר' יואל כהן ושאל אם יש פארבריינגען, ובינתיים התיישב אצל השולחן להתוועד, היתה התוועדות מרוממת והי' נראה שהוא מתחיל לחיות מחדש, בכל רגע הוא נזכר באיזה ניגון או סיפור מאז.

בתחילה לא הי' משקה, ואמר, שחסיד הוא כמו דוב, שהדוב הלבן ישן ברוב חדשי החורף, ונשאלת השאלה מה הוא אוכל כל אותה תקופה, אלא הוא מוצץ האצבעות שלו וניזון מהשומן של ידיו ורגליו כל אותה תקופה, וכן הוא אצל חסידים שיש להם הכל בתוך עצמם, ולפעמים כשאינן משקה וכיו"ב אפשר למצוץ את המשקה שישנו בפנים....

דיבר בארוכה ההבדל בין חסיד למתנגד בתפילות ר"ה ויוהכ"פ שמבקשים חיים - זכרנו לחיים, כי לא אחפוץ במות המת כי אם בשובו מדרכו וחי', שאצל המתנגד חיים הוא גשמיות, ותפילתו בר"ה ויוהכ"פ הוא על חיים גשמיים, וכך מפרש כל הפסוקים הנ"ל, אבל אצל חסיד הפירוש חיים הוא חיי הנשמה, האבן א חיות אין אלוקות, לערנען מיט א חיות און דאווענען מיט א חיות, והסביר כמה פסוקים בנעילה עד"ז - כי לא אחפוץ במות המת שהו"ע מיתה רוחנית והעדר החיות באלוקות, וניגנו הניגון שובו שובו מדרכיכם הרעים ולמה תמותו בית ישראל וכו' שזהו תוכן הניגון, חזר הרבה על הונפלינו בין חסיד למתנגד בכלל ובפרט בעבודת ר"ה ויוהכ"פ, ובין הדברים ניגן הניגון 'פרעגט דער מתנגד צו דעם חסיד' וכו' בענין אין עוד מלבדו, וגם הניגון פון כאסלאוויטש צו דעם חסיד וכו', ודיבר על הזכות להיות בד' אמות של הרבי שהוא ד' אמות של אלוקות וביהמ"ק וכו', גם ניגן הניגון 'גאותו גדלה עולם מהכילי של השווער שלו ר' זלמן משה ע"ה.

סיפר בין הדברים, שהי' חסיד שהי' לו כתבים בדא"ת, אבל היו חסרים הרבה דפים מהמאמרים, ואעפ"כ הי' לומד ההמשך בחיות ובהתלהבות כאלו לא חסר דבר, ואמר ע"ז הביאור, שכיון שחסידות זה אלוקות, בגלוי הרי בעצם הכל המשך אחד, ואי"ז מבלבל מה שחסר דפים באמצע.

ב"ה

רשימה מהתוועדויות הרה"ח ר' מוטל קאזלינער חודש חשון התש"נ מונטריאול

ליל ש"ק פרשת לך-לך התש"נ בבית ר' שלום לייב אייזנבאך שי' (שם נתאכסן ר' מוטל שי')
כשהגענו כבר היה באמצע להתוועד עם א' מאנ"ש, אבל כשנכנסנו הפסיק ואמר, "כעת מתוועדים עם התמימים לבד", והתחיל לדבר בענין תו"ת:

א. פתח ואמר שישנו פתגם מכ"ק אדמו"ר מהוריי"ץ ני"ע על הפסוק "וספור הכוכבים" ספור מלשון ספירות ובהירות, מ'דארף מאכן ליכטיג די כוכבים, שהתמימים הם הכוכבים שמאירים את חושך הגלות, אלא שגם הכוכבים צריכים זיכוך ובהירות, וספור הכוכבים, ודיבר על הכח של התמימים, שתמים אחד שנמצא במקום, בכוחו להפוך את כל המקום ולהאירו, ואין תובעים עניינים נעלים, כ"א לימוד חסידות ועבודת התפילה וכיו"ב, ובזה אפשר להאיר את כל העיר.

ב. סיפר שר' אברהם אלי' פלאטקין ע"ה התוועד איתם פעם ברוסיה וזה היה עוד קודם שנתפרסם הפתגם של אדמו"ר מהורש"ב שתמימים הם נרות להאיר, והוא דיבר באו"א קצת, ואמר שתמים הוא כמו גפרור, א שוועבעלע, א העלצעלע, א קעפעלע, און קען פארברענען א וועלט, דער גוי זאגט, אז פון איין בוים קען מאכן א מיליון שוועבאלאך, אבער איין שוועבאלע קען פארברענען א מיליון ביימער. [= גפרור מהו ? קיסם עץ קטן, ראש קטן, וביכולתו לשרוף עולם ומלואו, הגוי אומר שמעץ אחד אפשר לעשות מיליון גפרורים, אך גפרור אחד ביכולתו לשרוף מיליון עצים.]

וביאר: קיסם עץ - קבי"ע, ראש קטן - לימוד דא"ח, וביכולתו לשרוף את העולם מלשון העלם והסתר.

גם אמר שגחלת יכולה להיות זמן ארוך ונראית כבויה, אך בתוכה יקוד אש, ובשלב מסויים היא מתעוררת ובושרת וסוף סוף היא מדליקה את שאר העצים, ועד"ז הוא תמים מתו"ת, (ראה לקמן פרשת חיי שרה ההפרש בין

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

פתגם זה לפתגם רבותינו נשיאנו דנרות להאיר).

ג. בהיותו ברוסיה הי' הולך לבתי כנסיות לעורר את ההורים למען ישלחו את ילדיהם לתו"ת, והי' זה סכנה גדולה, באחד השבתות הי' זה בפרשת וירא והוא דיבר לפני הקהל על הפרשה וכה אמר להם:

במדרש מסופר שכשראתה שרה אימנו שאברהם אבינו מתכוון ללכת לעקידה עם בנה יצחק, שאלה את בעלה להיכן הם הולכים, ואברהם לא רצה לגלות לה את האמת ואמר לה שהוא מוליך את יצחק לשיבה, בשמעה זאת הכינה לו חפציו ואפתה עוגיות למען יהיה לו לאכול וכך נפרדה מבנה, ולכאורה תמוה ביותר, נהי דלא רצה אברהם לגלות לה היכן הוא הולך, אבל עליו לשקר?! הול"ל שהולך למקום שאינו רשאי לגלות וכיו"ב אבל לשקר ח"ו?

אלא הביאור הוא: אז אברהם האט גארניט געלייקנט ח"ו און האט געזאגט דעם גאנצן אמת, ווייל אז מ'שיקט א בחור אין א ישיבה שיקט מען אים צו די עקידה. [= אברהם לא שיקר ח"ו בכלום, ואמר את כל האמת, כי כששולחים בחור לשיבה שולחים אותו לעקידה].

ועי"ד ענין כל היוצא למלחמת בית דוד כותב גט כריתות לאשתו, אז מיגייט אין תו"ת שזהו מלחמת בי"ד דארף מען זיך אפשעכטן פון דעם גאנצן עוה"ז. [= כשהולכים לתו"ת שזהו מלחמת בי"ד צריך לשחוט מעצמך את כל העוה"ז]. ואמר שפעל על כו"כ בנאום זה.

ד. אדמו"ר מהורייץ ציוה פעם להמשגיח הר"י פייגין שיוציא את כל התמימים החוצה ויעמידם יחד, וכשעמדו כולם הכריז הרבי "תמימים!" ותו לא.

וביאור הענין שבזה רצה לגלות את המעלה עצמית של התל', תמימים דארפן וויסן זייער מעלה אז זיי זיינען תמימים וואס דאס איז א מעלה עצמית העכער פון אלץ, נאר מ'דארף דאס נישט פארוואסערן ורק מחייב מ'זאל טאן נאך. [= תמימים צריכים לדעת מעלתם שהם תמימים, שזה מעלה עצמית נעלה מהכל, רק צריך להיזהר שלא "לדלל" זאת, ורק מחייב לעשות יותר]. (ועיין שיחת שמח"ת תרפ"ו עדי"ז).

ה. המהר"ש ני"ע אמר פעם "אויף גלות השכינה דארף מען ניט דאגה'ן, די שכינה וועט גאנץ זיין, מ'דארף דאגה'ן וועגן זיך!!" [= על גלות השכינה לא צריך לדאוג, השכינה תישאר שלימה, צריך לדאוג על הגלות פנימית].

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

ו. אדמו"ר מהר"ש נ"ע אמר "אפי" עס וועט נישט בלייבן קיין מנין, וועל איך פון ליובאוויטש נישט אוועק גיין. [= אפילו אם לא ישאר מנין, אני את ליובאוויטש לא אעזוב].

*

יום ש"ק הנ"ל אחה"צ בשעה 3:00 לערך בבית הנ"ל, ישבו שם כמה בעה"ב אבל כשהגיעו הבחורים פנה להתוועד איתנו.

ז. סיפר שבאראווסקי חתנו של ר' זלמן משה בא אליו פעם, און האט עם אויסגערעדט באופן חריף ביותר : דעם רבי רש"ב האט ארויסגעגעבן דעם קונטרס עץ החיים פאר די תמימים, און די עניינים וואס שטייעו דארטן האבן זיך נישט געביטן, מדארף מאנען פון די בחורים אלץ וואס שטייט דארט, מער ניט וואס די גישה איז אנדערע. [=אדמו"ר הרש"ב הו"ל קונטרס עץ החיים בשביל התמימים, והדברים הכתובים שם לא השתנו, צריך לתבוע מהבחורים את הכל, רק שהגישה היא שונה].

ח. משפיע צריך להיות בדוגמת מאור, וואס איז זיין עסק צו ס'איז דא מקבלים אדער נישט, איך דארף טאן מיינס [=מה איכפת לו אם ישנם מקבלים או לא, הוא צריך לעשות את שלו]. וכמו השמש לא איכפת לו עם הוילון פתוח או לא ער דארף לייכטן.

ט. בהמשך להנ"ל, מסופר בשיחות שהרבי רי"ץ ציוה פעם לא', שיחזור דא"ח בכל מקום אפילו כשאין אף אחד, וסיפר ר' מוטל שהיה פעם באיזה עיר ושמע שר' בערקה חן שם, והלכו אליו להתוועד עם חבירו, כשהגיעו לביתו ראו דרך החלון שהוא יושב סביב שולחן ריק מאדם, עיניו עצומות, ופניו להבים ומתנוענע וחוזר דא"ח בקול כאילו דיבר ברבים, הם עמדו שם כשעתיים ולא רצו להפריעו ואח"כ חזרו לביתם וזה פעל עליהם שינוי יותר מפארברענגען.

ליל ש"ק פרשת וירא, כ"ף מר חשון, התוועד עם התמימים בביתו של ר' זלמן מאראזאוו היה זה התוועדות מיוחדת במינה אשר טעמה לא תישכח מאיתנו לעולם הם התוועדו יחדיו ר' זלמן ור' מאטל והיה זה ציור מיוחד.

קודם שהגעתי לקחתי קצת משקה והצטרכתי להתאמץ מאד להקשיב וכ"ש לזכור את המדובר וע"כ שכחתי הרבה:

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

כללות ההתוועדות סבב ע"ד מה לדבר להתמימים ר' מאטל דיבר שצריכים לדעת ששום דבר לא השתנה והיום כשתובעים מבצעים דארף מען וויסן אז מבצעים איז אויך אן עבודה און דאס דארפמען אויך טאן מיט אהוי"ר פונקט ווי אמאל האט מען געדאוונט מיט אהוי"ר. כי שניהם עבודת ה' וכו' והאריך בזה.

ר' זלמן טען שתביעה זאת היא קומה תמישית... וצריכים לבנות קודם את הקומה הראשונה, והתחיל לדבר ע"ד המבואר במאמר ואשה אחת תשמ"ו שיי"ל לקראת כ' חשון שנה זו, שמפרט פרטי העניינים מהי תביעת וצעקת הנשמה, ומענה הקב"ה אליה כלים רקים אל תמעטי דקאי על מרירות ותומ"צ, הא"ב של חסידות הוא שצריכים להיות זהיר בשו"ע בקוצו של יו"ד, כל תמים צריך להיות בקי בשו"ע לדעת הדינים, להדר בהם אפילו בלי הרגש, ואח"כ בקשעהמ"ט בא ענין המרירות, וסוכ"ס וועט זיך עפעס דערהערן.

ר' מאטל אמר שכשהוא דיבר זיינען די בחורים געווען פריילעכער ור"ז העציבם, ובקשר לזה ר' זלמן סיפר את הסיפור הבא:

י. ר' שמואל מונקעס היה צריך להרויח פעם לפרנסת ב"ב ובביתו אין כל, רק מצא חבילת מלח, ונפל לו המצאה בראש, הוא יצא עם המלח לשוק והכריז שמצא סם חדש להרוג וואנצן [= מין חרק שעוקץ], ורבים באו לקנות כי הוואנצן מכה מהלכת בבית.

אחרי כמה שעות חזרו כולם מלאים טענות לר' שמואל: רבי! מיר האבן געקויפט פון אייך סם און געשאטן איבער דעם גאנצן שטוב, און זיי האבן זיך גארנישט אפגעטראגן! [=קנינו ממך ממכס את הסם ופיזרנו בכל הבית אך הם לא ברחו], נענה להם ר' שמואל, איר פארשטייט נישט וואס עס טוט זיך, מען דארף נעמען דעם וואנץ אין די הענט, און א קיצל טאן אונטער די פאכווע מילא וועט ער עפענען די מויל ווארפט מען גלייך אריין דעם סם און ער שטארבט [אתם לא מבינים מה עושים, צריכים לקחת את החרק בידיים ולדגדג לו מתחת לשחי והוא יפתח את הפה לצחוק ואז מכניסים לו את הסם לפה וימות]. הסתכלו אליו האנשים בפליאה ואמרו: אז מכאפט דעם וואנץ אין האנט קען מען עם שוין צורייבן [=כשתופסים את החרק ביד אפשר כבר להרוג אותו]! ?

ענה להם ר' שמואל העצה שלכם היא ישנה, אני נותן לכם המצאה

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

חדשה...

הנמשל בקשר להנ"ל הוא שלפעמים דארף מען געבן א קיצל און יענער לאכט און דערוויילע קען מען עם צורייבן [=שלפעמים צריך לדגדג והשני צוחק ואז בינתיים אפשר "לשפשף" אותו].

הסיפורים שסיפרו בעת ההתוועדות בקשר להנ"ל כמה שזכורים:

יא. ר' שמואל קריסלאווער התוועד פעם איתם (ר' מוטל) והסביר את דברי רש"י בפרשתינו "אם הנקודה יתירה על הכתב אתה דורש את הנקודה ואם הכתב רבה על הנקודה אתה דורש את הכתב" ופירש: אויב די נקודת הלב איז יתירה על הכתב – די דרויסנדיקע עניינים – אתה דורש את הנקודה- און מ'קען דעמאלט ביישטיין די נסיונות, אבל אם הכתב רבה על הנקודה בלייבט מעו נאר מיטן כתב [=אם נקודת הלב היא יתירה על הכתב- העניינים החיצוניים- אתה דורש את הנקודה, כלומר שאפשר אז לעמוד בכל הנסיונות, אבל אם הכתב רבה על הנקודה אז נשארים רק עם הכתב].

יב. ר' מענדל פוטערפאס הגיע פעם לעירם (טשערנאוויץ) הוא היה אז במצב מסוכן מאד והיה סכנה להחזיקו בבית, ומצאו לו בית אצל יהודי שהיה רחוק מאד מיהדות עד שלא ידע מה זה תפלין ומקוה וכיו"ב, ר' מענדל הגיע לשם והתחיל מיד להתעסק בבניית מקוה שם במחסן באופן שלא נודע בחוץ. אח"כ שלח את היהודי הבעה"ב שימסור ליהודים אז די מקוה איז גרייט, ההוא לא הבין מה שר' מענדל אמר ואמר להם, ר' מענדל איז משוגע געווארן, ער האלט אין איין זאגן אז די מקוה איז גרייט, דברים בלי משמעות...

יג. ר' חיים משה אלפרוביץ כשהיה בארץ התעסק בסחיבת אבנים והיה אומר תמיד "א מחיה א גרינגע ארבעט... (כי אפשר לחשוב אותיות התורה בלי מפריע). הוא התבטא פעם: "מילא אז מען פאלט דורך אין א מעשה אדער א דיבור איז מען דאך נישט אלע מאל א בעה"ב אויף דעם (ווייל יענער זעט וכו') אבער דורכפאלן אין א מחשבה לא טובה ח"ו, ווי קען דאס זיין, דארטן ביסט דו דאך אליין דער בעה"ב. [=מילא כשנשלים במעשה או בדיבור הרי האדם הוא לא תמיד בעה"ב ע"ז (בגלל שהזולת מסתכל וכו'), אבל להיכשל במחשבה לא טובה ח"ו איך זה יכול להיות, הרי שמה אתה בלבד הבעה"ב]. (ממש הסתכלות הפוכה מהרגיל וכו').

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקט

יד. ר' זלמן סיפר שר' זלמן קורניצער אמר : "דער אויבערשטער האט געגעבן אזא מתנה, מחשבה, מקען טראכט און טראכטן און קיינער ווייס נישט וואס דו טראכסט" [= הקב"ה נתן כזאת מתנה, והיא המחשבה, אפשר לחשוב ולחשוב ואף אחד לא יודע מה אתה חושב].

טו. ר' אלחנן מאראזאוו הי"ד היה עיסוקו בעשיית גרביים והיה עומד כמה שעות ליד המכונה ואח"כ הלך להתפלל, ואנשים תמהו מדוע אינו מתפלל קודם העבודה, אך הוא ענה שזהו ההכנה שלו לתפילה (הוא היה מתבונן אז בחסידות), ובש"ק זכה לארח עשרות יהודים על שולחנו, ואמרו שבזכות תפילתו כל השבוע זכה לזה.

טז. באחת השריפות שהיו בליובאוויטש רץ ר' אלחנן מיד להציל את הכתבים של בית הרבי בהשאירו את כל משפחתו בבית... אח"כ אמר שזה היה המחשבה הראשונה שעלתה לו כשפרצה השריפה.

יז. ר' מוטל סיפר שכשהיה אביו חז"ק בצבא (או בסיביר?) לא אכלו את המאכלים שלהם כו' והיו נותנים אותם לאחרים, פעם ביקשו ממנו יהודי וגוי לתת לו את מנתו, ונתן אותה ליהודי, מעם פקו"נ וכו'. אצל ר' ניסן קרה אותו דבר ונתן האוכל לגוי באומרו שאינו מסוגל להאכיל טרף ליהודי. וכששמע אביו (חז"ק) איך התנהג ר' ניסן פרץ בבכי על שלא היה לו הרגש כזה.

ר' זלמן התפעל מאד מהסיפור ואמר שהוא לא כ"כ מתפעל מעצם הסיפור כי יש מקום לכאן ולכאן, הוא יותר מתפעל מבכיותו של חז"ק על שלא היה לו את ההרגש של ר' ניסן.

יח. אחרי ההתוועדות בעמדם בחוץ אמר ר' מוטל שכבר מזמן הונח אצלו שיש זריז במתינות ויש זריז שלא במתינות אך קשה לו להסביר זאת וכו', ור' זלמן הסביר שזהו ההבדל בין זריז למבוהל, שהזריז מתחיל מוקדם יותר ועצם המעשה הוא במתינות, אך המבוהל מתחיל בדקה האחרונה ועושה במהירות וכו'.

יט. כשר' זלמן משה הגיע לארה"ק נסע ר' חיים משה אלפרוביץ לקבל את פניו בתל אביב, כשנפגשו יחד אמר לו ר' זלמן משה (?) "קום מאכן דא ארץ ישראל".

*

יום ש"ק פ' וירא בבית ר' ישעיה טרייטל הלכתי עם הת' יצחק חסין וכשבאנו התחיל

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

להתוועד איתנו.

כפ. הסביר ההבדל בין הפתגם הנ"ל של ר' אברהם אלי' שתמים הוא גפרור אז ער קען פארברענען א וועלט, לפתגם רבותינו נשיאנו "נרות להאיר". שהרביים האבן אויפגעטאן אז מ'דארף נישט פארברענען מ'דארף מאכן ליכטיג, אז א תמים איז דא אין א שטאט פארברענט ער נישט, ער ליכט, און ממילא ווערט ליכטיג. ר' בערל מוצקין שישב שם הסביר הפתגם הנ"ל עפ"י הפי' "בא חבוקק והעמידן על אחת וצדיק באמונתו יחיה", שהפירוש הפנימי בזה הוא אז מיט גלויבן אין זיך איז יחיה, שצריך להאמין בעבודת עצמו אז די אייגענע עבודה טוט אויף, שעבודה שלי פועלת משהו, ובאם לאו פאלט מען אראפ ביי זיך ומתייאשים, צריך להאמין שיש בכח צו מאכן ליכטיג.

כא. ר' מוטל סיפר שאביו אמר לו פעם שילך לשמש את החסיד .... אף שיקבל ע"ז קנס על העדר שמירת הסדרים... ר' בערל מאצקין הסתכל עלינו ואמר לנו תפנימו את הדברים שהוא אומר, זה נוגע.

כב. ר' ישראל נח בלניצקי נפטר כ"ף מר-חשון תשמ"ג הוא הגיע לאה"ק מצרפת בערש"ק (אחרי השתדלות רבה), והיה זה כבר אחרי חצות, ר' מוטל נסע אז להר הזיתים אע"פ שידע שלא יוכל לחזור לביתו בש"ק, וכך היה ואחרי השתדלות מרובה גם מצדו השיגו כל הצריך וקברוהו קודם השבת וכשהגיעו לבית (בירושלים) כבר היה אחרי הדלקת נרות ושבת שם בשבת. בש"ק שאל אותו ר' אברהם ברוך פעוונזנער מדוע השתדל כ"כ להשתתף בלוייה וכו', ואמר לו שר' ישראל נח התוועד פעם ברוסיה ובין הדברים אמר שתמים בגימטריא "פך שמן" ואמר זאת בדא"ג, והוא התפעל מזה מאד, ולא כ"כ מעצם הפתגם כי אם מאופן אמירתו, כי אחר היה מאריך להסביר זאת בביאורים שונים מדוע תמים בגימטריא פך שמן וכו' שאינו מתטמא כשאר השמן וכיו"ב, אבל הוא אמר זאת בדא"ג.

*

ליל שישי פרשת חיי שרה - התוועדות בישיבה בזאל.

תוכן ההתוועדות הי' שבעבודת החסידות דורשים שצריך להיות מיינע א זאך, שזה ענין אישי שלי, ואז העניין נוגע בפנימיות ובאמת, וסיפר ע"ז כמה סיפורים:

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

כג. הבעש"ט היה נוהג לומר בעלינו לשבח "שהם משתחוויים להבל ולריק" והיה מריק ואח"כ אומר באידיש "אבער איך בין א איד". והיינו שענין זה נרגש אצלו בפנימיות.

כד. כשאדה"ז הי' בכפר פיענא בימים הסמוכים להסתלקותו, היתה אז מלחמת נפוליון ורוסי' בעיצומה, ורבינו הזקן הי' בצד שרוסי' תנצח, ובאו אליו אז כמה מהחסידים, וטענו למה אומר שרוסי' תנצח ולא נפוליון, הלא גם פאניע (כינוי לגוי רוסי) הוא גנב וגם פאניע הוא גזלן, וענה להם אדה"ז בניגון הידוע: פאניע גנב, פאניע גזלן, פאניע נואף, אבער ער איז נישט קיין מנגד צו אחד, נפוליון איז א מנגד צו אחד, צו מיין אחד [פאניע גנב, פאניע גזלן, פאניע נואף, אבל אינו מנגד לאחד, נפוליון הוא מנגד לאחד, לאחד שלי].

ר' מוטל חזר התיבות עם הניגון ואמר שהוא שמע את זה איש מפי איש, וביאר הדיוק בהתיבות של אדמוה"ז:

מיין אחד, שישנו האחד של חסידות, האחד שגילה אדמוה"ז, ודוקא ע"ז הי' עיקר המלחמה, על האחד של אדמוה"ז, מיין אחד.

כה. " וכבודי לאחר לא אתן", כבודי- מיין כבוד, כשזה עניין שלי, אז, לאחר לא אתן...

כו. ר' שמואל קריסלאווער (נוטיק) התוועד פעם עם התמימים וסיפר להם הסיפור הבא: הי' חסיד אחד שעשה תשובה חזקה וכבידה ביותר, מה שנקרא: תשובת הקנה דהיינו ע"י סיגופים רבים וגלגולי שלג וכיו"ב כידוע ליודעים, ואחרי שעשה שני פעמים תשובה זו, נסע להטשירנובלער, וכשנכנס ליחידות הסתכל עליו ואמר לו בקול: אשה חמת מלאה צואה! והחסיד התחיל להקיא וכו' עד מיאוס.

ולכאוי' הרי חסיד הנ"ל ידע ממאמחז"ל הנ"ל ובפרט שעשה תשובה עם כל ההידורים אבל אעפ"כ כל זמן שלא שמע זאת מהרבי לא הרגיש את הענין כמו ענין שלו, ולכן לא נגע לנפשו כ"כ, כי ישנם עניינים שרק רבי יכול לעזור.

וזהו ג"כ ענין הנסיעה לרבי אחרי כל ההכנות שעושים וכו' ואז כשהרבי אומר משהו או מסתכל וכו' זה חודר ופועל באופן פנימי.

כז. החסיד ר' אבא פערסאן היה בשליחות מיוחדת מאדנ"ע בקניגסבערג שבגרמניה והיה לובש לבושים מיוחדים כאחד האנשים אשר שם, היינו שהיה

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

איש פנימי והיה מסתיר עצמו בלבושים מודרנים וכיו"ב, והוא היה אחד מהחסידים שהיו שולחים אליו מתלמידי תו"ת בליובאוויטש כדי שידריכם וישפיע להם.

אחד הת' שהיה אצלו תקופה מסוימת היה החסיד הנודע ר' אלחנן מאראזאוו והי' שם עוד בחור שהיה מקולקל קצת, ור' אבא התוועד איתם והוכיח אותם, מה שהוכיח את הבחור השני לא סיפר, אבל מה שהוכיח את ר' חוניע סיפר שהוכיח אותו על שראה אותו קופץ מהטרמוואי (רכבת חשמלית) לפני שהיא עצרה לגמרי, מחמת שמיהר לדרכו וכו'.

ואמר לו ר' אבא שאיתא בחז"ל שכל מי שנעשה לו נס מנכין לו מזכויותיו, וביאר הלשון זכויותיו דוקא ולא מצוותיו וכיו"ב, והביאור בזה: דהנה אע"פ שאדם עושה הרבה מצוות ולומד הרבה תורה ומתפלל וכו' אבל ברובא דרובא אי"ז מיט אן אמת, ואי"ז חודר באדם בפנימיות לשנות ולזכך אותו באמת, רק לעתים רחוקות כשמתפללים כדבעי וכו' עס דאווענט זיך מיטן אן אמת, ואז נעשה איזה הזזה ושינוי פנימי, וזהו הפי' "זכויותיו" דוקא, מה שהאדם זיכך את עצמו ופעל בפנימיות. וכשנעשה לאדם נס, מנכין לו דוקא מזכויותיו אלו, ממצוות ועבודת ה' שזיככו אותו ועשה אותן מיט אן אמת, ואשר לכן אינו כדאי מעשים כאלו אשר יצטרכו ע"ז לנס, אפי' לקפוץ מהקרונן קודם הזמן, כי אי"ז כדאי להפסיד מזכויותיו אלו.

וזה גם קשור להנ"ל בענין שצריך לעבוד באופן פנימי שיורגש שזהו א אייגענע זאך.

ואמר דא"ג שכ"ק אד"ש הכריז שהשנה היא שנת ניסים והיינו שישנו השפעת ניסים וכו' אבל צריך ליזהר שלא יהיה על חשבון זכויותיו הנ"ל, וע"ז צריך להיות מס"נ אשר וכבודי לאחר לא אתן כנ"ל.

כח. ר' אלחנן מאראזאוו היה חברותא של אדמו"ר מהרי"צ נ"ע (וכידוע שהרי"צ בחר בו מכל התמימים מפני היותו פנימי ביותר משאר הת' כידוע), פעם נכנס כ"ק אדני"ע באמצע לימודם וניגש לר"א והיכה לו על כתפיו, ואמר: נא (א' פתוחה) דיר אהבה נא דיר יראה, [=קח לך אהבה קח לך יראה], וסיפר אח"כ אדמו"ר הרי"צ שבשעתו קינא מאד לר' חאניע שקיבל ברכה זו, אך אח"כ אמר שכדאי היה להתייגע ע"ז בכוחות עצמו דוקא.

כט. דיבר בקשר לעבודה וזיכוך פנימי ואמר שבטבע האדם הוא כשרוצים להתחיל לעבוד, הרי זה קשה ביותר, אבל כשכבר עולים על הדרך זה כבר

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

נעשה נקל יותר, וכדוגמת מטוס שרוב האחוזים של הגז מוציאים בהמראת המטוס אבל כשהוא כבר באמצע הנסיעה אין צריכים כ"כ הרבה גז, (ר' זלמן מאראזאוו אמר שאעפ"כ צריכים גז גם לנסיעה, אבל כדי לרדת אי"צ לגז כלל...).

למד. סיפר ששמע מר"ש נאטיק הסיפור על הרמ"א שנעשה הרב דקראקא והמושל חרה לו מאד שלקחו רב קטן וצנום ללא זקן גדול וכו', וקרא לו לארמונו לבחון אותו אם ראוי הוא לאותה איצטלא ושאל אותו כמה שאלות וביניהם השאלה אם היהודים הרגו את אותו האיש, ואמר כן, ושאל אותו מדוע, וענה לו עם הסיפור של שלמה המלך באדם אחד שהיו לו כמה בנים ואחד נולד עם שני ראשים, וכשנפטר האב ובאו לחלוק הירושה טען הבן שמגיע לו שני חלקים בירושה מחמת שיש לו שתי ראשים, ופסק שלמה המלך שישפכו מים חמים על ראש האחד והיה אם הראש השני יצעק ה"ז סימן שהוא איש אחד, וכמובן שקיבל רק ירושה אחת, ועד"ז – אמר הרמ"א – מכיון שאמרתם שאותו האיש הוא אלוקות ח"ו, רצינו לבדוק אם כשנהרוג אותו הוא יצעק הקב"ה בשמים ה"ז סימן שהוא אלוקה, אך אם לאו ה"ז ראייה שאינו כלום...

וסיפר שבהיותו ילד היה לו ויכוח עם פרופסור ע"ז, ואמר לו שכשהמלך הוא בשמים אא"פ להרגו אבל אם המלך הוא באדמה ודאי שאפשר להרגו. (אמר לראש הישיבה שיאמר לחיים ולא ירגיש עצמו אלוקה ח"ו...)

עכ"פ הנקודה בעבודה היא שכשמרגיש את הכאב ה"ז סימן שהוא גוף אחד, ועד"ז בהתקשרות לרבי שצריך להיות ההתקשרות כמו מציאות אחת וכו' כנ"ל.

לא. הבעש"ט שלח פעם את תלמידו בעל התולדות יעקב יוסף לועד ארבע ארצות ואמר לו שילך וידבר איתם בלימוד וישאר שם למשך זמן, התולדות נסע לשם ובתחילה היה שולח להם תשובות בלימוד דרך פתקים וכו' והם לא ידעו ממי זה עד שהוא גילה להם שזה מעשה ידיו ומינו אותו לגדולה, והוא כמובן לא גילה להם שהוא חסיד.

פעם אחת הגיע אדם עם קמיע של הבעש"ט שהיה כתוב בתוך הקמיע תיבת "נתן", וזה היה כמו סימן שהבעש"ט משתף פעולה עם ש"צ משיח השקר הידוע, כי תלמידו של הנ"ל היה אדם שנקרא נתן העזתי שהחשיב את עצמו לנביא וכו', והתחילו לדון שם אם להחרים את הבעש"ט וכו', וכששמע

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

בעל התולדות מה שקורה, הוא התיישב על הריצפה וקרע את בגדיו ואמר להם: הכל טוב ויפה אבל על הרבי שלי לא תדברו! ואז הבינו שהוא חסיד, הוא ביקש מהם את הקמיע והראה להם שבאמת היה כתוב על הקלף תיבת "כתף" והמתנגד מחק האותיות ועשה שישאר "נתן".

וכשנרגעו הרוחות הבין בעל התולדות שזה היה סיבת שליחותו לשם וחזר לבעש"ט, וכשנכנס לבעש"ט אמר הבעש"ט בקול: ולבני קהת לא נתן כי עבודת הקודש עליהם בכתף ישאו.

וביאר שקמיע זו כתב הבעש"ט דוקא כנגד ש"צ כדי לבטל הקליפה והכח שלהם, ולכן כתב כתף שזהו"ע בני קהת שנושאים הארון בכתף כדי לבטל האחוריים שמהם יונקים הקליפות, וזהו לבני קהת לא נתן וכו' בכתף ישאו, אלא שהמתנגדים מחקו ושינו מכתף לנתן וכו'.

ר' מוטל אמר שבדורנו ישנם רק יחידי סגולה שהם עדיין מבני קהת וכו'... וסיפר שמתנגדים באו פעם לביתו של ר' שמחה גורודצקי ושאלוהו למה הספרים של חב"ד נקראים ספרי קה"ת, והוא אמר להם הביאורים הידועים שזהו ר"ת קרני הוד תורה, והם לא קיבלו זאת ואמרו שיש בזה רמוז נוסף, אך הוא לא אמר להם עד שנתנו לו מכות...

ואמר ר"ז שקהת ה"ז שנת הולדתו של אדה"ז.

[כמדומני שאמר ר' מוטל שהוא צאצא של בעל התולדות].

לב. ר' מוטל אמר שבפארברענגען מדברים הרבה דברים מכמה סוגים וכו' וכל אחד לוקח מה שנוגע לו, יש מי שלוקח התוכן ויש מי שלוקח החיצוניות וכו', וסיפר ע"ז ר' זלמן סיפור ארוך ותוכנו שהחכם לוקח את החפץ היקר והשוטה נשאר עם הזבל ואכ"מ.

לג. ר' מענדל פוטערפאס היה אומר: הרבי אומר בכל הפארברענגעניס ותן לחכם ויחכם עוד, ופירושו: אם אתה חכם הרי מספיק מה שהסבירו לך עד כאן ואם אינך מבין מה שדובר עד כה, לא יועיל גם תוספת ביאור...

ליל ש"ק פרשת חיי שרה מבה"ח כסלו הלכנו לאכסנייתו (אצל רש"ל אייזנבאך) להתוועד, בתחילה נזף בנו למה אנו באים עוה"פ להתוועד, הרי כבר התוועדו אתמול ודיברו כבר על הכל, האם אי"ז מספיק? ואח"כ אמר שכיון שכבר באנו אז הוא יספר לנו מעשה, והמשיך לדבר במה שדובר אתמול שכל ענין החסידות הוא

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

שצריך להיות "מיינס" (שלי).

לד. בליובאוויטש היה אחד התמימים הכי חשובים מבעלי השכלה ועבודה ושמור ר' הירשל קלימאוויטשער, והיה לו אח קטן בהרבה שנים ושמור ר' שמואל, וכשהגיע האח הקטן לליובאוויטש, היה כבר ר' הירשל מהעלטערע תמימים ולימד את אחיו את יסודות החסידות, ואמר לו שני דברים:

את המאמר דא"ח שאומר הרבי צריך לשמוע בין אם מבינים בין אם לא מבינים. ר' שמואל טען שאם אינו מבין אינו יכול לשמוע, וענה לו, שכשהרבי אומר מאמר צריך להיות אפגעלייגט שאין שום דבר בעולם חוץ מהמאמר. ליחידות צריכים להיכנס לרבי כמו שכן נכנס אל אביו.

לה. ר' הירשל קלימאוויטשער הנ"ל היה מהתמימים שעסקו בעבודה יותר מכפי כוחם בתפילה ובאתכפיא, והיו אז כמה תמימים שעסקו בעבודה באופן כזה, והוא נפטר בגיל צעיר ל"ע, ואומרים בשמו שבסוף ימיו כשהיה חולה ולא היה יכול לשמור על נקיון הגוף וע"כ לא הניח תפילין איזה ימים, אמר אז: שכל האתכפיא'יס והסיגופים אינם שווים הנחת תפילין פעם אחת.

ואמר ע"ז ר' דוד הורודוקער (שהיה ג"כ מהתמימים העובדים הגדולים ע"ד הנ"ל): אויף צו דערהערן דעם ווארט, דארף מען טאן אסאך יארן אתכפיא כו' [= כדי להרגיש פתגם זה (או ענין זה) צריך לעסוק באתכפיא כו"כ שנים]. (שמעתי סיפור זה בנוסחאות שונות).

לו. רש"ל אייזנבאך סיפר מה ששמע מר' ח"ש ברוק ע"ה שהיה פעם יחד עם עם ר' זלמן דוכמאן אצל סבו ר' מרדכי יואל דוכמאן בהאמיל, ור"ז התפלל באריכות, ואמר ר' מרדכי יואל לר' שואל, שאם חמש דקות מכל תפילתו מתפלל הוא מיטן אן אמת הרי כדאי כל אריכות התפילה.

לז. בנוגע למה שצעק עלינו בהתחלה על שבאנו להתוועד סיפר:

החסיד ר' יונה כהן פאלטאווער הי"ד היה מנהל ישיבות תו"ת אחרי נסיעת אדמו"ר מהרי"צ מרוסיה, הממשלה חיפשו אחריו מאד והיה סכנה גדולה להסתובב בביתו, וזה היה בשנת תש"ח סמוך מאד לזמן שלקחוהו למאסר שממנו לא שב (נפטר שם כ"ב שבט תש"ט), באחד מאותם ימים היה ר' מוטל אצלו כדי להתייעץ בעניינים מסויימים של תו"ת, פתאום נכנס הת' מיכל רפפורט ושמואל פעוונזנער ועוד אחד כדי להתוועד ור' יונה התחיל לצעוק

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

עליהם איך הם מעיזים לבקש התוועדות בזמן סכנה כזה שזהו סכנת נפשות ממש, וזהו איסור עפ"י תורה וכו' וכו'.

אשתו שרה עמדה בפתח והסתכלה איך שהוא מדבר עם התמימים בדברים קשים כגידיים, ובאמצע תוך כדי דיבור אליהם, פנה ר' יונה לאשתו ואמר: שרה, שטעל צו אביסל משקה, חסידים זיינען געקומען פארברענגען! (שרה, הביאי קצת משקה, חסידים באו כדי להתוועד) היא נשארה במקומה כאבן דומם, כי לא הבינה מה קורה כאן, והוא חזר ואמר לה, הלא אמרתי לך להביא משקה והתוועד עם הנ"ל.

כשסיפר את כל הנ"ל אח"כ לר' מענדל פוטרפס אמר לו ר' מענדל, שזהו חסיד אמיתי שיכול לעשות שני הפכים בנושא אחד, וכמבואר בדא"ח בעניין "על שאול ועל בית הדמים", על שאול שלא נספד כהלכה ועל בית הדמים שהרג שאול את נוב עיר הכהנים, וה"ז שני הפכים ביחד, שזהו מצד דעת רחבה שיכול להיות התכללות שני מדות הפכיות.

כן סיפר ע"ד א' החסידים (איני זוכר השם) שבתקופה ההיא באו אליו להתוועד והי' ג"כ צועק עליהם ויחד ע"ז מעמיד חצי ליטר משקה, ואמר: "צריך לצעוק אך צריך להניח משקה על השולחן, כי כך אמר לי הרבי, שכשחסידים מתוועדים עלי לשים חצי ליטר משקה על השולחן".

*

יום ש"ק חיי שרה לפני מנחה באנו עוה"פ לבית הנ"ל להתוועד, ונתן לי חלק ע"ז שרוצים להתוועד עוד ועוד, ואמר שכשמתוועדים ומדברים ענייני עבודה וכו' דארף מען דאס נישט פארוואסערן, כי אם צריך לעשות לזה כלים בעבודה בפועל. וביאר ע"ז שמצינו בנוגע ליצחק אבינו שאיתא במדרש, שאחרי העקידה הי' כמה שנים בגן עדן, והטעם לזה, כי אברהם אבינו רצה שהגילוי של העקידה יחדור בפנימיותו של יצחק, און זאל נישט פארוואסערט ווערן, לכן שלחו לגן עדן כדי להחדיר בפנימיות כל המאורע, כי על כל גילוי צריך לעשות כלים כדי לא לאבדו.

אח"כ דיבר במעלת התמימים וסיפר סיפורים אחדים:

לח. ר' אלחנן מאראזאוו לא רצה לשלוח את בניו הקטנים לתו"ת, מכמה טעמים, האחד כי הי' אז המצב מאוד מבולבל וכל הזמן ברחו ממקום למקום, ור' חאניע טען שיוכלו לקבל בביתו יותר, וגם כי אחד מבניו נפטר אז בצעירותו

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

וכו'.

בנו ר' משה עמד בתוקף ללכת לתו"ת והלך בלא רשות (שמעתי מר' שלום אחיו, שר' חאניע החזיק כרטיס נסיעה ברכבת ולא רצה לתת אותו לבנו, והתווכחו ע"ז מאוד, עד שר' חאניע זרק את הכרטיס לרצפה ואמר בדרך כעס: עשה כרצונך, ר' משה הרים את הכרטיס ונסע לישיבה, אמנם ר' שלום נשאר עם אביו עד שנלקח למאסרו הידוע שממנו לא שב). כשחזר לביתו אמר ר' חאניע, שההשפעה שקיבלו בתו"ת לא היו מקבלים אצלו.

לט. ר' ניסן נעמענאו אמר שר' חאניע מאראזאו לא רק שהר"ת של שמו הוא אד"ם (אלחנן דוד מאראזאו) אלא שהוא אכן אדם באמת.

מ. ר' ניסן ציוה שעל מצבתו לא יכתבו מנהל תו"ת, כי אם משגיח וכיו"ב, כי המנהל הוא רק הרבי בעצמו!

מא. ר' מוטל דיבר עם אביו חז"ק על ר' ניסן אם יודע הוא ללמוד נגלה, ואמר לו אביו שהוא יודע יותר טוב נגלה מאשר רז"ש דווארקין (מרא דאתרא בקראון הייטס), ואמר שבחן זאת ואכן כך היה.

מב. כבר הי' השעה מאוחרת להתפלל מנחה דש"ק, ואמר ע"ז ר' מוטל סיפור:

שר' משה זשעבינער (או ר' אברהם זשעבינער) התוועד פעם בליובאוויטש און עס האט זיך גוט פארבראכט, והי' צריך כבר לנסוע לביתו, ונכנס פעשע הבעל עגלה לומר שכבר הגיעה העת לנסוע, ואמר לו לחכות עוד קצת והמשיך להתוועד, ונכנס שוב ודפק בדלת שהעגלה מוכנה וצריכים לנסוע, וכך הי' כמה פעמים, ואמר אז ר' משה: "אז ביים קנייטש פארברענגט זיך גוט", היינו שדוקא ברגע של לחץ ההתוועדות היא יותר עמוקה.

*

מוצש"ק הנ"ל התוועד מלוח מלכא עם בעה"ב בבית ר' יענקל רוס שיי ובאנו לשם אחרי הסדר, בתחילה התרעם על בואינו להתוועדות של בעה"ב אבל אח"כ המשיך להתוועד.

הוא סיפור את הסיפור הנ"ל עם ר' אלחנן מאראזאו שהיה עובד בבית חרושת כהכנה לתפילה וכו'.

אח"כ המשיך כמה סיפורים הקשורים עם המדובר לעיל בהתוועדות

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

הקודמות :

מג. ר' גרונוס נסע פעם לקאפוסט על ש"ק סליחות לראות הנהגתם וכו', כשחזר נודע לבחורים מזה האט עם גענומען רייבן ולהוכיחו בכל מיני תוכחות וריחוקים אך הוא טען בשלו שלא הלך לשם, רק לראות הנהגתם ואין בזה כל חטא. וכך היה עד סוכות. בחוה"מ סוכות באחד ההתוועדיות דהתמימים קם ר' שילם קוראטין ואמר לגרונוס, "צו דיין טאטנס א שונא וואלטסטו געגיינגען? וזה פעל עליו ופרץ בבכי. (החידוש היה אז ער האט דערהערט אז סאיז זיין טאטע כנ"ל).

מד. הסיפור דלהלן איני זוכר ברור: א' התמימים היה צריך להתייצב בצבא ואמר לו אדני"ע ביחידות כמה עצות ותנאים שעליו להתנהג כדי לקבל פטור, כשחזר לעירו וסיפר זאת לרב העיר חייך, כשנודע הדבר לחסידים הורידוהו ממשרתו.

מה. באחת העיירות עשו תקנה שבמלוה מלכה יביאו רק תפוחי אדמה ווייל אלע כאפן זיך נאר צו די גריבענעס [= מאכל עשירים מיוחד] ובאים רק לבתי הגבירים.

מו. א חסיד איז א בולבע [=תפוח אדמה], מכניסים גרעין אחד וצומח הרבה, והכל באדמה... (היינו שחסיד אחד משפיע על הרבה אך הכל מתוך ביטול ללא שום בליטות).

בסיום ההתוועדות בדרך החוצה אמר לנו לבוא לבית ר' שלום לייב כי אינו בבית ונתוועד שם, וכן היה הוא פתח הדלת והמשכנו להתוועד.

תוכן ההתוועדות היה אז דער רביניס א שליח דארף זאגן "הנני" להיות מוכן לקיים השליחות אפילו כשצריך אריבער גיין א וואנט [לעבור דרך הקיר]. והדוגמא מאברהם אבינו שהיה בטל בתכלית עפר ואפר, אך כשהקב"ה אמר "אברהם" מיד ויאמר "הנני" ! מיט די גאנצע התפשטות ווייל איצטער מאנט זיך פון דיר טאן.

מז. יש ג' דברים שקודם שמתחילים בזה אפשר להתחרט אבל אחרי זה אסור בשום אופן :

א) דיין הפוסק הלכות קודם הדין יכול לומר שאינו רוצה לפסוק בזה אבל

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקט

אח"כ מחויב לפסוק, ואינו יכול לחזור בו.

ב גר שנתגייר שוב אינו יכול לחזור לסורו לעולם.

ג חייל שעומד על החזית מוז שיסן [לירות], כי בידו תלוי נצחון המלחמה, כל זמן שאינו על החזית יכול להתחרט אבל אח"כ קען מען זיך נישט צוריק קערן [אינו יכול לחזור בו]. ועד"ז ג"כ תמים בתומכי תמימים...

מח. ר' יונה פאלטאווער קרא לו בשנת תשי"ח (הוא היה מנהל תו"ת ברוסיה כו"כ שנים אחרי יציאת אדמו"ר מהוריי"ץ מרוסיה עד שנת תשי"ט שאז לקח למאסר ונפטר שם) ואמר לו "וויבאלד דו ביסט א תמים, און תו"ת דארף דיר איצטער האבן זאלסט זיך איבערגעבן צו איר... [מכיון שהינד תמים ותו"ת צריכה אותך כעת, תתמסר אליה].

מצבו המשפחתי אז היה קשה, בעש"ק ח"ש לקחו את אמו למאסר, ואביו גם ישב במאסר, והוא נשאר לבדו עם ב' אחיותיו ולא היה לו זמן פנוי להתמסר לעניינים כלליים ולכן אמר לו שבמצב העכשוי אינו יכול לקחת זאת ע"ע, ר' יונה לא התפעל ואמר לו באזהרה חמורה: אם לא תתמסר לתו"ת הוריד ישארו במאסר וגם אותך יקחו ותשאר שם וכו' אבל אם תתמסר לתו"ת הוריד יצאו בקרוב ולא תשב אף פעם במאסר ותצא חי ושלם, וכן דיברו כל הלילה, בסוף קיבל ע"ע וכל הברכות קוימו. (מענדל אייזנבאך סיפר שלא קיבל לכתחילה עד שנתהפכה עגלתו ואז החליט לקבל ע"ע וצ"ב).

מט. בליובאוויטש אמרו שהדלי"ת דאחד רבתי כעין גרון אויב דו האסט אריינגעקלאפט דעם אחד, קענסטו שוין אוועק פארן פון ליובאוויטש [אם החדרת את האחד בראש, אז אתה יכול לנסוע מליובאוויטש].

נון. ר' סעדיה ליבעראוו שאל את ר' ניסן מדוע עושים כזה עסק פון ונתנה תוקף והרי בוהוא רחום של שני וחמישי ישנם שארפערע אותיות, וענה לו ווייל ונתנה תוקף זאגט מען דריי מאל א יאר, אבער והוא רחום זאגט מען צוויי מאל א וואך.

נא. שני גבירים נסעו לישיבה אחת לחפש חתנים לבנותיהם, הראש ישיבה בחר לגביר הגדול יותר למדן וחסיד, ולעשיר השני בחר פחות למדן ומתנגד, חזרו שניהם לעירם והמתנגד האט בולט געווען בפלוליו ובגאונותו משא"כ החסיד לא דיבר, ולגביר הגדול כאב שהחתן השני גדולתו מתפרסמת בעיר בזמן שבאמת חתנו גדול יותר, עד שלא יכל להתאפק ושפך ליבו לחתנו, ענה לו החתן החסיד במשל באחד שהלך לשוק לקנות עוף, ניגש למקום שמוכרים

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

ציפור המדברת (תוכי) ושאל על המחיר וענו לו 10 רובל. הוא התפלא על מחיר הרב לציפור קטנה כזאת, וניגש לברר ע"ד תרנגול הודו וענו לו שזה שוה 3 רובל. תמה הקונה איך זה שהציפור הקטנה שוה שלש פעמים כפול מהעוף הגדול פי כמה, ענה לו המוכר: שוטה! דער רעדט און דער שווייגט [זה (התוכי) מדבר וזה (התרנגול הודו) שותק] ...

נב. פעם לחיילים היה בין הכלי זיין גם בקבוק של ספירט, אחד החיילים שעמד בחזית קיבל פעם ירייה ונפצע חזק, חבירו ניסה הכל להצילו עד שיבואו העזרה ראשונה וכו', אך המצב היה נראה קשה, עד שלקח את הספירט ותחב לו בגרונו ואז הזדעזע, אח"כ כשבאו הרופאים ובדקוהו, אמרו שבקבוק הספירט הציל את נפשו.

מזה רואים שהמשקה בכוחו להציל חיים, והנמשל מובן...

נג. ר' מיכאל דער אלטער התיישב פעם להתוועד עם הבחורים, ולפני"ז התפללו מנחה ואמר שלא יאמרו תחנון כי יהיה ברית היום, אחרי מנחה התחיל להתוועד עברו כמה שעות ואין ברית, וכך עד שעבר היום, שאלוהו התל' איפה הברית? אמר להם: א פארבריינגען איז דער ברית.

נד. במאסר הגדול בלנינגרד תרח"צ (אדר) אסרו אז גדולי החסידים ר"א מרוזוב ועוד, וביניהם הבחור חיים דוד ליין, למחרת הביא אביו משקה לביהכ"ס כששאלו אותו מדוע, ענה על שזכה שאסרו את בנו עם חסידים כאלו...

נה. מסופר שהריי"ץ אמר פעם לחאטשע פייגין לומר לחיים על משקה, ואמר שהרופא אסר עליו, אמר לו הריי"ץ "א עובד ה' קען", אמר ר"י: מדארף זיין א עובד ה', אמר לו הריי"ץ: "אז מאיז מקושר צו מיר איז מען א עובד ה', אמר ר"י: דארף מען דאך זיין א מקושר, ענה הריי"ץ: "דארף מען".

וסיפר ר' מוטל ששמע שזה היה באיזה ענין של תו"ת ואח"כ אמר לו הריי"ץ אז אויף ענייני תו"ת גייט מען (גם על הנס).

נו. ר' מאיר שמחה חן היה פעם באיזה כפר ונכנס לביהכ"ס וראה נער צעיר בגיל י"ד יושב ליד תהלים וקורא במתינות ובתמימות ומתרגם המלים לעצמו, ובאמרו "אילותי לעזרתי חושה" (תהלים כ"ב) תרגם: "מיין שטארקייט! שיק צו מיין הילף". רמ"ש התפעל והחליט לשלחו לשיבה אך הילד טען שצריך לדאוג לפרנסה לביתו כי אמו אלמנה וכו', ענה לו רמ"ש שהוא ידאג ע"ז ודיבר עם אמו ושלחו לשיבה והוא דאג לפרנס המשפחה.

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

אחרי כמה שנים חזר רמ"ש לכפר וראה את הנער שכבר התבגר בנתיים יושב בביהכנ"ס ומוסר שיעור בגמרא עם גאונות וכו' ואח"כ התבטא: דו זאגסט זייער גוט, אבער דער "אילות" האסטו פארלארן [הינך אומר מאד טוב אך את ה"אילות" (כלומר, את אותה תמימות שהיתה לו באמירת התהילים בקטנותו) איבדת].

נז. רד"צ היה עובד מגיל צעיר (שבע) וקראו לו דער עובד'ל, והיה אומר: מה אעשה, מיין טאטע איז געווען א גאון, מיין זון (ר' מענדל) איז א גאון, און איך בין א ע"ה באמצע.

נח. הרד"צ היה תמיד בדביקות ולא הרגיש בהנעשה סביבו, וסיפר רמ"ח דובראוסקי שהי' משמשו שפעם הלכו למדוד חליפה אצל החייט והרד"צ היה מתעמק במחשבתו ובאמצע היה מפסיק ומניח אצבעותיו על מצחו וצועק אוי אוי, וכיון שהריח טבק היה לו ב' נקודות על מצחו, ובאמצע המדידה עשה כך ואח"כ ניקה אצבעותיו על החליפה, והחייט התרגז, ואז התעורר ושם לב מה שעשה וביקש סליחתו.

נט. ר"י מתמיד היה אומר: הלוואי וואלט דער גרויסער געטאן וויפל דער קליינער ווייסט [הלוואי שהגדול היה עושה את מה שהקטן יודע]!!

סמך. ר' ניסן נעמענאוו התוועד הרבה על הפסוק "וירא ה' כי שנואה לאה ויפתח את רחמה", והסביר: לאה הוא בחינת מחשבה (כמבואר בדא"ח), וירא ה' כי שנואה לאה, שאנשים לא אוהבים לחשוב, ויפתח את רחמה, כלומר שדוקא ע"י המחשבה אפשר להגיע להתעוררות המידות בתפילה.

* * *

התוועדות כ"ד טבת ה'תנש"א עם הרה"ח ר' מרדכי קזלינר (ע"ה) במאנטרעאל

א) ידוע הפתגם אז דער אלטער רבי האט אראפגענומען דעם "נאר" פון וועלט (שאדה"ז לקח את ה"שוטה" מהעולם). וביאר בארוכה פתגם זה שהכוונה להמבואר בתניא פרק י"ד כל החשבון של הבינוני ומסיים "אבל אינני רוצה להיות שוטה כמוהו לכפור האמת". והיינו שאדה"ז מבאר כאן איך שהאדם צריך לזהר לא לרמות את עצמו, נישט נארן זיך, ובקשר לזה סיפר כמה סיפורים ופתגמים:

ב) פעם בא יהודי אחד לא' מהרביים (אולי אדני"ע איני זוכר ברור) ושאל אותו לבאר לו באותיות פשוטות מהו רבי ומהו חסיד, אבל לא ע"פ קבלה וחסידות כי אם באותיות פשוטות דוקא, ואמר לו: רבי הוא, דהנה כל אדם יש לו דרגות שונות בהתעוררות הנשמה, החל כשאומר "מה טובו" ביום סתם בשבוע ואח"כ בפסוד"ז יש לו התעוררות גדולה יותר, ויתירה מזו בברכות ק"ש, ק"ש שמו"ע, ואח"כ בשבת יש יותר התעוררות מימות החול וכו' וכו' עד שביוכ"פ הוא התעוררות הנשמה הכי גדולה, וביוכ"פ גופא יש בזה שלבים שונים עד שבסוף היום בתפילת נעילה ובפרט בפסוקי היחוד כשאומר שמע ישראל וגו' אז הוא בהתעוררות הנשמה הכי גדולה. הנה ענינו של רבי אשר ביום רגיל כשאומר מה טובו יש אצלו התגלות הנשמה באותו האופן (או יותר) מהתעוררות של אדם אחר ביום הכיפורים בנעילה.

וחסיד הוא "נישט קיין גענארטע זאך" (לא מרומה בעצמו)!

ג) דוד המלך אומר בקאפיטל מזמור שיר חנוכת (תהילים ל) "הפכת מספדי למחול לי פתחת שקי ותאזרני שמחה". וביאר ענין "פתחת שקי" ומהו השמחה שבוה? הנה שק הוא היצה"ר, לבוש שק דקליפה, שמקיף האדם ומעלים על אור הנשמה שלא יראה את האמת דקדושה והאמת דאלוקות, והנה כשהאדם מוקף בהשק והשק סגור וקשור הרי הוא במצב שחי בשקר גמור ואינו רואה את האמת כלל, ואז הוא מרמה את עצמו לחשוב שטוב לו, אמנם כשהשק פתוח, דהיינו שלמרות שהוא עדיין בתוך השק של היצה"ר אבל לכה"פ הוא פתוח לראות את האמת ואינו מרמה את עצמו לחשוב שהוא בסדר, הרי זה גופא היא שמחה גדולה. וזהו "פתחת שקי" ועל כן "ותאזרני שמחה"

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

אז דער זאק איז אפן און מען נארט זיך נישט, איז מען ארום געגארטלט מיט שמחה (כשהשק פתוח ואין מרמים את עצמם הרי אז חגורים שמחה).

וזה הי' חידושו של אדה"ז בתניא, לגלות את האמת של הנשמה והאמת בעבודת ה' אז מ'זאל זיך נישט נארן.

ד) חסיד אחד בא לר' גרשון בער פאהרער והתאונן אצלו שהוא בעל תאוה. שאל אותו רג"ב למה אתה חושב שאתה בעל תאוה, ענה לו החסיד, כשאני אוכל לחמני מתחשק לי לאכול עוד לחמני, שאל אותו רג"ב, וכשאתה אוכל לחמני שני מתחשק לך לאכול לחמני שלישית? אמר החסיד: לא. אמר לו רג"ב: א"כ אינך בעל תאוה עדיין, אתה פשוט רעב.

וביאר, שגם לזה צריך להיות פיקח, נישט גענארט לדעת להבחין מה מגיע מהיצה"ר ומה מצד הרעב כו'.

ה) כשלא לומדים חסידות יכולים לחיות בשקר ולחשוב שזה עבודת ה', וכמו אותו המתנגד שיכול להתיר עצמו לאכול קאלטע חזיר, דכיון שזה קר וזה פגום וכו' אין בזה גדר של איסור כו', ולאידך גיסא לא יאכל תבשיל שנתבשל ע"י עצים שיש בהם חשש תולעים...

ו) בתניא פ"ל אומר אדה"ז 'והוי שפל רוח בפני כל אדם, והוי באמת לאמיתו'. היינו שלא מספיק **שיאמר** שהוא שפל רוח כדי לקיים מאמר המשנה, אלא שאכן ירגיש כן באמת.

וסיפר ע"ז סיפור נפלא שפעם א' באו כמה חסידים אל רבינו הזקן והתאוננו אצלו, איך אפשר להם לקיים את ה'יהוי שפל רוח בפני כל אדם' באמת, והלא פלוני בן פלוני ראוהו אוכל בלא כיסוי ראש ובלא נטילת ידים ובלא ברכה לפני, ואיך הם ירגישו שפל רוח בפני אדם כזה?

ענה להם אדה"ז: פלוני בן פלוני אכל בלא כיסוי ראש - אולי הי' לו שערות לא אמיתיות (כמו פיאה נוכרית) וא"כ הי' בכיסוי ראש, ואפילו אם לא, הרי"ז רק מדרבנן. בלא נט"י - אולי עשה נט"י מקודם ושמר את ידיו מהיסח הדעת, ואפי' אם לאו, הרי נט"י הוא מדרבנן. ובלא ברכה לפני - אולי אמר ברכה קודם ולא הסיח דעתו, ואפי' אם לאו הרי ברכות מדרבנן, אמנם אתם דיברתם עכשיו לשון הרע ועברתם איסור דאורייתא!... וא"כ זהו שפל רוח באמת לאמיתו בפני כל האדם ממש כמש"כ בתניא. (כמדומני שאמר שאדה"ז הוסיף אז את התיבות "והוי באמת לאמיתו" או "בפני כל האדם ממש").

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

ז) בקשר למה שכ"ק אד"ש מדבר לאחרונה במעלתם של ישראל, די עצם זאך וואס מען איז א איד, סיפר בארוכה ע"ד המכתב הידוע מכ"ק אדמו"ר מהוריי"צ על אודות החסיד שהי' שם משפחתו ליאזנער ומסר נפשו וחיו ממש בשביל שכ"ק אדה"ז יצא ממאסרו בפרטבורג וכו'. וסיפר שמכתב זה שלח אדמו"ר מהוריי"צ לא' מצאצאיו שגר בשיקאגא ושלח אז את ר' שמואל לוויטין ועוד מזקני החסידים שיבקרו אותו ויספרו לו הסיפור.

בתחילה ההוא חשב שהם באו כדי לבקש ממנו נדבה אך הם הסבירו לו שהרבי שלחם כדי לספר לו מהיכן צור מחצבתו ולעוררו בתשובה וכו', הוא התרגש מאוד ושאלם מדוע הרבי אכפת לו ממנו. והסבירו לו שהרבי הוא כמו סופר שמגיה ספר תורה ומתקנו כשנמחק איזה אות וכמו"כ כל יהודי הרי הוא כמו אות בס"ת, ישראל ר"ת יש ששים רבוא אותיות לתורה, וכשיש יהודי שח"ו מתרחק ונמחק, דואג הרבי לתקנו ולחזקו ולהשיבו לצור מחצבתו.

כשחזרו לאדמו"ר מהוריי"צ וסיפרו לו כל זה, אמר הרבי, שאין זה משל מכוון, כי ס"ת הוא אותיות הכתיבה וכל יהודי הוא אותיות החקיקה, וא"כ אין שייך ח"ו שימחק ויתקלקל ח"ו. רק שייך שיתאסף אבק שמכסה על האות, וענינו של רבי הוא להוריד האבק ולגלות העצם של האיש הישראלי.

ח) סיפר בקשר לכ"ד טבת שקודם הסתלקות אדה"ז באו אליו ושאלוהו למה הוא מוסר נפשו כ"כ על נצחון רוסיא כנגד נפוליון הרי גם הגוי של רוסיא הוא פאניע גנב, פאניע גזלן?

ויען אדה"ז בניגון הידוע: פאניע גנב, פאניע גזלן, פאניע נואף, אבער ער איז נישט קיין מנגד צו אחד, נפוליון איז מנגד צו אחד, צו מיין אחד!

וביאר בארוכה הפירוש "מיין אחד", שעיקר מס"נ של רבה"ז על אחדות ה' הי' מצד שזה "מיין אחד", משהו שלי, עצמי, אחד של הבעש"ט, וע"ז מסר נפשו. וביאר זה ע"פ הפסוק "וכבודי לאחר לא אתן", שכשנרגש אצלנו שזה, האיגענע זאך, אזי הולכים על מס"נ על זה, באופן ש"לאחר לא אתן".

ועד"ז בענינים שהרבי מוסר נפשו ע"ז בעניני מיהו יהודי שצריך להתעסק בזה במס"נ וכו'.

ט) לאחרונה הרבי הורה להדפיס בכל מדינה ובכל עיר ומושב, וביאר הענין ע"ד חנוכה על פתח ביתו מבחוץ, שמן פנימיות התורה, בפרט ספר התניא תורה שבכתב של חסידות, וזה מדפיסים בחוץ, להביא את המעיין עצמו חוצה בתור הכנה למשיח.

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

י) סיפר שזוכר את הפארבריינגעניס של כ"ד טבת ברוסיא בלילות הכפור והשלג והיו חסידישע פנימיות'דיקע פארבריינגעניס, והיו מדברים עניני עבודה.

י"ב תמוז תנש"א חג הגאולה (מעלבארן אוסטרלי')

בקשר עם י"ב תמוז ובסיום השבעה של ר' שני"ז סערבריאנסקי (שנפטר ש"ק פרשת קרח ג' תמוז השתא) נערכה התוועדות גדולה בישיבה סענטער התוועד הרה"ח רי"ד גראנער עם אנ"ש והתמימים, היה געשמאקער פארברענגען מלא רגש:

א) בקשר ליום ג' תמוז סיפר ששמע מהרב בוטמאן שבנעוול רצו לדעת מה קורה עם אדמו"ר מהרי"צ במאסר בעת שישב שם בשפעלערקע, ושלחו את אביו של נחמנסון (שהי' מאלו שאסר את הרבי, ואביו היה חסיד) לברר מה קורה עם הרבי, והוא חזר עליהם וסיפר שכבר לאחר מעשה רח"ל והחסידים התחילו לעשות קריעה ואבילות רח"ל עד שנודע שזה היה עלילת שקר והרבי חי וקיים, אי אפשר לתאר את גודל השמחה והשטורעם שהי' בג' תמוז כשנודע שהרבי יוצא ממאסרו, ואיך אפשר לומר תחנון ביום כזה?! (אמר זה ממענה למה ששאלוהו אם אומרים תחנון בג' תמוז.)

ב) י"ב תמוז תש"א (או תש"ב) קרא כ"ק אדמו"ר שליט"א, אז הרמ"ש, למשרדו (שכעת היא גן עדן העליון) לכמה מהתמימים, כששה במספר וסיפר להם את כל פרשת המאסר והגאולה מהחל ועד כלה, והרגישו שאצלו זה ע"ד קריאת המגילה דפורים, (אך אינו זוכר כל הפרטים).

ג) ר' ישראל דזייקובסון התוועד איתם בתור תמימים והי' לו פתגם בשם זקני החסידים: פויל נישט אין זאסשע, פויל אין דער ערד! (אל תירקב בגורן, תירקב באדמה!) כלומר, שהרקבון צריך להיות במקום שיש צמיחה ולא במקום שרק מרקוב ואין יוצא מזה כלום, ובעבודה ענין הריקבון הוא ענין הביטול והמרירות שצ"ל שיהי' מזה צמיחה ולא ח"ו שפלות ועצבות שאין יוצא מזה מאומה, ודיבר ע"ז שהענינים הבלתי רצויים לאחרונה זה כמו ריקבון שקודם הצמיחה של הגאולה וצ"ל באופן שיבוא מזה צמיחה ולא ח"ו ריקבון בעלמא.

ד) דיבר שצ"ל לחלוחית של חסידות, חמימות וחיות, קלעפעדיג, ולא יבש וקר ח"ו.

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

וסיפר על התמים החסיד ר' לייבע דאקשיצער (שיינין) שכשהי עדיין בחור מתלמידי התמימים, הי' פעם באיזה עיירה והיו שם מזקני החסידים כאלו שעוד היו אצל אדמו"ר הצמח צדק ובשבת אחרי התפילה ערכו קידוש והתוועדו, ר' לייבע האריך בתפילתו ביותר והגיע מאד מאוחר לעשות קידוש, אחרי קידוש התיישב להתוועד וכל זקני החסידים שהיו שם ישבו בביטול לפניו וכל הפארברענגען קיבל פנים חדשות, ואמרו מה שאדמו"ר (הרש"ב) נייע פעל ע"י תומכי תמימים.

ה) ר' אברהם מאיאר ע"ה לא רצה לדבר על הימים ההם של תו"ת, והי' אומר: א נייער מלך, נייע ענינים... (מלך חדש, עינינים חדשים...).

ו) ר' נחום זלמן גורביץ סיפר שהוא הי' בתרפ"ז בזמן המאסר בחרקוב יחד עם הרב"צ שמטוב ועוד, וזוכר שצמו כו"כ פעמים ואמרו כל התהילים הרבה פעמים.

ז) הרב גראנער סיפר הסיפור שיש בהתמים על אותו חסיד של אדמו"ר הזקן שנפטר בערב כ"ד טבת והי' בשמחה גדולה שיזכה להיות ביום כ"ד טבת יום הילולא של רבינו הזקן עמו בהיכלו להתוועדות, ובכה הרבה על כך שר"ז סערבריאנסקי נפטר בסמיכות ליי"ב תמוז וכבר יושב היום ומתוועד עם כ"ק אדמו"ר מהרי"צ את חג הגאולה¹...

---

1 כדאי להעיר שגהרי"ד גראנער בעצמו נפטר בסמיכות ליי"ב תמוז כמה שנים לאח"ז.

סיפורים ששמעתי באוסטרליא בחודש אלול תנש"א מהר"ר שניאור זלמן גפני שי'

א) פעם הגיע לאוסטרליי והתאונן על מצב בריאותו שלא היי בכי טוב אצל ר"ז סרברנסקי וזלגו עיניו דמעות, - ר"ז פלעגט זיך קאכן אז אהבת ישראל אין פירושה רק אז ער טוט פאר יענעם אלא אז ער פילט פאר יענעם, שמרגיש את עניני זולתו.

ב) פעם הוצרך להיות אצל רופא מפורסם בעיר. בהלכו ברחוב בעיר פגש את ר"ז לפתע, ויתמה: "ר"ז וואס טוסטו דא?!", ויענהו ר"ז: "אז דו גייסט צום דאקטאר דארף איך דארטן זיין". והלך איתו וישב כל הזמן לידו בשעת תורו...

ג) קודם נסיעת רמ"מ מהורודוק לארה"ק החתימו חתימות הרבה חסידים שלא יסע, ורמ"מ לא קרא את תוכן המכ' רק התוארים והחתימות, ויאמר: ע"פ תורה הרי ע"פ שנים עדים יקום דבר וכאן יש ריבוי עדים שמעידים עלי כך וכך, כשאבוא למעלה אחר 120 יוציאו המכ' הזה וישאלוני "דאס זאגן זיי און וואס זאגסטו אויף זיך?"

ד) היי מסתכל אחר ר' אבא פליסקין בעבודתו וראה שאחרי המקוה וקודם התפילה היי הולך לעסוק באהבת ישראל והיי נכנס למשפחות הנצרכות ומעודדם, והכל קודם התפילה.

ה) ר' אבא אהב מאוד ללמוד סוגיא גמרא פעם היי בביתו בליל יוהכ"פ וראהו לומד גמ' בנעימה כמה שעות (עשה עצמו כישן והסתכל).

ו) שימש קצת את הרב יעקב לנדא אך היי איש קשה להתחבר איתו. פעם שאלו ר"יי וואס מאכסטו והוא לא ידע כ"כ אידיש ואמר: 'איך פיל זיך נישט אזוי גוט'. והדגיש תיבת 'זיך'. ויאמר לו ר"יי: אז מ'פילט זיך, איז טא'קע נישט גוט (מ'דארף פילן יענעם).

ז) סיפר ששמע מר' נחום גולדשמיד שפעם אמר ר' הלל מאמר ואמר שמי שיחזור ויעסוק במאמר זה כל השנה יפעול ישועות בעבודתו. א' מהכפריים לקח המאמר והתבונן בזה הרבה וכו'. כשחזר ר' הלל בשנה הבאה, אמר לו הישובניק 'איך בין נישט צופרידען מיט דיר, אינך איש נאמן', ר' הלל התפלא,

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

מה מה, אך הישובניק אמר לו, עכשו הוא ערש"ק איני רוצה לצעוק, אספר לך אחרי ש"ק. אחרי שבת שאלו ר' הלל נו מה? ויאמר, התעסקתי בהמאמר און ס'האט גארנישט געהאלפן, ויאמר ר' הלל: "גערעכט גערעכט אבער איצטער האסטו מיט וואס צו שעמען מיט זיך". או נ"א: "ס'איז דא פון ועמען צו זיך שעמען".

ח) סיפור שהצאנזער הי' מתפלל מאוחר מאוד וכששאלו איך זה, ענה "איך דאווען דאך די גאנצע צייט". והביאור: שגם הדא"ח שקודם התפלה וכו' זהו חלק מהתפלה.

ט) ר"ז סרברנסקי הי' אומר שההתבוננות שקודם התפלה הוא בכדי בייטן די אויר אין קאפ (ואז יוכל להתפלל).

י"ד) שמע מר"א פליסקין שהי' ברוסי' א' החסידים שהי' לו בעיות עם שלום בית, צרות צרורות, וכל בוקר הגיע לבהכנ"ס שבור ורצוף והתפלל באריכות, ולאחרי התפילה הי' נראה אדם אחר, שמח וטוב לב. ושאל אותו ר' אבא פעם, איך זה אתה יכול לעשות כך, ואמר היהודי, כשאני מתפלל כל יום ואומר המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית הריני מרגיש באמת שהעולם הוא חדש, וא"כ הריני שמח מאוד, כי מה שהי' לפני זה איננו כבר, אע"פ שיתכן שכשאחזור לביתי יחזרו עלי כל הצרות וכו' אבער איצטער איז דאך די וועלט א נייער, לאז מיר זיין פריילאך!

יא) הי' בחור בליובאוויטש סענדער נעמצאוו הוא הי' מהליטאים ונשלח לשיבה מתנגדית ולמד שם כמה שנים. החליט פעם לנסוע לתו"ת. מכיון שהי' מאוד ווילד החליטה הנהלה שלא יתקבל עדיין. הוא נפגע מאוד ויבקש להרשות לו ליכנס לאדני"ע ויציע טענותיו. ויואיל אדני"ע להכניסו ויאמר לו הרבי מה בפיך, ויאמר, אני באתי ללמוד בתו"ת, יש לי ראש טוב ואני לומד, אלא מאי? איך בין א ווילדער, הכניסני מ"מ זאל לכה"פ זיין איין מתנגד ווייניקער אויפן וועלט! אדמו"ר שמח מאוד ויסכים.

יב) אדם קונה בהמה במשיכה (קידושין) אך קורה שהבהמה קונה אדם. כשמונח מאכל על השולחן ואא"פ להתגבר ואוכלים אותו ה"ז שהבהמה קונה את האדם.

יג) בהיותו בראשית התקרבותו בא פעם מתנגד לאוסטרלי' ויפתהו שלא ילמוד דא"ח כי זהו ביטול תורה, כי תורה לומדים לפסוק הלכה, ויחוי"ע כו' אף פעם לא יגיע, וא"כ הוא ביטול תורה. וילך לר"ז שיבאר לו, ויאמר לו

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקט

ר"ז, מהו החילוק בין אדם לבהמה, אדם רואה השמים והבהמה לא, והנה כשיאמרו לאדם כי יש בהמה תרים ראשה להסתכל, הרי יבאר לה באם תרצה להגביה עוד יותר לראות, הרי סוכ"ס תהי' אויס בהמה כיון שתראה שיש שמים לא תרצה יותר עשב, ועד"ז בחסידות, לומדים דא"ח ורואים שיש שמים הרי סוכ"ס וועט מען ווערן העכער און פון גראז וועט מען פטור ווערן וד"ל.

י"ד) ר' אבא פליסקין הי' איש פנימי ביותר והכל הי' עושה בהחבא – הי' אומר "אידישקייט דארף מען נישט ארויסשטעלן ווי א קאף?" (כפתורי השרוול). ואע"פ שהי' מהדר נפלא לא הי' נראה לחוץ שום רמז לזה.

ט"ו) תפילתו היתה באריכות (בש"ק עכ"פ) אבל באופן משונה היינו לא ביגיעה והעמקה כ"א בהחבא. עד"מ געדרייט די ציצית או שהי' מהלך אנה ואנה כדי שלא יהי' ניכר. אבל היום רואים שאינו שייך לכל אחד.

ט"ז) כשעברו למלבורן התחיל קצת לעבוד בשחיטה אבל לא נהנה מן השחיטה כי לא הי' רגיל לשחיטה עירונית עם הקולות וכו'. והפסיק לעבוד שם וגם הפסיק לאכול בשר ורק לעיתים הי' שוחט לעצמו עוף. פעם אכל בביתו ביו"ט וראה שמחלקים לכולם בשר בהמה ולר' אבא לא נתנו אלא הביאה לו חתיכת עוף בפ"ע מסיר מיוחד, ושאלו מאי האי? ר' אבא נשתנו פניו ומיד השיבו: יע! יע! די פאלקעלע איז גוט, ס'איז געזונט וכו' וכו'. ואח"כ מסרה לו אשתו שר' אבא אינו אוכל בשר כנ"ל.

י"ז) דרך השפעתו הי' באופן בלתי ניכר וגם לא באופן דהשפעה אלא הי' מדבר פתגמים וסיפורים והמקבל הי' צריך לתפוס שהכונה אליו. וכן הי' נכנס הרבה לבתי אנשים ומתיישב לדבר והרבה פעמים הי' בא לביתי ושואל מ'קען אריינגען רעדן עפעס? איר האט צייט? וכו' והי' מדבר דבריו והולך.

י"ח) ר' זלמן הי' מתפלל באריכות גדולה ובפרט בש"ק – בהעמקה ויגיעה.

י"ט) ר' ח"מ פרלוב הי' מתפלל מילה במילה כמונה מעות ממש. ועצר לרגע בין כל תיבה ותיבה בתפילה וכמה זמן שלקח, לקח.

כ) בש"ק א', בראשית התקרבותו, הגיע אחרי חצות א' ואמר שצריכים מאמר, ובקשו מר"ח סרבנסקי וענה בחיוב וחזר מאמר ארוך. ורש"ז התפעל ובהלכו הביתה עם אביו ר' זלמן, אמר לו, בטח יש לך נחת מהילדים איך שחוזרים דא"ח. ר"ז עצר לרגע וענה: "יע איך האב נחת פון זיי, אבער דער נחת איז ניט אז זיי חזר'ן חסידות נאר אז זיי לעבן חסידות..."

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

כ"א) הגיע ארצה לראשונה אלול תשכ"ח והתאכסן בת"א (בש"ק) בבית פיניע אלטהוויז, ובש"ק אחר התפילה בקשו ממנו התי' שיבואו אתו לדבר דא"ח עם משה גוראריי (המשכיל) היו אז בתל אביב יצחק מאיר גוראריי וגיסו נחום שטרנברג ועוד א', כשנכנסו אמר להם שהבעי' היום היא שאין לומדים תניא. אמר לו י"מ הרי לומדים. וענה שאי"ז לימוד, ושאלם שאלה בתניא ולא מצאו ידיהם בזה. התחיל לדבר ג' רבעי שעה! לבאר זאת. וביצאם שאל רשני"ז אותם שיחזרו מה אמר. לא הבינו מה אמר, אפי' י"מ.

כ"ב) בשבת ההיא התוועדו בביהכנ"ס נחלת בנימין אמר אז ר' פיניע לר' משה: עס איז אלול, די פיש אין ים ציטערן, די ווערים אין ביימער ציטערן, פייגעלעך ציטערן, אבער איך מיט דיר ציטערן ניט.

סיפור מר' אליעזר ננס ור"י מתמיד (ב' סיפורים מר"י):

כ"ג) סיפור א': הוא הי' פעם בחתונה של מקורב וישב שם יהודי אנגלי מודרני ולפתע נגע לו בשרוול ושאלו האם אתה חב"דניק וכשענה בחיוב אמר לו הכרתי את ראביי הורוביץ. לכתחילה לא ידע כוונתו ואמר לו כוונתי לר' אייזיק הורוביץ עד שהבין שהכונה היא לר"י מתמיד. והתחיל לספר שהוא גר במדינה קטנה ליד אנגלי', כשר"י נסע לשד"רות למעמד, אמרו לו שיש שם יהודים ובא לשם לכמה ימים, ליהודי זה הי' מלון קטן ור"י נכח בביתו, וכשראה הנהגתו המיוחדת כו' וכו' הקצה לו שולחן מיוחד קטן עם מפה עליה שיוכל להתפלל שם כדרכו הק' באריכות וכו'. על השולחן הי' מקום להניח את שקית הטו"ת וסידור. ומספר היהודי, כל יום הי' מתחיל תפלתו מוקדם מוקדם ולא הי' גומר לפני 1 – 2. בגמרו את התפילה היתה המפה רטובה מדמעות והי' צורך ליבשה...

כ"ד) סיפור ב': ר"י מתמיד הי' נוסע לאסוף כספי מעמד עוד בסוף ימי אדמו"ר נ"ע ולכל מקום שהי' מגיע הי' חוזר דא"ח בסעודה שלישית והמאמרים היו ארוכים ביותר כשעה ומחצה (ואפילו יותר), וכמובן שהבעה"ב לא הי' בכוחם לשמוע כל המאמר והיו משתמטים באמצע אחד אחד, ועשו מנין להתפלל ערבית, אבל ר"י הי' ממשיך עד גמירא כאילו איש לא הי'. פעם נשתתף עם ר"א ננס [יש אומרים: עם ר' שמחה גאראדעצקי, וכן בכל הסיפור] באסיפת מעמד, ובראותו את המצב אמר לר"י שאולי הוא יחזור דא"ח מאמרים יותר קצרים ובינתיים יוכל ר"י ללמוד חסידות וכו'. וכן עשה. ר"א חזר מאמר קצר וכל הבעה"ב נהנו מאוד. ובראות ר"י כן אמר לו 'אויב אזוי

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

וועסטו מיר ארויסהעלפן ותלך עמדי תמיד. כמובן שר"א שמח שיוכל לשמש את ר"י. וכשבאו לאדני"ע אמר לו את ההצעה. אמר לו אדני"ע בזה"ל: "רי יצחק איז א איש רוחני און ער דארף צו קיינעם נישט קומען, און דאס איז ניט דיין שליחות (אויפן וועלט)!" ר"א לא הבין הפי" שר"י הוא איש רוחני מה זה איש רוחני, והחליט שצריך למצוא איזה עת רצון לשאול את הרבי.

אחרי קצת זמן נסתלק אדני"ע והרי"צ מילא מקומו. ותהי אז תקופה קשה ביותר לתו"ת, כי פשוט לא הי' כסף וגשמיות אין. וימנה אז כ"ק אדמו"ר הרי"צ את ר"א שילך לאסוף כספים להישיבה. וכל לילה הי' חוזר ומביא הכסף לאדמו"ר הרי"צ. אם הי' עשה מאומה נתן לו הרבי אחוזים ואם לאו לא. פעם אחת החליט לנצל העת רצון וישאל לכ"ק הרי"צ מהו הפי" בדברי אביו ר"י איז א איש רוחני" איש קדוש אני מבין אבל מהו איש רוחני? ויענהו אדמו"ר ויאמר "אין א איש קדוש ווייסטו יע וואס עס איז? ויאמר כן! ויסביר שאיש קדוש הוא "אז ער רוקט ניט דעם פינגער פון דא צו דארטן אויב עס איז ניט דא קיין כונה אלוקית אין דעם". וישחק הרבי ולא ענה מאומה. והבין שלא הי' עת רצון כנראה.

בימים ההם היו זמנים שלא הי' חשמל בביכנ"ס מסיבות שונות ומשונות והיו מתפללים בחשיכה. פעם אחת אחרי תפילת ערבית קרא לו הרי"צ שיכנס לחדרו, ויתן לו הר"א את הכסף אשר עשה באותו היום וכנראה שזה הי' סכום מכוּבד לפי"ע אותו הזמן, ויעמוד כ"ק אדמו"ר ממקומו ויגש אל החלון ויפנה אל ר"א ויאמר לו תסתכל בחוץ ותגיד לי מה הנך רואה? ויסתכל ויאמר איך זע טונקליקייט, ויתמה עוה"פ ויאמר הרבי וואס דו קענסט ניט זען קוק נאך אמאל, עד שאמר לו הרבי כי שם רחוק מכאן קצת על הקומה השניה יוצא אור גדול מאוד מהבית, כי לומדים שם שיעור תניא. וימשיך: איך בין זיכער אז די וואס לערנען דארטן האבן שוין פיר און צוואנציק שעה ניט געגעסן. ברויט זיכער און זיכער נישט, אפשר עפעס אנדערש. אבער צום שיעור תניא האט דאס נישט". וככלותו לדבר ברכו והבין שעליו לצאת. בצאתו התחיל לחשוב מהי הכונה, עד שבא למסקנא שזהו תשובה על שאלתו ע"ד איש רוחני והיינו אז גשמיות איז ניט קיין שטער צו רוחניות.

כ"ה) אד"ש שאל את ר' שואל ברוק כשהגיע לני"י "הרב ברוק האסט שוין אויסגעצאלט די הוצאות".

כ"ו) ר' מיילאך צוויבל בא להיבחן אצלו ס"ו ושאל אותו ר' שואל: כמ"פ

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקט

איתא בתניא 'ליעקב אשר פדה את אברהם', ולא ידע, זעק עליו קענסט ניט תניא און דו לערנסט ס"ו?!

כ"ז) אדמו"ר הרי"צ אמר לר' גראנער ובויםגארטן על יחידות כשהיו צריכים לעמוד לצבא "זאלסט זאגן דארטן אז ביי אונזערע ישיבות שטעלט מען אויף אמת'ע רבנים".

כ"ח) אמר אז הרי"צ "אז מ'וועט זיך שפילן מיט די תלמידי הישיבות בני תורה, וועלן זיי אנווערן די מלחמה".

כ"ט) הגיע פעם בחור לישיבה גדולה (בתקופתו) עם שערות ארוכות וכו' ע הקיר תלה תמונת הרבי הוא ניגש תמונה והסתכל היטב בתמונה ועוד ועוד בהתעלות. הבחורים תפסוהו והתחילו ללמוד איתו למחרת התחרט ואמר שברצונו ללכת וכו' וכו' אך ביקשוהו לישאר עוד יום וכו' וכו' וכך דחוהו מפעם לפעם עד שיום אחד בבוקר החליט שנוסע כבר הבחורים בקשוהו לישאר לדא"ח. ר' זלמן סרעברנסקי בא ב7 בבוקר והתחיל ללמוד אתו מאמר ע"ד עמלק המדבר בענינים שדוקא בזמני התעוררות בא עמלק ומקרר וכו' הוא החליט לישאר והבין הכונה וכו' והיום הוא בעל משפחת יראים וחרדים. (מרא"א צייטלין).

מהר"ר שלום דובער גראנער שי'

ל) ר' זלמן הי' מתוועד הרבה איתם, הוא היה מדבר, לפעמים תובע וכו' ולפעמים מתגעגע לימים ההם בישיבה ברוסי'. סיפר להם שבישיבה (בחרקוב) יחזקאל פייגין הי' המשגיח, הסדר התחיל שם ב- 8 בבוקר שעתיים דא"ח, 10 עד 12 תפלה, ואח"כ סדר נגלה ח' שעות, עד 8 בערב. היו מפסיקים למנחה, חת"ת ותו לא, אח"כ אכלו ארוחת ערב ומ-9 עד 11 דא"ח. אוכל כמעט שלא הי'. בבוקר היו שותים ביצה לא מבושלת ולעיתים גם עגבניה ועיתים גם קצת לחם, ואח"כ למדו ח' שעות רצופות בלי לאכול, בערב היו אוכלים חתיכת לחם ו... ואעפ"כ מעולם לא היה להם טענות. אנ"ש היו מרחמים עליהם, אך הם לא הבינו מדוע. ר' זלמן הי' מתעמק בחסידות מאוד והי' נשאר עד השעות המאוחרות להתעמק עם ר' נחום גולדשמיד בדא"ח.

ל"א) הי' ישן על השולחן ומעליו הי' חור בתקרה בשביל אור, והשלג הי' יורד עליו בחורף, ר' יחזקאל ריחם עליו אבל הוא לא הבין, כי הוא הרגיש טוב מאוד... פעם סגרו אנ"ש את המקוה בשביל הבחורים בטענם שהם מלכלכים את המקוה. ר"ז וחברו נכנסו דרך החלון, כשנודע לר' חאטשע ענשם שלא

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

יאכלו כל השבוע(!). לר"ז הי' חבר בעיר שם אכל כל השבוע.

ל"ב) ר"ז הי' טוען "לערנען זעכציג מאל א מאמר, יע, יע, דעמאלט דערזעט מען דעם מאור".

ל"ג) היו הולכים אליו לשיעור דא"ח בבוקר כל שבת. פעם דובר ע"ד ספירת המלכות ור"ז העמיק בזה בדברו לעצמו: וואס איז מלכות? עבר שם רשב"צ אלטהויז והתחיל לצעוק "וואס הייסט וואס איז מלכות? מלכות איז מלכות, מיר האבן קיינמאל ניש געפרעגט וואס איז מלכות"...

ל"ד) החילוקי דעות בינו לביו אבא פליסקין הי' כי אבא הי' יותר בהשפעה פנימית ובצנעא ור"ז ראש המס"נ שבא? פעל ברוסיי בייסוד ישיבות תו"ת שם וכו' וכו' פלעגן זיי זיך ריידן ור"ז הי' תמיד תובע בהתוועדות בתוקף את הענין המס"נ וכו'.

ל"ה) ר' נחום זלמן [גורביץ משלוחי כ"ק אדמו"ר מהרי"צ לאוסטרליה] הי' בצבא והי' זה בחנוכה ובצבא הי' אסור בהחלט ענין הדלקת אש קטן ביותר כי אז לדעתם אתה מראה לגרמנים ימ"ש את מקום המחנה וכו', ואם א' הי' נתפס עם אש הי' נורה מיד למוות. רנ"ז איז ניט נתפעל געווארן והדליק נר חנוכה ועוד חיכה מחצית השעה – במס"נ גם על רבנן...

ל"ו) ר"ז הי' כמה זמן אצל ר"י מתמיד וקיבל ממנו הרבה, הי' אומר "איך האב אים ליב, איך האב אים ליב, דעם אויבערשטן, דעם אויבערשטן". וכשהי' אומר זה האט זיך דאס דעפילט און דורכגענומען, פעם התוועדו החסידים ור"י הנ"ל הגיע בשעה מאוחרת מאוד (הי' זה אחש"פ כמדומה) עשה קידוש ואכל חתיכה קטנה של לחם ולאחרי הפצרות גם טיפת דג, והתוועד כמה שעות ורק אמר כמה מילים " שם איז דער ענין פון גילוי, "בעש"ט" הייסט אז ער איז געווען א בעה"ב איבער אלע גילויים". אמאל לא היו צריכים דרשות כי הי' חי ובכמה מילים יכלו להתוועד כל הלילה.

סיפור ששמעתי מר' מאיר אבצן שיחי' היום ה' ניסן נפלאות בו²

שמח"ת תפר"ח הי' ההתוועדות האחרונה של אדמו"ר הריי"צ ברוסיה (פטרבורג) טרם נסיעתו לריגא. הר"י מתמיד (גורביץ) לקח הרבה משקה ועלה על השולחן, ואמר כמדומני הר"י פייגין 'ער מאכט איינג', ושאל הרבי ריי"צ ני"ע ווער? וענה, איטשע. ואמר הרבי "איטשע מאכט נישט איינג און ארום עם איז גוט". אח"כ אמר הר"י מתמיד "רבי גואל צדק איך וויל דערציילן א מעשה וואס ס'איז נוגע צום רביין גואל צדק". וענה הרבי ני"ע "וואס צו אונז איז נוגע ווייסן מיר אבער נישט איצט" (כמדומני בתחילה אמר "איך וויל דערציילן א מעשה" וענה אדמו"ר "ניט איצט" ואח"כ אמר "עס איז בנוגע דעם רביין גואל צדק" וענה "וואס איז אונז נוגע וכו'"). לאחר כשעה או שתיים נכנס כ"ק אדמו"ר שליט"א (אז מיו"ח) ונעמד מאחורי חאטשע פייגין והסתובב כ"ק אדמו"ר מהריי"צ וכשראה את אדמו"ר שליט"א עומד רמז לחאטשע וכשחאטשע הבחין שהרמ"ש עומד מאחוריו קפץ בהדרת כבוד. ר' מאיר לא הבין מדוע, שהרי חאטשע לא הי' בעל התפעלות כידוע. אח"כ נודע שזה הי' המיו"ח.

אז פנה כ"ק אדמו"ר הריי"צ לר"י מתמיד ואמר: 'איצטער דערציילט'. ענה ר"י מתמיד 'איצטער ווילט זיך ביי איטשעין ניט ריידן. במוצאי שמח"ת נסע הריי"צ לריגא והחסידיים כבר נשארו לשבת בראשית ביחד. החסידיים רצו לדעת איזה סיפור רצה הר"י מתמיד לספר, הרי הרבי אמר לו לספר אותו, הי' שם ר' שמריהו ששונקין ('באטומער') וביקשו ממנו שיפציר בר"י מתמיד שיספר הסיפור. ר"ש ענה שיש להכין התוועדות עם הרבה משקה כט"ו – כי ליטר וכ"א ישתה רק קצת ובעיקר ישקו את ר"י ואז יספר. וכך הוה. לאחר ששתה הרבה משקה ולשונו נעשה רכה אמר לו ר' שמריהו ששונקין שיספר מה שרצה לספר לכ"ק אדמו"ר הריי"צ. וסיפר.

ומעשה שהי' כך הי': המגיד ממעזריטש ני"ע אמר שמשיח יבוא מתלמידו

---

2 סיפור זה נדפס גם בספר "אורות באפילה" מהר"מ אבצן, אבל כאן ניתוספו כו"כ פרטים שאינם שם.

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

הגדול ומתלמידו הקטן (או שהי' ספק 'מתלמידו הגדול' או 'מתלמידו הקטן'). תלמידו הקטן הי' אדה"ז שהי' הכי צעיר לימים. תלמידו המבוגר הי' ר' נחום מצ'רנובל. כששמע אדה"ז נסע מיד לצ'רנובל לאדמו"ר ר' נחום לעשות שידוך, שהרי המגיד לא אמר שהם יהיו משיח, אלא שמהם יבוא משיח.

אדה"ז הגיע לצ'רנובל בערש"ק. ר' נחום אירח אותו לכבוד הש"ק וחשב שכנראה אדה"ז הוא באמצע הדרך ורק שובת כאן כי לא חפץ לנסוע בערש"ק וישאר עד מוצש"ק. הוא הי' בטוח שיאמר תורה. הגיע ליל שב"ק לא אמר מאומה. וחישב ר"נ אולי זה מעמל הדרך. יום שב"ק גם לא אמר. בסעודה שלישית גם לא, והבין כי לא זכה (ר"נ כיבד מאוד את אדה"ז).

במוצש"ק לבש אדה"ז את מעילו ועמד לצאת לדרך. ויפנה לר"נ ויאמר לו: "מיר זיינען געקומען דא ווייל מיר דארפן עפעס ריידין". ואמר ר"נ "רעדט". ויאמר אדה"ז: "עס איז צו נאהענט". ויאמר "בא לחדרי" ויאמר אדה"ז שזה קרוב, ויאמר אדה"ז שכיון שבמוצש"ק ידוע שיש מים מבארה של מרים ע"כ ילכו לבאר, ויענה ר"נ שבחצר ביתו יש באר. ויאמר אדה"ז שזה קרוב מידי, וישאל אותו האם אין באר מחוץ לעיר. ויענה ר"נ ודאי, יש מעין מחוץ לעיר. ויקח ר"נ מקל ושני דליים וילכו מחוץ לעיר ואדה"ז התחיל לדבר. בדרך חזרתם נעמדו באמצע השוק שהי' ריק מאדם ואדה"ז המשיך לדבר. בשוק דלקו מנורות גז והרחוב הי' אייז [=קרחת] מאוד, ממש קור מות.

הבוקר התחיל קצת להאיר ואנשים התחילו ללכת לבהכנ"ס להתפלל, והנה רואים בשוק שני בני"א עומדים בקור אימים זה. ויחשבו לעצמם, בטח זה יהודי שבא לשוק מחר למכור את סחורתו ומסתמא קר לו מאוד, נביאנו לביתנו. כשנגשו קרוב יותר ראו את רבם ר"נ עומד ושני דליים מלאים מים על כתפיו ומטה אוזן לדברי איזה רב צעיר המדבר אליו. וכמובן שהתאסף קהל רב עד שאחרי כמה שעות הי' כבר קהל רב מנסה להקשיב את דבריהם. לפתע הרים כ"ק אדה"ז את עיניו ויאמר לר"נ: "מען הערט" וילכו לבית. כשנכנסו לבית אמר אדה"ז ששמע מהה"מ כך וכך וממילא רוצה להשתדך. ויכניסו ר"נ לחדר ילדים והי' לו מבנו ר' מרדכי צ'רנובלער כמה ילדים, ר' אהרן, הרחמסטריווקער, ר' יעקב ישראל. וכולם היו קטנים וישנו. אדה"ז עבר את כל העריסות וניגש לעריסתו של יעקב ישראל ובידיו הקי' מדד את המצח שלו, ואמר שזהו מתאים בשביל השידוך שלו. ר"נ הסכים.

לאחרי כמה שנים נפטר ר"נ. ר' מוטל היה לו יראת הכבוד גדולה ביותר

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

לאביו עד כדי כך שלא נכנס לחדרו אף פעם. (ומספרים שבעת אבילותו בא אדה"ז לנחמו וכשנצרך לאיזה ספר אמר ר' מוטל שאין לו, ותמה אדה"ז, לאביך לא הי' כזה ספר, ויאמר, איני יודע מה אצל אבי, ואדה"ז ביקש המפתח והדרך לחדר של ר"נ הי' מלא שלגים כי אף אחד לא דרך שם והוצרך לפנות השלג עד שהגיע לשם ומצא הספר, ויאמר אדה"ז בניגון הידוע "ובניו לא הלכו בדרכי – מ'גייט ניט אין די וועגן פון טאטען, אפילו די שניי ניט אראפגענומען").

ר' ברוך שכנראה שמע ג"כ ע"ד דברי הה"מ בא להשתדך עם נכדי ר"נ. והנה בכלל הי' מחלוקת בין ר' ברוך ממעזיבוז ואדה"ז, ומעשה שהי' כך הי' : כשאדה"ז חזר ממאסרו הי' רעב ברוסיי הלבנה, וישלח אדה"ז שלוחים לאסוף כסף באוקראינה, שם הי' שובע. אוקראינה הי' מחוזו של ר' ברוך, ואדה"ז לא שאל רשות. תקופה קצרה לאח"ז הלך אדה"ז להתפלל בקברו של הבעש"ט ובדרך חזרתו נכנס אל ר' ברוך לבקרו. ויאמר ר"ב שיש לו ב' שאלות : א) מדוע שלח שלוחים לאסוף כסף במחוזו בלי לבקש רשות? ויענה אדה"ז שכשנוגע להצלת נפשות של יהודים אין מבקשים רשות מיהיה מי שיהיה. (ר"ב הסכים לזה שהרי זה ע"פ הלכה). ב) איך ביקר על קברו של הבעש"ט בלי רשות ממנו, שהוא נכדו? ויענה אדה"ז : "איהר זיינט אן אייניקל בגשמיות אבער איך בין אן אייניקל ברוחניות, והא ראיי אז איך בין חשובער, פאר וועמען בין איך געזעצן במס"נ אויב נישט פארין זיידע'נס תורה איך האב דאך געקענט טענה'ן וואס קומט איר צו מיר? עס איז דאך דא זיינעם א אייניקל גייט צו איהם".

ר"ב התרגז מאוד ויאמר 'אתם אומרים שאני רק נכדו הגשמי איך טראג דאך דעם זיידענס תפילין' ויענה אדה"ז : "דערפאר וואס איהר טראגט דעם זיידענס תפילין פעלט איהם א יו"ד". ובדקו התפילין ומצאו שאכן חסר יו"ד והקפיד ר"ב מאוד ויאמר "דערפאר וואס ביי מיר פעלט א יו"ד וועט ביי אייך פעלן אויך א יו"ד" (ואומרים שזה הי' עם ר' משה בן אדה"ז, ומעשה שהי' כך הי' : ר' משה הי' חריף מאוד וניהל הרבה וויכוחים עם הכמרים ותמיד ניצחם, עד שהרבה מהם התגייירו וכו'. פעם תפסוהו באמצע איזה ויכוח והכניסוהו לכלא. ורצו להביא את ראש הכמרים למען ישמדנו רח"ל. בתחילה לא תפס ר"מ את הענין אח"כ הבין מה קורה (מאיזה סיבה), ועשה איזה תפילה (או ייחודים) ונפל ה'בית תיפלה', ובנס ניצל וברח עד לקיוב ומשם לרומניה וההמשך ידוע). מספרים עוד שר' ברוך אמר לו "דער זיידע האט מיר דאך געהאלטן אויף זיינע הענט וראיתי מעשה מרכבה". וענה אדה"ז "אז דער זיידע וואלט געהאלטן אפילו א ציג אויפן האנט וואלט ער זען מעשה מרכבה". באמצע כשראה ר'

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

פנחס רייזעס שהמצב הולך ומחמיר נכנס ביניהם להפסיקם ויאמר אדה"ז לר' פנחס: "פנחס, וויבאלד דו ביזט ביי מיר אזוי חשוב האט איהר איצטער פון מיר א קפידא ווען נישט אייך וואלט משיח געקומען" (ומסבירים שנשמת ר' ברוך היה שאול המלך ואדה"ז הי' דוד המלך ואם היו מתחברים הי' התגלות המשיח).

עכ"פ כשהגיע ר' ברוך לר' מוטליע צ'רנובלער בשביל לחפש שידוך הכניסו ג"כ לחדר הילדים ור"ב בחר ג"כ בר' יעקב ישראל. ויאמר לו ר' מוטליע ער איז שוין א חתן (ואמר ר"ב 'דער ליטוואק האט שוין ווייטער אויסגעכאפט') ויאמר ר"ב: מי? ויענהו ר' מוטליע "מיט דעם מהר"ל הקדושים אן אייניקל". ושאל ר"ב "איז דאן ר' ברוכיל נישט אזוי חשוב ווי דער מהר"ל הקדושים אן איינקל" ויאמר ר' מוטל "וואס דער טאטע האט געטאן וועל איך ניש בייטן". וישאל אותו ר' ברוך האם הוא הולך על קבר אביו. ויאמר: עוד איזה חודשים (כי פחד לנסוע שם הרבה כנ"ל). ויאמר לו לבקש את אביו להחליף השידוך. ויסע ר' ברוך לביתו, ויסע למועד ההוא לר' מוטלע וישאל אותו האם הי' על קברו ויענה כן האם שאלתם להחליף השידוך, ויענה כן, ומה ענה לכם? ויאמר: לא להחליף. אמרתם לו שזה מר' ברוכיל? ויענה "כן"! ומה אמר לכם על זה? ויענה: הוא אמר לי "לעילא מן כל ברכתא" דער אויבישטער איז העכער פאר אלע ברוכלאך און דעם שידוך זאלסטו נישט בייטן".

ר' איציע סיפר כ"ז והסביר שהרי כ"ק אדמו"ר מהרי"צ הוא נין ונכד לשני הצדיקים יחד של אדה"ז ושל הרר"נ מצ'רנוביל ולכן רצה לספר זה לפני אדמו"ר מהרי"צ לעורר את הענין של נשמת משיח.

רשימות מכמה התוועדויות חסידיים
עם הרה"ח הרה"ת ר' חיים שניאור זלמן מרוזוב ע"ה
ממונטריאל קנדה

***

ב"ה

מוצש"ק שמיני כ"ה אדר-שני, מברכים החודש ניסן, ה'תשמ"ו

ליל ש"ק אכלתי אצל הרה"ח זלמן מרוזוב. וזהו חלק מהסיפורים אשר סיפר:

א. פעם אמר פריץ אחד לבעל הבית-מרזח יהודי שבמקומו שיאלף לו דוב שיתפלל ובאם לא יעשה זאת, הפריץ יהרג אותו, היהודי החכם לקח סידור ומרח עליו דבש והעמיד את הדוב לפני העמוד עם חבל שיהפוך את הדפים. הדוב אכל את הדבש שעל הדפים ובעת האכילה נהם כדרך הדובים. וכך הלך כל משך התפלה. לאחר כמה ימים עשה הפריץ מסיבה גדולה של פריצים והדוב אכל את הדבש ונהם וכך הי' כל משך התפלה, לאחר התפלה קם הפריץ וקרא ליהודי ואמר לו שבעוד מועד יהרגוהו. היהודי נהי' חיוור כסיד. מה קרה? שאל היהודי. הדוב לא מתפלל! ענה הפריץ. הוא רק נוהם אבל לא אומר מילה!

היהודי חשב רגע וענה לו, הדוב מתפלל כמו כל יהודי!

הפריץ הלך מיד לביהכני"ס של היהודים והתיישב לשמוע איך הם מתפללים והנה הוא שומע שכולם מתפללים "אום, אום, ממאום"! כמו הדוב בדיוק. בראות זאת הפריץ, הניח לנפשו של היהודי.

וזהו ההוראה נפלאה מזה ללמוד מהו "מצות אנשים מלומדה".

ב. אמר שהי' פעם שיכור שלש ימים. ושאלו אותו מה זה שיכור? ועל השולחן היו ארבע תפוחים. ואמר לו אתה רואה כאן שמונה תפוחים כשהם יהיו שש עשרה תדע שאני שיכור! ודי למבין.

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקט

ג. מירושלים היו שולחים שודרי"ם לאסוף כסף למען יהודי ירושלים העניים, והיו שולחים רבנים צדיקים וכו'. פעם שלחו רב אחד צדיק גדול שילך לאסוף כסף, והוא נכבד מירושלים, ולקח את האני' היורדת לקונשטנטינה, היא איסטמבול שבתורכי'. לאחר כמה ימי נסיעה הודיעו שקרובים לקונשטנטינה. לאחר כמה שעות והיו קרובים יותר אל העיר, ראו מרחוק שכל העיר כמרקחה, רצים מתחבאים וכו', וכו', הקברניט מודיע שא"א להגיע לעיר, ונהי' מוכרח להישאר כאן עד יעבור זעם.

היהודי שמיהר להגיע לעיר, הפציר בקברניט שיוריד אותו אל העיר, הקברניט אמר לו ששעת סכנה כעת וא"א להגיע. אך היהודי בשלו, הנח לי ואני אלך לראות מהנעשה בעיר. הקברניט נאות לבקשתו ונתן לו ספינה קטנה לשוט בה (שנעשה לשעת חירום כשהאני' טובעת לוקחים כמה ספינות קטנות וע"ד הצחות י"ל שהם הילדות שהאני' הגדולה מולידה וד"ל). היהודי הגיע לעיר והנה כל האנשים רצים עם חרבות ומקלות אף אחד לא יודע לאן הוא בורח. בקושי רב הוא עצר אחד האנשים ושאלו לפשר הדבר הלה ענה לו שזה לא זמן רב שבה הפריץ שני אריות גדולות וסגר אותם על מסגר ובריח ליד ביתו במחסנו, ועתה פרצו האריות את הדלת וברחו ומסתובבים על פני העיר וכולם מפחדים שלא יהיו טרף לפיהם. הלה לא הספיק לגמור את הדיבור והנה ארי' נורא רץ לעומתם, האדם ברח והרב נשאר לעמוד על מקומו. הארי' התקרב אליו בתאות רצח, והנה לתדהמת כל העיר נעמד הארי' בכבוד הכי גדול ליד הרב. הרב תפסו באזנו והוליכו כדי לחפש את הארי' השני והנה לא מרחוק נראה הארי' השני. הרב תפסו גם באזנו והוליכם ביחד זה מימינו וזה משמאלו וכל העיר נבוכה והמהומה רבה. אף אחד לא מבין מה הולך כאן. הרב תפס את שני האריות, הכניסם למרתפם, בשקט סגר את הדלת והאריות שוב לא יצאו ויהי לפלא. לאחר מכן חזר הרב בכסף וזהב אין ספור, חוץ ממה שקיבל מהפריץ כנגד כולם והותר.

ד. פעם הי' דרך המלכים שהיו יוצאים לעתים קרובות לציד חיות ביערות, היו לובשים בגדי ציד מיוחדים וכלי ציד ויוצאים היערה עם כמה מעבדיהם וצדים כל מיני חיות.

פעם יצא מלך אחד ביער עם עבדיו לצוד חיות. וכך הי' הדרך לתפוס חיות, שלחו את הכלב של המלך בצד אחד, והחי' בראותה את הכלב ברוחה מצד שני, ושם עמדו המלך ועבדיו והם הרגו את החי'.

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

המלך הזה יצא כרגיל לצוד, והנה לא מרחוק ראה צבי יפה מראה, המלך תאב לצודו אך לא הצליח, כי הצבי קל ברגליו מאוד. בראות המלך שהצבי בורח, קפץ מהעגלה לבד והחל לרוץ אחריו בכל כחו, עבדיו נסעו ממקום אחר והם היו ממנו והלאה והמלך רץ רץ והנה החשיכה החלה לפרוש על פני היער, המלך נעצר והנה אף אחד לא נמצא בידו הוא נמצא לבד ביער הנורא.

הוא החל לצעוק לעבדיו אך רק נשמע בת קול שלו ושום תשובה לא קיבל. המלך התחיל ללכת לאן שרגליו ישאוהו כדי למצוא נקודת אור, מפעם לפעם עלה על עץ לסקור את הסביבה אם יראה איזה אור בוקע אך ללא הועיל. המלך נהי' רעב והבטן שלו מכרכרת אך לחם אין, לאחר יום שלם של הליכה הוא ראה מרחוק נקודת אור קטנה הוא החל להתקדם בקצב מהיר אבל יש לו עוד הרבה ללכת. הוא הלך והלך והאור נהי' גדול וגדול עד שהגיע למקום וראה שם כמה בתים קטנים; הוא דפק בבית אחד והבעה"ב שהוא הי' שומר היער פתח לו את הדלת; הוא אומר שהוא המלך ונאבד בדרך ורוצה לאכול ולישון אצלו. הלה החל לצחוק, אתה המלך? איך זה שהמלך עם בגדים קרועים בלי עבדים וכו', אבל אמר לו שיש כאן הגביר של המקום ואולי יהי' לו משהו אוכל ולישון. הגביר של היער לא הי' הרבה יותר עשיר מכל העניים במקום הי' לו בקושי קצת לחם קשה וחלב והוא נתן למלך לאכול, ואחי"כ נתן לו קצת תבן לישון עליו. למחרת בבוקר הראה לו את הדרך לעיר בדיוק כמה עצים הוא צריך ללכת מכאן וכמה לשמאלה וכו'.

עד היער הלך והגיע לעיר, בשער עמדו עבדיו, הוא אמר להם שהוא המלך, הם בדקו אותו ומצאו כדבריו והשמחה היתה גדולה שהמלך נמצא. מיד כשהגיע המלך שלח לקרוא לאדם הנ"ל שנתן לו אוכל ומילא לו שק של זהב וכסף ושלחו לביתו בכבוד גדול. שומר היער שמע את כבודו הגדול של זה שהאכיל את המלך, החליט גם הוא לעשות כן, הוא לקח לחם קשה וקצת חלב ותבן והלך אל ארמון המלך לתת למלך מתנה ע"מ לקבל כסף. וכל אחד יודע מה הי' סופו של אותו אדם.

וההוראה מובנת דכשהמלך נמצא בשדה אפי' לתת קצת שוה הרבה משא"כ שזה כבר אחר המעשה וד"ל.

ש"פ וישלח, י"ג כסלו, ה'תשנ"ד

דיבר בארוכה אודות מה שכ"ק אדמו"ר שליט"א קאָכט זיך לאַחרונה שצריך "לעבן מיט משיחין" [=לחיות עם משיח], והסביר שאין זה מספיק "רעדן וועגן משיחין" [=לדבר אודות משיח], כי אם מ'דאָרף טאָקע לעבן משיח'דיק.

אל תרבו לדבר גבוהה. סתם לדבר כל אחד יכול.

ה. מספרים על זקן אחד שהתאונן פעם אצל הרופא שלו, איך זה שהוא סובל כל כך הרבה מכאובים והוא שבור ורצוף לרסיסים, ואילו שכנו הזקן ממנו בכמה שנים אומר שהכל בסדר אצלו, והוא שמח וטוב לב?!

ענה לו הרופא: חברך "אומר", לומר גם אתה יכול ("זאָגן" קענסטו אויך "זאָגן"). לשקר ולומר שהכל טוב גם אתה יכול, אבל אני הרי מכיר את השכן שלך, הוא פצינט שלי...

ועד"ז בנוגע לאלו המדברים גבוהה, אבל לבס בל עם. אמנם אַז מ'לעבט אין דערופ איז גאָר אַנדערש [=אכן כשחיים עם הדבר זה אחרת לגמרי].

בקשר להנ"ל ישנו סיפור אחר:

1. פעם אחת הי' באיזה עיירה של חסידים שבחרו להם רב, והציבו לו בין התנאים שלא יתן למגידיים לדרוש בעירם, והרב קיים את התנאי על צד היותר טוב. והנה לפתע, שבת אחת הגיע מגיד לעיר ויצא הקול שהמגיד ידרוש בבית הכנסת בשבת אחרי מנחה, ותהום כל העיר. ויבואו אל הרב בתלונה, איך זה נתן רשות למגיד לדבר.

ענה להם הרב: הסדר אצלי בגירוש המגידיים מן העיר, הוא ע"י שאני שואלם על מה ידברו, וכשאומרים לי הנני מפריך את דרשתם, וכך אין להם מה לדבר. אמנם הפעם לא הצלחתי, כי כששאלתי את המגיד על מה ידבר, אמר לי שידבר על "אתה קדוש ושמך קדוש", נו! ועל דא לית לי פירכא...

2. צריכים "לחיות" עם משיח. מהו לעבן מיט משיחין, דהיינו אַז מ'ווערט נענטער צום אמת [=שמתקרבים לאמת]. כלומר, אע"פ שחיים בעוה"ז הגשמי ואוכלים ושותים ככל אדם, מכל מקום שטייט ער אין אַ העכערע וועלט, שעומד

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

במעמד ומצב נעלה יותר, באופן שהעוה"ז ועניניו אינם תופסים מקום אצלו. הסברת הדבר הוא בהקדם הבנה כללית בפירוש "לחיות" – געלעבט. חיים אין פירושו רק שאוכל ושותה ומתנוענע. יש אנשים שמוכיחים לעצמם שהם חיים מזה שהם אוכלים ושותים, אָךְ און וויי [=אוי ואבוי] לכה סוג חיות. אפשר אולי לקרוא לזה "העדר המוות" אבל אין זה חיים. חיים זהו ענין אחר לגמרי.

אנו רואים בענין החיות בגשמיות דבר פלא:

מצד אחד, החיות הוא רק לרגע אחד שהרי החיות בא באופן של דפיקו דליבא – רצוא ושוב, כמבואר ענינו בחסידות. שהתפשטות החיות הוא רק לרגע אחד, ואח"ז חוזר החיות אל הנפש, ואין ראי' שיחי' עוד רגע אחד. ורק משום שהלב חוזר ודופק הנה נמשכת החיות לעוד רגע, היינו שכל רגע הוא ענין חדש.

לאידך גיסא רואים, שבאותו רגע שהוא חי, הרי כל כולו חי, שלא נשארת שום נקודה ממנו שאינו חי, עס נעמט עם אינגאָנצן דורך.

וראי' לכך (שהחיות הוא לרגע אחד ובאותו רגע הוא עם כל השטורעם של חיות) מתורת הנגלה יש בגמרא מסכת בבא קמא פרק המניח: הפיל כלי מראש הגג ובא אחר ושברה באויר, הראשון חייב ד"מנא תבירא תבר", שכבר מראשית נפילתו נחשב לשבור. משא"כ הפיל תינוק מראש הגג ובא אחר והרגו באויר, השני חייב, אע"פ שבודאי ימות.

וההסברה בזה ע"ד הנ"ל, דכיון שהי' יכול לחיות עוד רגע אחד, הרי רגע זה הוא עם כל השטורעם של חיות.

ועד"ז מצינו הלשון (שמואל-א ג, ג) "נר אלקים טרם יכבה" שנאמר על חיות האדם, שזהו דוגמת נר שבין רגע דולק בכל התוקף ובין רגע כבה וכלא הי'. נמצא שהפלא הוא שהאדם חי – כי כל רגע הוא חיות חדשה.

ח. עד"ז יובן בעבודת ה': כשאומרים לעבן אין אָ ענין – לעבן מיט משיחין, הרי הפירוש בזה שכל כולו חי וחדור בזה, ויכול להיות שחי בזה רק רגע אחד או זמן קצר, אבל באותו זמן הוא חי בזה לגמרי.

ולדוגמא, כשאחד אוכל מאכל ערב מאוד ויש לו בזה תענוג מיוחד, הרי תמיד יזכור את המאכל ההוא, ובכל מאכל שאוכל ירגיש אָז עס איז עפעס ניט דאָס [=שזה לא זה], ויזכור את המאכל הערב ההוא ותמיד יתגעגע למאכל,

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

מתי ימצא עוד הפעם את הטעם ההוא. וכן הוא בעריבות של ניגון וכו'.

וכמו"כ בעבודת ה' שלרגע מסויים נרגשת אצלו האמת, וברגע זה הוא במעמד ומצב של העכער פון וועלט [=מרומם מעניני העולם], וכל כולו חי בזה, ולו יהא רק לזמן מועט, איז דאָך דאָס אַ גאַנצער לעבן [=זהו הרי חיים שלמים], ואכן תמיד יחפש ויתגעגע לרגע זה.

וזוהי טעות אצל הרבה, שלפעמים יש להם הרגש אמיתי מסויים ורוצים שיהי' להם את זה כל הזמן. וכשזה לא קורה נופלים הם ברוחם וחושבים שזה הי' דמיון או שקר ח"ו.

אבל האמת היא לא כך. שהרי זהו ענין החיות, שכל רגע הוא עולם מלא ושלם בפ"ע.

וזוהו ענין "לעבן מיט משיח'ן", שהרי בימות המשיח יהי' כן כל הזמן.

– שהרי בימות המשיח ג"כ יהי' זמן ומקום כמבואר בדא"ח, אלא שהזמן יהי' באופן ובאיכות אחרת מהזמן דעתה. וכדמוכח מהפסוק "שמחנו כימות עניתנו", והרי ע"פ חשבון אין זה שייך, כי ה"ימות עניתנו" הם כבר קרוב לאלפיים שנה, ועד לאלף השביעי נשארו פחות מג' מאות שנה, אלא שיהי' זמן אחר, נעלה יותר, ובכמות קטנה של זמן, וועט זיך אויסצאָלן [=ישולם] ה"ימות עניתנו". –

ובמילא, הרי בימות המשיח נחי' בזמן ומקום בעוה"ז הגשמי, אלא שבזה גופא יחיו באופן אחר לגמרי, שעוה"ז ועניניו לא יתפסו מקום ונחי' באלקות.

והעבודה עכשיו בתור הכנה לגאולה היא להתחיל לחיות באופן כזה ולו יהא זה לרגעים אחדים. אלא שצריך להשתדל שרגעים אלו יהיו רצופים יותר, ואז גם כשבפועל אין מרגישים מצב נעלה זה, הרי שלכל הפחות נתגעגע לזה.

ט. כשיבוא משיח נלמד חסידות כל הזמן. יראו אז את מעלת אלו שלמדו דא"ח בזמן הגלות: אחד החילוקים בין זמן הגלות לימות המשיח, הוא שכעת המתנגדים מתגאים שהם הם הבני תורה, והחסידים הם (כביכול) עמי הארצים, אבל כשיבוא משיח ויהי' התגלות פנימיות התורה, הרי יהי' רחמנות עליהם, שהחסידים יהיו הלמדנים, כי כל החסידים ידעו לכל הפחות את הבסיס של פנימיות התורה, ואילו המתנגדים יצטרכו להתחיל מאל"ף ב"י... .

י. ידוע הסיפור על ר' נחום מצ'רנוביל שבשנת תקנ"ג כששלח רבינו הזקן שלוחים אליו עם פ"נ לעורר ר"ר על עצמו (ע"ד המס"נ של הרבנית הצדקנית

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

דבורה לאה כידוע בשיחות), הנה השלוחים נשאר שם בצ'רנוביל על ראש השנה.

והנה בעת סעודת ר"ה אמר ר' נחום באמצע התורה שבזאת השנה יבוא המשיח. כשגמר התורה פנה אל חסידי אדמו"ר הזקן ושאלם, שמעתם? ויאמרו, כן. וישאלם: ומה אתם אומרים על כך? ויענו לו: אַז ער וועט קומען וועט זיין גוט [=כשיבוא, יהי טוב].

ואמר ע"ז ר' נחום: זהו המענה הנכון. החסידים שלי הם שוטים, שומעים הם שמיח בא, והולכים להכין המזוודות...

כלומר, שעם היות שידועים ברור שמיח בא, והרבי מכריז זאת, הרי אין הכוונה שנעמוד עם המזוודות ונחכה, אלא חסיד יודע שצריך לעשות, מ'דאָרף טאָן, וכשיבוא – יהי טוב בודאי.

*

אחד הבעה"ב מאנ"ש (שנוכח בהתוועדות) התאנח ואמר: צריכים כבר את הגאולה. ואמר לו ר' זלמן: אינך רוצה גאולה, אתה רוצה ישועה! כנראה החובות דוחקים והדאגות וכו', וממילא רוצים ישועה, וכשתבוא הישועה כבר לא תתאנח, אך גאולה זה משהו אחר לגמרי כנ"ל כו'.

יא. מסופר שפעם פגש חסיד אחד במתנגד שבוכה מאוד בתשעה באב, ושאל אותו לפרש בכייתו כ"כ, ענה לו: הרי ידוע מה שאמרו רז"ל מיום שחרב בית המקדש ניטל טעם בשר וניתן בעצמות. וע"ז הוא בוכה, על שניטל טעם הבשר, אמר לו החסיד: הלא אתה יכול לאכול את העצמות (די ביינער)? ויאמר המתנגד: אכן כן היי בצעירותי, אבל כעת אין לי שיניים ואיני יכול לאכול העצמות, ולכן אני בוכה.

אמר לו החסיד: אם כן, וואָס וויינסטו אויף די ביינער, וויין אויף די ציינער [=אם כן מדוע אתה בוכה על העצמות, תבכה על השיניים...!]
ועד"ז כשרוצים את הגאולה רק מצד ההגשמה שבזה ושוכחים על העיקר...

יב. אחד הנוכחים אמר, שרואים אצל הספרדים שחיו עם משיח, כי כל הפזמונים והשירים שלהם מלאים עם בקשות על הגאולה. אמר לו ר' זלמן: מה אתה מרחיק לכת לפזמוני הספרדים, תפתח סידור ותראה שכל התפילה

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

מתחילתה עד סופה מדברת על גאולה ומשיח.

ש"פ וישב, כ"ף כסלו, ה'תשנ"ד

יג. ידוע הסיפור מאדמו"ר הזקן עם ר' שמואל מונקעס, שאדה"ז שאלו אם להסכים על המאסר, ואמר לו: זייט איהר אַ רבי וועט אייך קיין קויל ניט נעמען, און אַז ניט זייט איר ווערט כו' ווי האָט איר אַוועקגענומען דעם חיות אין עוה"ז פון טויזנטער אידן! [=אם אתם רבי יריית כדור לא תוכל לפגוע בכס, ואם לאו מגיע לכם כו', איך נטלתם את החיות מהעולם הזה מאלפי יהודים!].

– אגב, עד"ז הי' עם הרה"ק ר' פנחס קאַריצער שהי' לו חסיד בעל עגלה שלא הצליח בפרנסתו והתאונן אצלו, וציוה לו להחליף העגלה בעסק אחר, וכשגם זה לא הצליח ציוה לו לשוב אל עגלתו, וכך כמה פעמים.

פעם הוצרך ר"פ לנסוע וביקש מהחסיד שיקח אותו, באמצע הדרך ירדו במורד ההר והסוסים רצו במהירות גדולה ולא יכלו לעצור עד שהתנגשו בבית אחד הפריצים שגר שם ושברו את חלונות ביתו. הפריץ יצא בכעס עם אקדח בידו ורצה לירות בעגלון. העגלון הראה על ר"פ ואמר שהוא האשם, כיוון הפריץ את אקדחו אל ר"פ, אך האקדח לא פעל. הפריץ הבין שהוא איש קדוש וכו' ופטרוהו לדרכו.

אח"כ שאל ר"פ את העגלון: איך עשית דבר כזה לפטור את עצמך ולהאשים אותי? הלא אתה לא ידעת שהאקדח לא יירה?

ענה לו היהודי: זייט איהר אַ רבי וועט דיר קיין קויל ניט נעמען, זייט איר ניט קיין רבי, זייט איר ווערט אַ קויל ח"ו ווער האָט אייך געגעבן רשות מיר הייסן קויפן און פאַרקויפן דעם פערד און וואָגן אַזויפיל... [=אם אתם רבי, יריית כדור לא תוכל לפגוע בכס, ואם לאו מגיע לכם כו', מי נתן לכם רשות להורות לי לקנות ולמכור את הסוס והעגלה כל כך הרבה פעמים]. –

נקודת הענין הוא: שחסידות לקחה את התענוג והגעשמאַק מהגשמיות, וכל מי שלומד חסידות נלקח ממנו ממילא התענוג בעוה"ז. כי חסידות מחדירה באדם את ענין הביטול לאלוקות, ואת האמת ד"אין עוד מלבדו". כך שגם אם

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

לא נעשה עובד ה' נאבד אצלו החיות בגשמיות.

ד. ידוע הפתגם מר' אייזיק האַמליער שמי שהרויח מכל החג די"ט כסלו הוא רק הקב"ה. כי בשביל אדה"ז הי' במאסר במצב שוה כמו בבית וכו'. רק להוי' הישועה.

כי בלי תורת החסידות, איז ניטאָ קיין אידישקייט: בלי חסידות שבת היא לא שבת, יו"ט הוא לא יו"ט, ר"ה לא ר"ה ויהכ"פ לא יוהכ"פ כו', וכמו"כ גם אַ פשוטן זונטיג [=יום ראשון רגיל] לא שייך בלא חסידות. כי בלא חסידות ישנו רק "איך" און ווייטער "איך" [= "אני" ושוב "אני"]...

טו. כל נקודת החסידות הוא ביטול, און ניט זיך [=ולא מציאות]. זהו יסוד תורת הבעש"ט המבואר בשער היחוד והאמונה, שהענין דאין עוד מלבדו הוא לא רק שאין עוד בורא, כי זה לא שולל את המציאות שלי, אלא שאין עוד מציאות כלל חוץ ממנו ית'. זה שולל כל מציאות דישות והתפשטות.

בזה מתבטא עיקר החילוק בין חסיד למתנגד, וכפתגם הקאָצקער אַז אַ מתנגד האָט אַ צלם אין קאָפּ [=למתנגד יש "צלם" בראש]. מה זה צלם? גבה עיניים ורחב לבב... משא"כ חסידות פועלת ביטול הרגש עצמו וישותו.

טז. מסופר על החסיד ר' פנחס רייזעס (שאביו הי' הרב של שקלאָוו ר' העניך שיק), פעם כשחזר מאדה"ז שאלו אביו: מה פעלה החסידות? ענה לו ר' פנחס: ביטול הישות.

שאל ר' העניך: הרי גם בלימוד מוסר אפשר לפעול ענוה וביטול.

אמר לו ר' פנחס: אדרבה, למד ראשית חכמה שער הענוה לכמה שבועות ואח"כ נראה כמה זה פעל.

לאחר כמה שבועות, הנה בערש"ק הלך ר' העניך לרחוץ במרחץ לכבוד שבת, ור' פנחס שלח איזה איש פשוט שייפגש עם אביו במרחץ, הלה ניגש אל ר' העניך ונתן לו מכה על גבו כמו ידיד וכו'.

אח"כ כשחזר מהמקוה שאלו ר' פנחס איך הי'? ור' העניך סיפר לו כל מה שקרה במרחץ, ושבאמת היטב חרה לו בלבו שהאיש ההוא דפק לו על הגב, אך מחמת שלמד שער הענוה לא אמר לו דבר וחצי דבר.

אמר לו ר' פנחס: אילו היית לומד חסידות, גם לא היית מקפיד בלבך עליו. כי גם הרגש זה שוללת חסידות.

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

וזהו"ע נקודת החסידות, שמגלה הנקודה דאחדות הוי' ובמילא מתבטלים גם המחיצות שבין איש לרעהו.

יז. מסופר בגמרא ובמדרשים שחכמי ישראל ישבו שנים רבות וחקרו, אם נוח לו לאדם שנברא או נוח לו לאדם שלא נברא. ומסופר שריבוי חביות שמן נשפכו ע"ז. כי היו דנים ע"ז בלילות. וסוכ"ס הגיעו למסקנא כי נוח לו לאדם שלא נברא.

– דרך אגב, מכאן רואים שכבר התנאים ואמוראים היו מתוועדים ביניהם, כי במשך היום היו לומדים נגלה כו', ובלילות התוועדו ודנו בתפקיד האדם עלי אדמות.

יש מאמר ע"ז מאדמו"ר הצמח צדק (וראה ג"כ לקו"ת פרשת ראה ד"ה "ושמתי כדכד" בסופו), שמקשה ע"ז, איך אפ"ל שנוח לו לאדם שלא נברא, והרי מקרא מלא דבר הכתוב "וירא אלקים את כל אשר עשה והנה טוב מאוד" וזה נאמר אחרי בריאת האדם!

ומבאר ע"ז ביאור נפלא שהוא יסוד בחסידות:

משל מחמור שנמצא הפקר בשדה ואוכל ושותה מה שמוצא, ולוקח אותו בעה"ב ומשעבדו לעבוד בשבילו, והחמור צריך לסחוב משאות ולעשות עבודתו יומם ולילה, ובשכר זה מקבל מזונו הצריך לו, ובאם אינו עושה עבודתו שמייסט ער אים [=מצליף בו]. והנה, אם נשאל את החמור איזה סוג חיים הוא מעדיף, ודאי הי' אומר שנוח לו להיות הפקר ביערות ובשדות בלי שום עול ומשא, אע"פ שצריך למצוא אוכל לעצמו כו', אבל בשביל הבעה"ב הרי אדרבה הוא צריך את החמור ונהנה מעבודתו.

ואשר לכן אומרים לחמור: מען פרעגט ניט ביי דיר, דער בעה"ב דאַרף דיר האָבן [=לא שואלים אותך הבעל הבית צריך אותך]!

עד"ז הוא גם בירידת הנשמה למטה, שחקירת התנאים הי' מצד עצמם: האם בשביל האדם נוח שנברא או לא. והגיעו למסקנא, שנוח לו שלא נברא. כי הרי בודאי בגן עדן בלי עבודה ומלחמה הי' יותר טוב בשביל האדם. אבל בשביל הקב"ה הרי אדרבה, וירא אלקים וגו' והנה טוב מאוד, כי הקב"ה יש לו הרבה תענוג ונח"ר מירידת הנשמה למטה ועבודתה בתומ"צ לעשות לו ית' דירה בתחתונים, ובשביל זה הוא נותן לנו הצטרכויותנו אם נעשה עבודתנו, ואם לאו הוא מכה בשוט וכו'.

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

וזה מה שאומרים לאדם: מען האָט ביי דיר ניט געפרעגט [=לא שאלו אותך] אם טוב ונוח לך כאן בעולם, אלא הלבישו את נשמתך בגוף ונתנו לך שני סנטימטר של בחירה חפשית... שיעבוד עבודתו, ואם תעשה טוב, ואם לאו כו', ומזה יש להקב"ה נח"ר כי כן בחר ונתאוהו.

וזהו ענין החסידות, לדעת אז מ'לעבט ניט פאַר זיך [אתה לא חי בשביל עצמך] כי אם בשביל אלקות ולהשלים הכוונה העליונה. כמעט ולא הותירו לנו בחירה...

מה שאמרנו שנותנים לאדם שני ס"מ של בחירה חפשית, הכוונה, כי לאחר כל הביאורים בהסתירות שבין ידיעה ובחירה והשגחה ובחירה, מגיעים למסקנא שיש יותר ידיעה והשגחה מאשר בחירה, וכל הבחירה מסתכמת בשתי ס"מ...

יח. דרך אגב, בענין ידיעה ובחירה יש סיפור מרש"י:

פעם בא המלך לבחון את חכמתו ורוח הקודש שלו. שאל המלך את רש"י, שיגיד לו מאיזה שער הוא עתיד לצאת מן העיר, כי לעיר היו שני שערים. רש"י לא ענה, רק כתב על פתק משהו, ואמר לו לפתחו כשיצא מן העיר. המלך הגיע לשער העיר והי' במבוכה מאיזה שער לצאת, כדי להראות שרש"י לא צדק. עד שחשב על המצאה, וציוה את עבדיו לבקוע שער חדש בחומת העיר, והי' מלא שמחה שבטח רש"י לא חשב ע"ז. כשיצא מן העיר פתח את הפתק, ומצא כתוב שם: "מלך פורץ גדר"...

וזהו דוגמא שהידיעה אינה שוללת את הבחירה.

יט. מכל הנ"ל מובן ג"כ שלילת הטענה שבחורים טוענים, איך אפשר להיות כעת חסיד, והרי אין לו סביבה שמעוררת ע"ז ובפרט בדורנו וכו' וכו'. כי כשתופסים נקודה זו, שאנחנו "חמורים" של הקב"ה, והוא בחר בנו והוריד אותנו כאן לשם מטרה מסויימת, א"כ מה יש להתאונן ולהאשים את הסביבה ואת הדור. הרי הקב"ה ברא אותך דוקא עכשיו ודוקא כאן, ובמילא מוטל עליך וביכלתך להשלים הכוונה באופן זה דוקא.

ישנו פתגם בחסידות (במאמר מאדמו"ר האמצעי (ראה תו"ח ויחי רלו, ג)) בענין "ויגרש את האדם" שמזמן חטא עץ הדעת נתגרש ונאבד ה"אדם". מען האָט אַוועקגעטריבן דעם "מענטש". עד לעת"ל שאז יחזור האדם לבחינתו ומדריגתו האמיתית. וזהו אחד מהענינים שחסידות מנסה להחדיר בנו בתור

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

הכנה לגאולה שנהיי "אדם" – זיין אַ מענטש.

אחד המעלות ב"אדם" אמיתי הוא שיש לו דעה עצמית. הוא אינו מסתכל על הסביבה שלו, מה יאמרו ומה יגידו, ואינו מתפעל מהם.

יש לזה ראיי מנגלה, בהלכה דסנהדרין, שכל אחד מחברי הסנהדרין היי צריך לומר טעם אחר לדעתו. ואם שנים נתנו טעם אחד לדבריהם נחשבים כדעה אחת למנין.

ועד"ז בעבודת ה': צריך להיות דעה עצמית. לא להיגרר אחרי הסביבה והרוח שאומרים שהחסידות היום השתנתה וכו'. אדרבה כשמעיינים בשיחות של הרבי רואים שהני"ל היא נקודה תיכונה של כל השיחות כו'.

* * *

את הסיפור הבא שמעתי מר' זלמן מרוזוב בעת שישב שבעה ל"ע על אמו מרת צייטא ע"ה אחרי חגה"ס תשנ"ד (נפטרה ב' דחה"ס):

כ. בשנת ת"ש לקחו את אביו (הרה"ח ר' דוד לייב מרוזוב ז"ל) לצבא באיזור סיביר, ואמו יחד עם הילדים (שני בנים ובת) עברו לגור באחת העיירות בסיביר הרחוקה. אביו שירת בצבא פחות מחודש ואח"כ היי כששה חדשים בבית הרפואה.

ומעשה שהיי כך היי: לקחו קבוצה שלימה ויצאו לשדות האין סופיים מלאי שלג בסיביר, ואמרו להם לירות. הם לא ראו כלום אך נצטוו לירות וירו. לבסוף הבחינו שבמרחק עצום עומד אדם עם מכונת יריי ויורה לכיוונם כקוצר חיטים. רובם ככולם של הפלוגה נפלו מתים. גם אביו נפצע בגבו אך ת"ל הציל את חייו, והיי, כאמור, כמה חדשים בבית הרפואה. ובדיעבד גם זה היי נס מהשמים שעיי"ז נפטר מהצבא.

בנתיים נשארו אמו והילדים לבדם בעיירה מרוחקת. משפחה יהודית יחידה בין גוים מגושמים וגסים. הבתים היו צריפים בנויים מעץ בשורה אחת ורק כותל דק הבדיל בין בית לבית. נוסף לכך הקירות לא הגיעו עד התקרה והיו שומעים את כל הצעקות והגידופים כו' מהבתים הסמוכים, שהיו מלאי שקצים שהיו משתכרים כל לילה. נקל לתאר את הפחד-מות ששרר אצלם במיוחד בלילות, כי היו נתונים להפקר ממש.

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

ר' זלמן סיפר, איך שאמו היתה יושבת כל העת עם תהלים ביד ובוכה הרבה. אך הדבר הנפלא מכל שנחקק אצלו לכל החיים הי', שבספר תהלים שלה היתה צמודה תמונה של הרבי הריי"צ ני"ע, שהי' אז הנשיא, ומפעם לפעם במיוחד כשגברו הצעקות היתה קוראת להם ומראה להם את התמונה ואומרת:

יעדער פאָלק האָט איהר קיסר, און דאָס איז אונזער קיסר, קוקט אויף איהם און האָט ניט מורא! [=כל עם יש את המלך שלו. זה המלך שלנו. תסתכלו עליו ולא תפחדו!...]...

*

כך נודע בנעוול על הסתלקות הרש"ב סיפור זה גם שמעתי בניחום אבלים הנ"ל:

כא. זקיננו אבי אמו הרה"ח ר' חיים שניאור זלמן איטקין ע"ה (שעל שמו נקרא), נפטר בדמי ימיו בשבת ראש חודש ניסן תר"פ, ערב הסתלקותו של כ"ק אדמו"ר ני"ע (בב' ניסן תר"פ).

אשתו היתה בצער גדול כמובן, אך למחרת הסתלקותו בא אליה בחלום ואמר להם במאור פנים: וואָס ביזטו אומעדיק, דער רבי איז דאָך מיט אונז! [=למה את עצובה, הרבי הרי איתנו!]

הם היו גרים בנעוול, בריחוק מקום מרוסטוב, ולא ידעו שום דבר, אך היא הבינה שמשהו לא טוב קרה אצל הרבי, וסיפרה לחסידים את החלום ואמרה שמרגישה שמשהו לא בסדר.

בחוה"מ פסח הגיעה השמועה לנעוול שכ"ק אדמו"ר הרש"ב ני"ע נסתלק במוצש"ק ב' ניסן, והחלום בא על פשרו.

חנוכה, ה'תשנ"ד

כב. בשנת תש"י למדתי בברינא שבצרפת, והיה אז ה"קאָך" ע"ד קבלת הנשיאות וכו'. סיפרו שכ"ק אדמו"ר הריי"צ ני"ע התבטא על היונגער איידעם [=החתן הצעיר (כ"ק אדמו"ר שליט"א)] שהוא "דעם אַלטן רבינס אַ חסיד"...

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

[=חסיד של אדמו"ר הזקן], והיה זה עילוי גדול ביותר.

בקשר לכך הביא ר' זלמן דוגמאות ממהות החסידים הראשונים תלמידי אדמו"ר הזקן:

כג. החסיד ר' שמואל מונקעס היה מבוגר בשנים מאדה"ז. זה עתה שמעתי מר' מוטל קאזלינער, שהוא שמע מזקני החסידים, שר"ש מונקעס היה אצל הבעש"ט. ואף שהוא חידוש גדול, הנה אולי אפשר לבאר עפ"י את הסיפור הידוע שכשהגיע רש"מ לראשונה לאדה"ז אמר "מיין גוי איז גרעסער פון אייער גוי" [=ה"גוי" שלי גדול יותר מה"גוי" שלך], ואז "הָאָט ער אים דערקענט" [=ואז הכירו].

גם שמעתי מר' מוטל קאזלינער אודות אופן פטירתו של רש"מ:

ברוסיה היה סוג בתים מיוחד בנויים מגזעי עצים גדולים, מחוברים כאחד. היו מכינים אותם בכפרים ואנשים באו לקנות אותם מוכנים. בחורף היו לוקחים אותם על גבי "שליטן" [=עגלת חורף] ומקימים אותם במחוז חפצם. לכל איכר היו מוכנים כו"כ ביתנים כאלו סמוך לביתו.

פעם ניגש ר"ש מונקעס לא' החסידים, ואמר לו: רצונך לראות די פגירה פון אַ ציג [=איך עז מתפגרת]? בוא אתי. הלה הבין שיש דברים בגו והלך יחד אתו. כשהגיעו לאחד הביתנים הנ"ל, נכנס ר' שמואל ושאל את האיכר הבעה"ב אם ביכולתו לשכב באחד הביתנים, והלה הסכים. לקח ר"ש קצת תבן ושטח על הקרקע, נשכב, קרא קריאת שמע ויצתה נשמתו...

מסיפור זה לומדים אודות גודל מדרגתם של תלמידי אדה"ז. רואים כאן שני ענינים: א) שידעו עתם וזמנם, מתי הוא סיום תפקידם עלי אדמות. ב) שכל העוה"ז לא תפס שום מקום אצלם, און זיי האָבן פון זיך ניט געמאַכט קיין שום מציאות [=ולא עשו מעצמם שום מציאות], כמו שיריים ומותר...

כד. בימים ההם היה א' מדרכי המסחר, כשהיו צריכים לסחור בהרבה דברים, הי' לקשור הרבה עגלות זה לזה, ושני סוסים לכל עגלה, והיה יושב גוי אחד בראש השיירה וגוי אחד בסוף השיירה ומנהיגים השיירה.

פעם ישב ר' פסח מאַלאַסטאָוקער באחת העגלות שבאמצע ונסע. לפתע נעצרו העגלות והעגלונים ניסו להכות בסוסים אך לשוא. הלכו לבדוק בסביבה לדעת על מה זה, ומצאו זאב הולך ומתקרב. הסוסים שהבחינו בו נפחדו ממנו, ולברוח לא יכלו בהיותם קשורים זל"ז, לכן עמדו.

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

גם הגוים נבהלו מהזאב ולא ידעו מה לעשות. הלך ר' פסח ונעמד מול הזאב והבחין שהוא שומר הברית, הסתובב הזאב ונעלם.

כה. סיפר עוד מחסידי אדה"ז שמצד גודל התקשרותם לאדה"ז שמרם והצילם מחטא. כמו שפעם בא אדה"ז לחסיד בחלום והזהירו שדבר מסויים יש בו בעיי הלכתית.

ומסופר עד"ז גם על אי מצדיקי פולין שלא אכל איזה מאכל, ואח"כ נודע שלא היה כשר. וסיפר שכשרצה לאכול נפל לו מחשבה במשנה "אלו טריפות", והבין שדברים בגו.

*

ר' זלמן דיבר ע"ד המשפיע ר' ניסן מננוב והתקשרותו לכ"ק אד"ש שלא בא בנקל, וסיפר:

כו. בשנת תשח"י ש"פ וישלח היה ר' ניסן אצל הרבי. י"ד כסלו חל בשבת ההיא וכ"ק התוועד ואמר אז את המאמר הידוע ד"ה וישלח, אַ עבודת'דיקער מאמר".

לפני אותה שבת היה ר' ניסן על האוהל ובכה הרבה ללא הפוגה. ובש"ק אחרי התוועדות כ"ק אד"ש לקח ר"נ משקה ולא רצה ללכת הביתה היכן שהתאכסן, ובכה הרבה ואמר: "כי ראיתי אלקים פנים אל פנים ותנצל נפשי". תרפ"ז האָב איך געזען רבי [=בשנת תרפ"ז ראיתי רבי (הכוונה לאדמו"ר הרי"צ שראה אותו לאחרונה בשנת תרפ"ז)] און יעצט האָב איך געזען רבי [=וכעת ראיתי רבי] – כי ראיתי אלקים פא"פ, אזי ותנצל נפשי. וחזר על זה ריבוי פעמים.

וסיפר אז הסיפור עם הסלאַנימער שביקר אצל כ"ק אדני"ע ואמר אח"כ לחסידיו: קוקט אויף די אויגן וואָס האָבן געזען די אויגן פון אַ אמת'ן צדיק [=הביטו על העינים שראו את העינים של צדיק אמת'ן].

[א"ה: בכפ"ח גליון 1283 מובא סיפור דומה מש"פ נצו"י תשי"ד ואולי נתערבו כאן שני סיפורים].

כז. ר' בניציון שמטוב ע"ה היה בעל מסירות נפש. הרה"ח ר' מענדל פוטרפס ע"ה המשיל עליו את המשל מהסוסים של הקוזקים שמתאימים לשעת מלחמה, כי נלחמים הם באש ובמים. כך רב"צ כשהיה ברוסיה היה עד"ז, שהלך במס"נ כפשוטו באש ובמים. וכמו שפעם מסר נפשו להציל את

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

החסיד ר' שמעון שטילערמאן שנתפס ע"י שוטר רוסי בלי ניירות. לרב"צ גם לא היו ניירות, אעפ"כ ניגש לחייל והתחיל לחבק אותו ולדבר אתו כאילו מכירו מילדות.

בינתיים ברח ר' שמעון הנ"ל, ואז תפס החייל את טעותו ורצה לתפוס את רב"צ. נתן לו רב"צ כמה רובל ואמר לו: מה יהיה לך אם תאסרני, כך הנך מרויח יותר. ועזבו לנפשו.

כח. סיפר, שבשנת תשי"ג-י"ד היתה לו קביעות בלימוד חסידות עם כמה בחורים מהאונגארישע והפולישע [=חסידי פולין והונגריה] במאָנטרעאַל, והיו לומדים דא"ח ומתוועדים וכו', עד שפעל על ששה מהם שיעברו ללמוד בתו"ת.

אחרי זמן מסויים הנה חלק מהם עזבו את תו"ת בגלל הנהגה מסויימת של א' מההנהלה שלא היה לרוחם. הרב חדקוב התקשר אליו לברר את סיבת עזיבתם, אבל ר"ז לא רצה בשום אופן לגלות, כי לא רצה שיהיה קפידה על הר"י הנ"ל.

לקראת יו"ד שבט תשי"ד נסע לרבי, וביחידות שאלו כ"ק אדמו"ר שליט"א בעצמו לפרטי הסיפור. אך גם בעמדו מול פני הק' לא יכול לפעול בעצמו לגלות הסיבה (מטעם הנ"ל).

כ"ק אד"ש שאלו כו"כ פעמים, אך ר"ז לא ענה. עד שכ"ק אד"ש עשה תנועת ביטול חזקה בידו הק', כאומר "ס'איז ניטאָ מיט וועמען צו ריידן" [=אין עם מי לדבר].

והנה בש"ק בשלח י"ב שבט התוועד כ"ק אדמו"ר שליט"א בארוכה. בהתוועדות אמר הרבי ריבוי פעמים לחיים, באופן מבהיל, ודיבר ענינים פרטיים להרבה אנשים. לפתע פנה אליו (לר"ז) ואמר לו:

"דו קענסט ניט פועל'ן האָבן אַ קביעות מיט הונדערט יונגעלייט אין מאָנטרעאַל?!!" [=אינך יכול לפעול שיהי לך קביעות עם מאה אברכים במונטריאל?!]. (ר"ז אמר אז בדרך שחוק לעצמו: איך בין גרייט [=אני מוכן]).

לפועל אמר לו כ"ק אד"ש ביחידות ההיא, שישתדל לחפש עוה"פ את הבחורים שעזבו ולהתחיל עמם מחדש.

ר"ז עשה כן. חלק מהם שכבר היו אז בניו יורק, ולמדו בישיבות תורה ודעת ופאפא, מסרם לר"מ לברטוב ורג"מ גרליק שילמדו עמם. ואכן חלק מהם חזרו להתקרב לחסידות והיום הם חסידים ושלוחים חשובים.

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

כט. בהתוועדות י"ב שבט (בשלח) הנ"ל היו גילויים גדולים. כ"ק שתה הרבה משקה עד שנעשה קשה הדיבור. אז לפתע העביר ידו הקדושה על מצחו, וכמו נס המשך לדבר ברור כלא היה (כסיפור הצ"צ הידוע). וכן היה כמה פעמים.

באמצע ההתוועדות רקד כ"ק בשמחה רבה ומחה כפיו הק'. היה שם חסיד זקן א', ר' אלי' שמואל כהנוב, שעמד מתחת לשעון שבזאָל הקטן (שם נערכה ההתוועדות).

הוא היה נמוך קומה ולא היה לו קל לראות, ורק מבין הסדקים אחורי הקהל והבחורים ראה קצת את כ"ק אדמו"ר שליט"א מפעם לפעם. והנה הוא רואה את כ"ק עומד ומוחה כפיו, ונכנס לו הרהור: איך זה מתאים עם הלכה שלא למחות כפיו בשבת.

והנה, באותו רגע נשמע איך שכ"ק צועק: "אלי' שמואל האָט ניט קיין פאַריבל, דער מנחת אלעזר איז מתיר" [=אלי' שמואל שלא תהי' לך תרעומת, המנחת אלעזר מתיר זאת]. והמשך כלא היה.

הקהל לא הבין במה המדובר. אך אח"כ נודע הדבר שבדיוק באותו רגע הרהר רא"ש על הדבר, ותוך כדי דיבור ענה לו כ"ק אד"ש.

ל. באותה התוועדות הגיע רע"ח מאוחר, בכלל לא היה נהוג שאנ"ש ילכו לאכול לפני ההתוועדות, אך הוא הלך וחזר בשעה מאוחרת. הוא נכנס מהדלת באופן כזה שלא היה שייך בשום אופן שכ"ק יראה מי הנכנס.

והנה, תיכף באותו רגע שנכנס, אומר כ"ק אד"ש: ע. האָסט שוין געגעסן דעם קוגל?!... [=כבר אכלת את הקוגל?!].

לא. היו שם בהתוועדות ג' אנשים שכ"ק אדמו"ר שליט"א הקפיד עליהם, על שמונחים בגשמיות, א' על שעון זהב שהי' לו, השני על עניבה (ועל מה היתה ההקפדה על השלישי לא זכר).

כל אחד משלושה אלו, היתה לו באותה תקופה איזו תאונה רח"ל וניצלו בניסים.

באותה התוועדות אמר הרבי: מי שיילד בן בשנה זו שיקרא לו יוסף יצחק או מנחם מענדל.

וסיפר ר' זלמן, שזוכר שנפל פחד גדול על הנוכחים, אך מיד הוסיף הרבי ואמר: על שם הצמח צדק [אח"כ נודעה שיטתו של כ"ק שאינו מקפיד שיקראו

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

ע"ש ואדרבה כו'.

לב. בא' היחידות הנ"ל שאלו כ"ק אדמו"ר שליט"א מה לומד, וענה: מסכת פסחים (שלקח בחלוקת הש"ס). כ"ק שליט"א עשה תנועת ביטול בידו הק' ואמר: "אָה! דאָס לערנסטו צו יוצא זיין" ... [=את זה הינך לומד לצאת ידי חובה].

לג. את הסיפור הבא שמע ר' זלמן מרוזוב בעצמו מהרב"צ שמטוב ע"ה, שסיפרו בסוד להחסידי ר' ישראל נח בליניצקי ע"ה בשנת תש"ח:

בשנת תש"ז הגיע כ"ק אדמו"ר שליט"א לביקור בפאריז כדי לפגוש את אמו שיצאה מרוסיה. כ"ק שליט"א ביקש שישדרו לו חדר במלון בו יהיו שני פתחים להיכנס לחדר. החסידים שהתעסקו בזה חשבו שכנראה יש בזה איזה ענין ע"פ קבלה, בהיות שידעו שאביו של הרבי – הגה"ק רבי לוי יצחק נ"ע היה מתנהג ע"פ קבלה.

אחרי יגיעה וחיפוש מצאו איזה מלון מרוחק שהיו לו שני פתחים לכל חדר, פתח לפנים מפתח.

רב"צ שמטוב שהיה הממונה בעניני "מעמד", היה נכנס כמעט כל יום לבקר את כ"ק אדמו"ר שליט"א בענין זה. בדרך כלל היה דופק בדלת ומחכה משך זמן ארוך לפ"ע עד שכ"ק פתח לו.

פעם אחת היתה הדלת החיצונית פתוחה, ורב"צ הלך ישר לדלת הפנימית יותר, והנה הוא שומע מאחורי הדלת איך שכ"ק אדמו"ר שליט"א מתפלל תפילת שחרית בבכיות עצומות, והיה זה כבר בשעה מאוחרת ביום.

מובן שרב"צ לא דפק בדלת, אלא נשאר לחכות משך זמן והקשיב לתפילתו של הרבי, שנמשכה עוד שעה ארוכה, מתוך בכיות גדולות...

רק אז הבינו מדוע ביקש הרבי לשהות בחדר עם ב' דלתות דוקא

ש"פ שלח, ה'תשנ"ב(ג)

לד. בתומכי תמימים (כמדומני ברוסיה וגם בברינאו) הי' משגיח ר' זלמן האדיטשער (לויטין), הוא הי' אומר:

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

מדוע יש בין הזמנים בישיבה?, דכתיב "כי אקח מועד אני מישרים אשפוט".

פירוש: בכלל כשרואים בחור בזמן הישיבה, אי אפשר לדעת את מהותו האמיתי. ער לערנט און קומט צום סדר [=הוא לומד ומגיע לסדר], אבל היכן הוא בעצמו נמצא, את זה לא יודעים. אבל "כי אקח מועד", כשישנו מועד שאז אין סדר הלימוד בישיבה, אזי "אני מישרים אשפוט" – אפשר להבחין ולשפוט היכן מהותו העצמי.

לה. כתיב "ויתרוצצו הבנים בקרבה ותלך לדרוש את הוי", ופירש"י, שכשעברה ליד בית ע"ז זה רוצה לצאת וליד בית המדרש זה רוצה לצאת. ובמה הרגיעו אותה? "ויאמרו לה שני גויים בבטנך ושני לאומים ממעיך יפרדו". ולכאורה מהי הנחמה בזה? סו"ס יש לה בן שנמשך לע"ז?!

והביאור: רבקה נבהלה בחשבה שיש לה בן אחד בלבד והוא איש הפכפך כאן הוא רץ לע"ז וכאן רץ לישיבה. דאָ איז ער אַזוי דאָרט איז ער אַזוי. איז איר געוואָרן שלעכט אויפן האַרצן. ותלך לדרוש את ה'. אך כשנתגלה לה שהם שני גויים, צוויי באַזונדערע מענטשן, האָט זי זיך באַרואיגט [=שני אנשים נפרדים, אז נרגעה].

זאת אומרת, שהדבר הכי חמור הוא להיות איש הפכפך שהוא רץ אחרי הכל. כאן הוא רץ לענייני קדושה וכאן הוא רץ להבלי העולם, והכל עם אותה חיות.

לו. סבי ר' אלחנן (חאָניע) מאַראָזאָו מסר את בניו משה ושלוש שיי לר' משה דובינסקי ללמדם תורה, ותמיד בכל עת, בהתוועדויות וכיו"ב, הי' דורש ותובע ממנו ער זאָל זיין אַ חסידישער איד, מיט אַן אמת, וועלן די קינדער זיין אַזוי [=שיהיה יהודי חסידי באמת, ואז גם יהיו תלמידיו כד].

פעם כבר לא סבל יותר ר' משה התוכחות ואמר לחאָניע: מה הנך רוצה ממני? אתה הרי רוצה שהילדים יהיו חסידישע אידן, גם אני רוצה ועוסק שהם יהיו חסידישע אידן, ומה איכפת לך ממני?

ענה לו ר' חאָניע: זוהי הרי כל ה"צרה". דאָס וואָס מען איז, דאָס גיט זיך איבער [=מה שאנחנו, זה מועבר הלאה]. אם אתה תהי' טאָקע אַ חסידישער איד, הרי גם הם יהיו חסידישע אידן [=אם אתה אכן תהיה יהודי חסידי, הרי גם הם יהיו יהודים חסידיים], אבל אם רק תרצה שהם יהיו חסידישע אידן, אזי, כשיגדלו גם הם ירצו שילדיהם יהיו חסידישע אידן, והם עצמם וועלן

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

האָלטן ביי גאָרניט [=לא יאחזו בכלום].

וזה כל הבעי' בזמננו, שכולם נעשו משפיעים ודרשנים וחוזרים שיחות ומאמרים, אבל הכל בשביל השני, ולעצמו נמצאים בכלום. ואדרבה, מעת לעת מתגדלת הישות והמציאות. "אני פעלתי ואני עשיתי, ואני בניתי בנין גדול", הרי בכלל נעשה בהתפשטות גדולה, ושוכחים שכל ענין החסידות הוא "ביטול" ואין, ניט איד, נאָר דער רבי [=אין "אני", רק רבי]. וזה צריך להיות הנקודה פנימית אצל כל תמים וכל שליח, אַז ס'איז ניטאָ קיין איד [=אין "אני", ישות]. ובגלל שחסר כל הנקודה הזאת, שזה כל החסידות, לכן יש כ"כ מחלוקת ופוליטיקה בינינו רח"ל.

לז. פעם אמרו: מה זה חסיד? כמו המטה של אלישע הנביא, דעם רביניס אַ שטעקן [=המקל של הרבי]. מה היי המטה של אלישע? מצד עצמו הוא היי רק "מטה", אַ פשוטער שטעקן [=מקל פשוט]. אבל כשהוצרכו להחיות מתים שלח אלישע את המטה ביד גיחזי להחיות את הילד, כי כשקשורים עם אדם שהוא "חי בעצם", הרי נעשים ג"כ בבחינה זו ויכולים להחיות מתים (רק שבסיפור עם אלישע בסוף לא החי המטה את הילד, כיון שהשתמש בו להחיות כלב כו', כידוע במדרשים).

זאת אומרת, כשחסיד אינו מציאות לעצמו והוא בטל ומקושר לרבי לגמרי, הרי יש לו כוחות עצמיים עד שיכול לפעול תחיית המתים, ע"ד זוטרי שבכם מחי מתים, אבל בתנאי שיורגש אצלו שהוא מער ניט ווי אַ שטעקן, אלישע'ס אַ שטעקן [=לא יותר מאשר מטה, המטה של "אלישע"].

לח. ובזה יובן מה שראינו אצל חסידים ענינים במדרגות שהיו שלא לפי ערכם בכלל, ולדוגמא, הכי בולטת, מה שמצינו בתניא שמבאר דרגת בני עלי' שהם צדיקים גמורים שכל ענינם אינו לרוות צמאון נפשם לה' כי אם לצורך גבוה לעשות לו ית' דירה בתחתונים. ולכאוי אייז שייך לבינוני וכ"ש למטה מזה, אעפ"כ הרביים תבעו ופעלו גם אצל חסידים פשוטים ביותר אופן עבודה זו, להיות מסורים אל הכוונה ולא לחשוב אודות התועלת שלו כו'. והביאור הוא, כנ"ל, כי מאחר שקשורים עם רבי הרי יכולים להיות שייכות לדרגות שלא בערך.

ענין זה הונח אצלי כשהעלו את ארונו של החסיד ר' ישראל נעולער ע"ה מגרמני לארץ ישראל אחרי עשרים שנה, ואמרו שהי' גופו בשלימות, והיז ענין ששייך לכאוי רק בצדיקים גמורים שאין להם קנאה כלל כדאיתא בתוס' ב"ב,

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

אלא שזהו ע"ד המטה של אלישע שכיון שהי' מקושר לרבי הרי הוא מקושר עם חי בעצם ובמילא מתבטא זה גם בגופו שאינו נרקב. (ועד"ז מספרים על ר' יהושע ליינ מבעשענקאָוויץ שנמצא בקבר אחים שלם כו').

לט. בזמן האחרון היתה עלי' כ"כ גדולה והעולם הי' כ"כ קרוב לגאולה, וראו בכל פרט ופרט בעולם איך שהכל הולך למעלה, ולפתע קרה המאורע של כ"ז אדר ורואים לפתע תנועה הפוכה של התדרדרות בכל הענינים. כמו בנוגע לממשלה בארה"ק, שהולך להיפך. וגם בענין רגע של שתיקה הי' הפסק. והלא דבר הוא, וצריך לעורר בנו חשבון נפש נוקב וואָס טוט זיך מיט אונז.

[ר' זלמן בכה בהתוועדות ודיבר הרבה על הפסוק] "ומשה הי' רועה וגו' ויבוא עד הר האלקים חורבה". ובמדרש, שמי' שנה רעה את צאן יתרו. ועד"ז בנוגע לרבי אשר כ"ק אדמו"ר שליט"א נוהג הצאן כבר ארבעים שנה ויותר והביא אותנו עד הר האלקים אָט אָט קומט משיח, ומה בפועל? "חורבה" מלשון חורבן ויבשות, כאשר ידע אינש בנפשי' אַז מ'איז קאַלט און טרוקן אין אַלע ענינים וכו' [=קרים ויבשים בכל הענינים].

מ. [אחד הת' התחיל להתאונן על מצבו הרוחני כי ברע הוא וכו' וכו', אמר לו ר"ז:] דאָס הייסט "וויינען ווי אַ ביבער" [=זה מה שנקרא לבכות כמו "ביבר"]. והסביר: ישנה חי' שנקראת "ביבר", ומלאכתה הוא לבנות בנינים מעצים. מסתובבת היא ביערות בסמוך לים וחוטבת עצים בשיני' ובונה כו', והקב"ה חנן אותה בחוש ריח עצום, (ככל הבע"ח שיש להם חוש הריח פי כמה מהאדם, עד שיש בע"ח שאין רואים ושומעים, ועושים הכל רק ע"י חוש הריח שלהם). חי' זו יוצאת מביתה בבוקר וחוזרת בערב בדיוק באותה דרך שיצאה, וע"י חוש הריח שלה היא מבחינה באיזה דרך הלכה בבוקר.

לצוד חי' זו זהו דבר הכי קל, כי שמים מצודה בדרך שבה יצאה לעבודה, וכשהיא חוזרת בדרכה ופוגשת המצודה ויודעת שזהו מצודה והולכים לתפסה, היא פורצת בבכי, ובסוף נכנסת למצודה ו"מוסרת נפשה" למיתה...

ולכאוי' נשאלת השאלה: למה היא בוכה? הרי בסיבוב קל מסביב למצודה היתה ניצלת וממשיכה בדרכה, אלא שאינה רוצה לעזוב את דרכה הקודמת!... וכך היא הולכת למוות.

וזה נקרא "וויינען ווי אַ ביבער", שבוכים ומתאוננים, אבל בסוף ממשיכים באותו דרך ונותנים ליצר ולתאוות לצוד אותנו. אין צריך לבכות, צריך לפעול! **מא.** בחז"ל יש עובדא דרבה בר בר חנה שהלכו בספינה באמצע הים וראו

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

אי גדול ועמדו לנוח עליו, והדליקו אש. ולפתע זו כל האי ונבלע במים, וראו שזה הי' דג ושטף הכל ובקושי ניצלו כו'.

דבר זה ממחיש את מצב היהדות בדורינו, די אַמעריקאַנער אידישקייט [=היהדות האמריקאית], שכל התומ"צ האַלט זיך אויף אַ האַר כו' [=נתפסים על 'שערה' דקה].

*

העיקר מה שצריך להיות היום בפרט הוא תוקף עצמי, ולא להיגרר אחרי הסביבה והחיצוניות. זיין אַ מענטש [=להיות אדם] עם דיעה עצמית (וע"ד המבואר בד"ה "אין הקב"ה בא בטרוניא" שעיקר העבודה כעת הוא בדרך נצחון, לא ליבוש מהמלעגים וכו').

וכמסופר מאמר רבינו הזקן שאמר פעם במאמרים הקצרים: למען תזכרו – מ'דאַרף זיין אַ זכר ולא נקבה שדעתה קלה (ויש מזה בלקו"ת פרשתינו ג"כ).

מב. פעם בא נפוליון לאיזה עיירה, ויצאו כולם לקבל את פניו, גם היהודים. והי' שם מלמד ביניהם וכשראה את נפוליון צחק. נפוליון הבחין בזה ובאותו רגע לא אמר כלום, ורק למחר שלח לקרוא אותו אליו. היהודי כבר ידע שאחת דתו כו', והלך בחיל ורעדה והתכוון לגרוע מכל.

אַבער אַ איד איז דאָך אַ איד [=אבל יהודי הוא הרי יהודי], ובבואו לפני נפוליון, הרי כשדרש ממנו שיגיד לו למה צחק אתמול כשראהו, לא רצה לענות.

אמר לו נפוליון: הרי אני יכול להורגך בין רגע. אמר היהודי: הרי אם אומר לך למה צחקתי, גם תהרגני וא"כ מוטב שלא אומר. הבטיח לו נפוליון שלא יהרגנו... ואז הסביר לו: אני מלמד תינוקות בקצה העיירה, וכל יום אני רואה נער קטן עם עדר של בהמות יוצא לשדה, והם הולכים אחריו בביטול גמור. ומעולם תמהתי: הרי כל שור הוא פי כמה גדול וכבד יותר מהנער, ובדריכה אחת עושה ממנו גל של עצמות, ולמה הולכים אחריו כצאן לטבח?

והנה, אתמול כשראיתי את כל השיירה הגדולה מקבלים פני המלך, אמרתי בליבי, הלא המלך הוא איש אחד קטן (נפוליון הי' נמוך קומה), וכולם שונאים אותו, הרי ברגע אחד יכולים למעוך אותו, ולמה כולם הולכים אחריו בביטול גמור? אלא מאי? התירוץ הוא, כי כל אחד חושב שהוא היחיד ששונא את נפוליון ואם יעשה משהו ימעכו אותו. ואז הונח לי שכן הוא עם הבהמות, שכל אחת חושבת שרק היא שונאת את מנהיגה, ולכן צחקתי.

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

וזהו משל למצב שחסר תוקף עצמי ורצים אחרי הסביבה כו'.

מג. הי' בחור בתומכי תמימים שהי' מופשט מעוה"ז, ואז היו אוכלים טעג בבתים שונים. פעם אכל אצל אשה אחת שנתנה לו לאכול אטריות שכבר עברו כמה ימים, והיו מאוד חמוצים, אך הוא אכלם לתומו. כשראתה על פניו חמיצות, שאלה אותו הבעל-הבית'טע: איי, זה חמוץ?!

ענה לה הבחור: תלוי מה זה, אם זה סלק (עם חריין) חסר לזה חמיצות, ואם זה אטריות זה מדי חמוץ...

חמיצות (מרירות) לפעמים זה מעלה ולפעמים חסרון, צריך לדעת מתי והיכן.

ב"ה.

**התוועדות יום כ"ף כסלו ה'תשנ"ג עם ר' מענדל פוטרפס שי'
זאל הקטן – 770, בהמשך לשבע ברכות לא' החתנים בהפסקת
הצהריים:**

(הרקע להתוועדות - בלילה שלפני זה י"ט כסלו בלילה יצא כ"ק אדמו"ר שליט"א למרפסת אחרי תפילת ערבית שהה כשש שעות, ורצה לומר או לעורר על ענין מסויים, ולא הצליחו להגיע ולתפוס כוונתו הק', והי' עגמ"נ גדול בפניו הק' וכו', ומוכן שכולם היו צובראָכן מכ"ז. והפאָרברענגען של ר' מענדל למחרת הי' כמים קרים על נפש עייפה כו'. ההתוועדות ארכה כשמונה שעות משעה 2:00 אחה"צ עד שעה האחת עשרה לערך, שלא לפי ערך כוחותיו של ר' מענדל בתקופה זו. גם לקח הרבה משקה לפ"ע, דבר שהי' אסור עליו בתכלית).

א. נקודת תוכן ההתוועדות הי' לבאר ענין ומהות כ"ף כסלו, ומהו החידוש וההוספה דכ"ף כסלו על י"ט כסלו, וכידוע שאדמו"ר הזקן הי' ג' שעות בבית המתנגד ולכן הוקבע כ' כסלו ליום טוב, ואמר אדה"ז, שהג' שעות בבית המתנגד הי' אצלו יסורים גדולים יותר מהניג' ימים שבתו במאסר ביסורים גשמיים, כי לסבול פון אַ אידן איז ערגער ווי ליידין פון אַ גוי.

והאריך לבאר בזה, שיש שני סוגי נפש הבהמית, אַ גוי'שער נפה"ב און אַ אידישער נפה"ב. לשהות עם "מתנגד" תחת קורת גג אחת אפי' לשעה קלה, איז ערגער פון ישיבה במאסר שנים רבות, וכשנותנים ל"מתנגד אשר בקרבך", להיכנס ללב הי' קשה ביותר. ואמר זאת על עצמו אַ ער האט דאָס דורכגעלעבט על בשרו, ובכה הרבה מאוד כל הזמן בדברו בהני"ל.

ב. בהיותו אצל המתנגד, ותבע אצל אדה"ז שיסכים לחתום על כמה דברים ואחד מהם הוא שחסידיים לא יאמרו "כתר" בתפילת מוסף כי אם "נעריצד" והסביר, למה כ"כ הי' נוגע לו שחסידיים אומרים "כתר", כי כתר הוא אור מקיף, וידוע שאור מקיף מסמא את עיני החיצונים, וממילא לא יוכל הס"מ לעשות עבודתו, וועלן דאָך "זי"י" ניט האָבן וואָס צו טאָן... וע"ז לא הסכים אדה"ז לקבל.

ג. בהיותו בתומכי תמימים (בחרקוב?) נלקח פעם למאסר עם קבוצה

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

מהתמימים, וסבלו שם יסורים גדולים, אבל בלבו הרגיש שמחה עצומה ולא ידע הטעם, וגם שאר החברים אמרו לו אחי"כ שהרגישו בשמחה גדולה. וזמן אחרי שנשתחרר, שאל את גיסו ר' בנציון שמטוב מהו הסיבה לזה, וענה לו בפשיטות כי מיט זיי געפינט זיך, דער בעל שם טוב, דער מעזרישטער מגיד, דער אלטער רבי, דער מיטעלער רבי, דער צמח צדק, דער רבי מהר"ש, און דער רבי נ"ע (דער טאָטע), און דער רבי זאָל געזונט זיין" – והרי מובן למה הי' אצלכם שמחה גדולה כ"כ למעלה מטו"ד [כמדומה אמר זה הרב"צ בשם אדמו"ר מוהרי"צ, כשמסרו לו מה שקרה].

בכה הרבה כשסיפר זאת, וביאר, שאפי' שנמצאים במאסר (והכוונה גם למאסר הגוף ונפה"ב) אבל הידיעה שהרבי נמצא איתנו, זה עצמו פועל אַז מ'שטייט אין אַ תנועה פון שמחה וטוב לבב.

ד. באגה"ק סי' י"א אומר אדה"ז שצריכים להיות תמיד בשמחה כי "באור פני מלך חיים", וחסידיהם הסבירו, כידוע מבואר בדא"ח שבגשמיות כשפסקו על השבוי מיתה, וכשמוציאים אותו לתלי' והנה פתאום יצא המלך הנה ראיית פני המלך פועל שמבטלים לו העונש ונותנים לו חיים, כי באור פני מלך חיים.

וסיים ר' מענדל שכיון שהרבי נמצא עמנו תמיד (כנ"ל) הרי באור פני מלך חיים, דארף מען זיין לעבעדיק און פריילאך.

ה. בהיותו בגלות במאסר, הי' אצלם גוי אחד מהשומרים, שהי' לו כלב גדול והי' מתפאר בו שהוא מסור ונתון אליו בלב ונפש (היו אז מהאסירים שרצו לברוח ממחנות העבודה בסיביר, אע"פ שלא הי' לאן לברוח. והכלבים שימשו לרדוף אחרי הגנבים לתופסם, והיו כלבים עזים ביותר).

בין האסורים הי' אז איש מגרמניה אַ דייטשער גוי, והוא הי' לו חוש באילוף כלבים, והי' מתפאר אצל בעל הכלב, שהוא יכול לקנות את לב הכלב המסור לו, הגוי לא האמין לזה, אך לפועל עשה הדייטשער כל מיני חכמות וקנה את לב הכלב עד שפעל אַז ער האָט אַ דריי געטאָן מיטן עֶק (עשה לו תנועה (של כבוד) עם הזנב). כשראה זאת האדון האָט ער אים גלייך געשאָסן (ירה בו במקום), ווייל אז דו דרייסט דעם עֶק צו אַ צווייטן האָר ביזטו ניט מיינער, ואתה חייב מיתה אף שהנך שוה אלף אלפים דינרי זהב.

וההוראה מזה ע"ד הנ"ל שנותנים ל"מתנגד" מקום בלב, הרי בתנועה אחת לצד הלעו"ז מאבדים כל הנקודה כו'.

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקט

ו. סיפר ששמע מהשוחרט (איני זוכר השם) שהי' בשעת מעשה, מה שהי' ברוסטוב, שבתקופה מסויימת היתה דירתו של כ"ק אדמו"ר מהרש"ב נ"ע בקומה שני' ומתחתיו דר איזה גוי שלא הי' אוהב ישראל מיוחד, וכשהגיע ערב פסח ואדני"ע הי' מהדר מאוד מאוד בכל הענינים ובפרט בהכנות לפסח, והי' צריך לעשות הגעלה במטבח, ואדני"ע שפך הרבה מים רותחים בכל פינה והי' פחד גדול שיהי' נזילה לבית הגוי שגר למטה מתחתם ויעוררו את חמתו.

בני המשפחה לא ידעו מה לעשות, עד שהכלה הרבנית נחמה דינה נ"ע ניגשה לחמי' אדני"ע ואמרה: "מיר האָבן מורא אַז דער פון אונטן וועט קומען שרייען [= אנו מפחדים שזה מלמטה יבוא לצעוק]."

אדני"ע הפסיק באמצע התעסקותו ובקול תקיף וחודר אמר לה: פון "אונטערשטן" האט מען מורא און פון "אויבערשטן" האט מען ניט מורא?!... היא נבהלה ויצאה מהחדר.

ז. אמר בשם ר' אברהם פאריז ע"ה שהתבטא על הרבי: געזען האָב איך עם ניט (כמלך המשיח בגילוי), אבער קאָנען האָב איך עם געקענט. [=לראותו (כמשיח בגלוי) – לא זכיתי, אבל להכירו – זכיתי].

והוסיף ר' מענדל ואמר על משקל זה: געזען דעם נפש הבהמית האָב איך ניט געזען האָב קענען קען איך איר זייער גוט... [=לראות, לא ראיתי את נפש הבהמית, אבל להכירה – אני מכיר אותה היטב...]

ח. החסיד תז"ק (ר' חיים זלמן קוזלינר ע"ה) שאל על מה שאומרים בסידור בנוסח ברכת המזון: ואל תצריכנו לא לידי מתנת בשר ודם ולא לידי הלוואתם, למה כופלים הלשון "לא לידי ... ולא לידי", והי' צ"ל: ואל תצריכנו לא לידי מתנת בשר ודם ולהלוואתם, ותירץ: לפעמים יש מצב שאין לאדם כסף וצריך לקבל מתנה ולפעמים אין לו מתנה אבל משיג הלוואה או להיפך. אבל שיהי' מצב שלא יוכל להשיג לא מתנה ולא הלוואה, הנה זאת אנו מבקשים שלא יקרה: ואל תצריכנו להגיע למצב שלא יהי' לא מתנת בשר ודם ולא הלוואתם... (אמר זה בהיותם ברוסיה בימים ההם כו').

ואמר ר' מענדל שאפשר על יסוד זה להסביר הנוסח בברכות השחר שאומר: ואל תביאנו כו' לא לידי חטא ולא לידי עבירה וכו'. דגם כאן צריך ביאור כפל הלשון כנ"ל, והסביר ע"ד הנ"ל, שלפעמים אדם עושה חשבון הנפש ואינו מוצא בעצמו חטא אבל מוצא עבירה או להיפך, אבל לרמות את עצמו כל כך שיחשוב שאין לו לא חטא ולא עבירה, הנה אותה אנו מבקשים שאל

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

תביאנו למצב כזה, לחשוב שאין בי לא חטא ולא עבירה.

ט. הי' יהודי בשם אהרן דוד שפירא, והי' איש תם וישר, והי' הולך תמיד לשמוע את הנאומים של הרב המתנגד בעירס, כי הי' פה מפיך מרגליות. פעם פגשו במקוה והוא בוכה מקרב לב, שאל אותו ר' מענדל מה אמר הרב היום? ואמר שהסביר הפסוק "עד אנה הי' תשכחנו נצח". דלכאוי איך אפשר לומר כן כלפי מעלה. וביאר, שלפעמים נמצאים בחושך עמוק כזה, שנדמה כאילו שהחושך הוא לנצח...

י. בלמדו בישיבה שאל פעם את הר' נחום גאָלדשמידט ע"ה (הרנ"ג) שלמד בכתה הגדולה והוא הי' בכתה הצעירה, מהו הפירוש בתניא פרק י"ב בנוגע לבינוני "ולא עבר עבירה מימיו ולא יעבור לעולם". והרי אפילו על צדיק גמור אמרו "אל תאמין בעצמך עד יום מותך". ואיך אומרים על הבינוני "ולא יעבור לעולם"?

וענה לו, שכמו אצל איש פשוט מופרך אצלו אכילה ביום כיפור וחמץ בפסח, עד שמזדעזע רק מעצם המחשבה ע"ז, כן הוא אצל בינוני בכל עבירה ועבירה.

יא. אמרו על ר' מרדכי ליעפלער שהציל את אדה"ז בטרבורג מבית המתנגד וכו' שהי' בינוני של התניא, וידוע הסיפור שהי' בינוני מצד גאווה וכו' (ראה שיחת שבועות תשי"ג ושמחת ביה"ש תשי"ד. ועוד).

יב. א' החסידים (שכחתי שמו) הסביר את דברי הרמב"ם שתשובה הוא עד "שיעמוד עליו יודע תעלומות שלא ישוב לזה החטא לעולם", וזוהי הבחינה שתשובתו אמיתית, ולכאורה מנין יודעים זאת, וכי יודע תעלומות יופיע לו בחלום?! אלא הפירוש הוא פשוט, אָז מען טוט דאָס מער ניט [= שאין עושים יותר עבירה זו] ובמילא יעיד עליו יודע תעלומות שלא ישוב לזה לעולם (ועיין בשיחת תענית אסתר תשמ"ו).

יג. רבי אלימלך מליזנסק בא פעם לשקלאָוו והי' לבוש כובע קש ועלה על הבימה ביום הש"ק בבית המדרש מלא בני תורה ואמר: איתא במשנה: רבי מאיר אומר כל העוסק בתורה לשמה זוכה לדברים הרבה. לכאורה מה הם ה"דברים הרבה", והלא המשנה עצמה מונה אחרי זה דברים שונים, ולמה צריך לומר "דברים הרבה", שזה מיותר? אלא, דברים הרבה, הכוונה לרוח הקודש. וסיים: ומדוע אין לגאוני שקלאָוו רוח הקודש? אם תאמרו שאינם לומדים תורה לשמה הרי איי איי... וירד מהבימה וברח מהמקום.

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

חיפשוהו בכל העיר לעונשו ולא מצאוהו והבינו שהוא מ"כת" החסידים, אך ימים אחדים אחרי זה התחילו להיעלם אברכים שונים משקלאָוו, כי הלכו למעזריטש וכיו"ב, ללמוד חסידות.

ור' אלימלך סיפר אח"כ שבא אליו הס"מ והזהיר אותו שאם ימשיך בדרכו זאת הוא יתנקם בו ח"ו, וענה לו ר' אלימלך: איני מפחד ממך, כי מה שיכול אתה לעשות הנך עושה, ומה שאינך יכול לעשות לא תוכל!

יד. היו שני חברים שלמדו בוילנא אצל הגר"א מוסר וקבלה וכו'. וכשהתחיל להאיר אור החסידות היו באחד הויכוחים שנכח אדה"ז ואח"כ הלכו לחפש חסידות מרבי לרבי, ועד שלימים נפגשו אצל אדה"ז. ושאל א' את השני, תגיד לי מה ניתוסף אצלך בחסידות עד שבאת לכאן? וענה לו: הנוסח הוא אותו הנוסח בכל מקום, אך הפירוש השתנה בכל מקום.

והסביר: כי נוסח הוידוי הוא חטאתי עויתי פשעתי כו'. הנה למרות שזהו אותו נוסח הוידוי בכל מקום, אך נשתנה אצלו הבנת הענין. כי בהיותו בוילנא ולמד קבלה וכו'. וחשב לעצמו כשאמר חטאתי בתמי', האם חטאתי? והלא אין לי שום חטא. אלא תירצתי לעצמי שאחר הוא שחטא, ומצד כל ישראל ערבים הנני אומר חטאתי (כמבואר בדרמ"צ מצות אהבת ישראל בשם האריז"ל).

אחר כך באתי לרבי ר' אלימלך מליזנסק, וממנו שמעתי מה זה צדיק אמיתי (כי ר' אלימלך הי' מדבר בכל עת מעבודת הצדיקים, כידוע מה שאמרו על הנועם אלימלך שיש בו רשימו מספרן של צדיקים שכתב אדה"ז כו') ואז הרגשתי שהנני רחוק מדרגת צדיק באמת, ואכן "חטאתי", אך הרגשתי שמעולם לא אוכל להגיע לדרגות אלו של צדיק, וממילא הייתי "חטאתי" אבל אחטא עוד.

שוב הגעתי לר' לוי יצחק בארדיטשובער ושם התחלתי לשמוע מה זה יהודי ואיך שצריך ללמד זכות על כאו"א מישראל וכו'. ובמילא התחלתי ללמד זכות גם על עצמי והייתי אומר "חטאתי" אכן, אבל ניט געפערלאַך, הקב"ה הרי אוהב אותי ומבילא אין זה סוף העולם, ועתה שהגעתי לרבינו הזקן והתחלתי ללמוד ספר התניא הנה הגעתי למסקנא האמיתית שאכן "חטאתי" ובאמת חטאתי. טאַקע שטאַרק געזינדיקט, אבל לא אחטא עוד. כי אדה"ז מסביר מה זה ענין החטא לאמיתותו, אבל גם נותן הדרך איך כאו"א יכול לעשות תשובה ולמצוא הדרך לעבוד ה' באמת, כאו"א לפי ערכו.

טו. חסידים נלחמו בנפש הבהמית שלהם עד רגע האחרון לחייהם, וסיפר

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

ע"ז מר' משה (או ר' וועלוול) וילענקער מגדולי חסידי אדה"ז, שבסמיכות לפטירתו כשכבר שכב על ערש דוי, שמעו אותו לוחש משהו לעצמו, והתקרבו למיטת חליו ושמעוהו אומר לעצמו, משה! עכשיו תמות וכל האנשים ברחוב ידברו עליך, ויאמרו: משה מת משה נפטר ר' משה הגאון ר' משה וכו', והנני רוצה לומר האמת לאמיתו, והתבטא במילה חריפה כמה פעמים וכך יצאה נשמתו.

טז. כ"ק אדמו"ר שליט"א אמר לו פעם ביחידות: פאָר זיך אַליין זאָלסטו לערנען די מאמרים וואָס דו האָסט זיך געהאָדוועט אויף זיי, און מיט די בחורים זאָלסטו לערנען דעם שווער'ס מאמרים (בכה כשסיפר זאת).

ודיבר הרבה שצריך ללמוד דא"ח בהעמקה גדולה ולא בשטחיות ובחיצוניות כמו אלו שיש להם קושיא וסתירה במאמר ואומרים כאן בשרשו וכאן בשרש שרשו ואינם מבינים מה שמדברים.

יז. מבואר בדא"ח החילוק בין השתלשלות דעיגולים להשתלשלות דיושר, דביושר, קצה העליון אחוז בראשו של התחתון ממנו וכו', אמנם בעיגולים הוא באופן דגלדי בצלים, שמקיף אותו מכל צדדיו וכולל את כולם. וזהו אופן השתלשלות הרביים נשיאי חב"ד, שהנשיא שלנו דער רבי איז כולל אַלע רביים אין זיך.

יח. אחד התחיל לדבר הרבה. וסיפר ר' מענדל שפעם באה אשה לאדמו"ר מהר"ש והתאוננה שבעלה הוא בעל עגלה, ובכל ערב כשחוזר מהעבודה מכה אותה בשוט של העגלון. ואמר לה המהר"ש שיעזור לה בתנאי שתקבל עליה כל סוג של תיקון וסגולה. האשה קיבלה, ואז אמר לה שבכל ערב כשרואה שבעלה מגיע, שתכין את ארוחת הערב על השולחן לפני הכנסו לבית, וספל המים לנטילת ידים מלא מים מוכן לנטילה, ואחרי שנכנס ועושה נטילת ידים שתשתה את שארית המים שבספל ותחזיק המים בתוך פיה עד שבעלה יגמור לאכול ורק אח"כ יכולה לשפוך המים או לשתותם.

עברו כמה ימים ושבעות ואכן קרה הפלא ובעלה הפסיק להכותה היא חזרה למהר"ש להודות על המופת שבעלה מתנהג עמה כאחד האדם.

ואמר המהר"ש שאין כאן שום מופת, כי אם שהאשה היתה רגילה להתחיל לדבר ולרטון ולהתאונן על כל מה שעבר במשך היום מיד בהיכנס בעלה מעבודתו והוא רעב ועייף, ולכן הי' מכה אותה. וכעת שהיא מלאה פיה מים ושתקה עד שאכל וחזר לעצמו, השתנה המצב לטובה.

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

וסיים ר' מענדל להני"ל שימלא פיו מים וישתוק...

יט. ר' חאטשע פייגין כשלימד תניא הקדמה לשער היחוד והאמונה: "האמונה הנאמנה והטהורה ביוצר בראשית", הסביר הכוונה "אמונה הטהורה" שלא נתלכלכה בשכל אנושי.

כ. ר' דוד רסקין בא בערב ואמר שצריך לקרוא המכתב שבהקדמת "היום יום" בענין י"ט כסלו "זה היום תחילת מעשיך וכו'", וקרא המכתב, ור' מענדל דרש ממנו שיבאר מהו הפירוש "ועלינו להעיר לבבנו ביום הזה בבחי' חפץ ורצון פנימי ועצמי", הנ"ל לא רצה לבאר. ור' מענדל דיבר ע"ז שמונחים בחיצוניות ובשקר וכו'. ואמר שיש ללמוד המשך עת"ר ובפרט ד"ה ושבתי בשלום כדי לדעת מה זה עבודה פנימית.

כא. כ' כסלו הוא יום אחרי י"ט כסלו, ב"ט כסלו הוא הברית של חסיד, נמצא שכ' כסלו הוא יום הראשון לאחרי הברי"מ. והענין בעבודה הוא ניט זיין אַ שוואַנץ, וזהו כל תוכן ס' התניא ללמדנו בינה אויף ניט זיין אַ ש... ובירך את א' מחסידי פולין שהי' בהתוועדות שלא יהי' ש... וביאר שהכוונה בזה לא לרמות את עצמו ולא את זולתו. כי זולתו בוודאי יתפוס רמאותו, והוא בעצמו הרי אינו כלום אם מרמה את עצמו, כי הוא סותר ומבטל כל מציאותו בזה שמשקר ומרמה את עצמו.

כב. דיבר על המצב והטענות שיש על מזכיר פלוני וכו' ואמר: כתיב, ולא יחשבו בעושי המלאכה כי באמונה הם עושים, אי"ז ענינו בכלל לחשוב ולהרהר בתפקיד המזכירים ושאר הענינים, צריכים להתעסק אין רביינס ענינים ותו לא.

כג. בסוף ההתוועדות פגש את ר' יואל כהן וביקש ממנו לבוא לומר לחיים, ור' יואל אמר שעסוק בענינים חשובים יותר, ואמר לו: ס'איז דאָ עפעס בעסער אויף דער וועלט פון אַ ביסעלע לחיים באַ אחס'דישן פאַרברענגען?

התוועדות ר' מוטל קוזלינר בישיבה ליל ששי ג' טבת תשנ"ד

א) ר' חאניע מאראזאוו התוועד פעם והסביר מה שאמרו חז"ל "עץ הדעת חיטה היתה" ואמר, שרוצים קודם לאכול ולשבוע ואח"כ להבין ענין בהשגה. אפגעגעסן אפגעטרונקען און ערשט וויל איך פארשטיין א השגה.

ב) מה זה משפיע? "מגיד דבריו ליעקב חוקיו ומשפטיו לישראל לא עשה כן..." הוא מגיד לאחרים ולעצמו אינו לוקח כלום, הוא לעולם לא יעשה תשובה כי מה ששומע הוא מיד חושב איך למסור זאת לאחרים.

ג) אמר לאחד על זה שכותבים ההתוועדיות שזה כמו אחד שרצה לזכור ניגון וכתב על נייר ג' פעמים נא נא נא וג"פ וכו' ... ולבסוף את הניגון עצמו לא זכר, וכן הוא שכותבים התוועדות על הנייר...

ד) בילדותו שמע מחסידים הטעם שאין אומרים אצלינו זמירות שבת, כי תיבות היא הגבלה, משא"כ ניגון בלא תיבות הוא בלי גבול.

ה) חסידים אמרו שבשעת התפילה אפשר לשנות, כי הניגון בתפילה הוא לפי אופן מהלך הנפש של החסיד המתפלל אז, שמשתנה לפי הענין והאדם.

ו) כשאדמו"ר מהרי"ץ ביקש שהחסידים ינגנו את ניגוני חב"ד וירשמו אותם בשביל ניח"ח, שלחו איש מיוחד מומחה לכתיבת תוים לר' דוד מאראזאוו שהיה לו בקבלה עשרת הניגונים של אדה"ז ששמע מאביו ר' חאניע ששמע בעצמו מאדמו"ר מהורש"ב נ"ע, ובאחד הניגונים אמר הגוי שאי אפשר לרשום את זה ע"ג הכתב, כי הכתב רק יקלקל את זה.

ז) יגלה לך טעמי דבתריסר נהמי, אמר על זה השפאלער זיידע: אין אנו יודעים הטעם של הי"ב חלות, אבל זאת אנו יודעים אז א ייד מיט צוויי חלות איז י"ב חלות (יהודי עם שתי חלות זה י"ב חלות)....

ח) ר' זלמן משה התוועד פעם עם התמימים במאלכאווקע וירד על איזה בחור ודיבר אליו בחריפות גדולה דיבורים חזקים. וישבו שם איזה בעה"ב מן הצד והקשיבו, פנה אליהם רז"מ ואמר להם, הבחור הזה הוא זהב לגבי הבעלי בתים... הם נבהלו מהדברים כיון שרז"מ דיבר בחריפות יתירה להבחור הנ"ל,

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

והסביר להם רז"מ שיש הבדל בין פסולת שנמצא בארמון המלך ששם אין זה נסבל משא"כ כשהפסולת נמצאת במקום האשפה אין זה מפריע כל כך כיון שזהו המקום שלו, ועד"ז בחור בתו"ת העניינים בלתי רצויים אצלו נרגשים ביותר משא"כ וכו'...

ט) בתניא פ"ל כתוב "והנה ובאמת שהיא מלחמה גדולה ועצומה לשבור היצר הבווער כאש להבה מפני פחד ה' וכמו נסיון ממש". ולכאורה מה מוסיף אדה"ז עם הלשון הזה "וכמו נסיון ממש"? וחסידי פירשו, שהנסיון הכי גדול ("מלחמה גדולה ועצומה") הוא כשזה נתפס בדבר גשמי ועומד מול עיניו, וכמו אצל יוסף שעיקר הנסיון היה כאשר "ותתפשהו בבגדו", שהי' תפיסה בדבר גשמי. וזהו הפירוש "וכמו נסיון ממש" - מלשון 'ממשות' וגשמיות. והתועדות היא לגלות כחות בעבודה בתיקון המידות ולהילחם עם היצה"ר.

י) האומר אחטא ואשוב אין מספיקין בידו לעשות תשובה, ואדה"ז אומר בתניא שאם דחק ונכנס מספיקין בידו, והביאור בזה, שהוא גופא שחשב על התשובה הוא ראוי שהדבר כואב לו ולכן מספיקין.

יא) לפני יצאתו מרוסיא היה שם אחד מזקני החסידים כמדומני ר' בערל יפה ואמר: ר' מוטל לא יבוא להיפרד ממני קודם נסיעתו, וע"כ נסע אליו אף שהיה רחוק וכו', וכשהגיע אמר לו כך: דע לך שהיצה"ר הוא מלאך ואינו צריך חלונות ופתחים להיכנס כי יש לו גם דרכים אחרים.

ואח"כ סיפר לו סיפור: ר' הלל פאריטשער ביקש מהצ"צ שישלח אליו אחד מנכדיו ללבוא אליו לשבת, ושלח את הרז"א (צ"ע כי הרז"א היה רק בן חמש לערך בפטירתו של ר"ה. הכותב) ובמוצש"ק ר' הלל ביקשו שיחזיק את נר ההבדלה ואמר שאינו רוצה כיון שהוא מחזיק הנר אצל הצ"צ, ובעת פרידתו יצא אחריו ר"ה עם שתי נרות דולקים.

יב) בתחילת נשיאותו של כ"ק אדמו"ר שליט"א הגיע השמועה לרוסיא שהרבי מבקש כתבים שישלחו להספריה, זה היה בערך בשנת תשי"ב, והוא התעסק בזה במס"נ ונסע לערים שונות וזה היה כרוך בסכנה גדולה לאסוף כתבים אצל חסידים שהיו מפוזרים בכ"מ.

פעם נודע לו שיש איזה חסיד שלמד בתו"ת וגר בעיירה רחוקה מאוד בין גוים, ונסע עליו לשבת, והיה אצלו כו"כ כתבי דא"ח ואמר שמסכים לתת לו הכל, חוץ מהמשך תרס"ו. ואמר שהחסיד הנ"ל לא ידע כלום מאדמו"ר מהרי"ץ ולא ידע שנסתלק כיון שחי שנים רבות מנותק לגמרי.

תשורה משמחת נישואין של לוי יצחק ונחמה פרקש

יג) בהמשך נפגש עמו שוב (או הזמינו אליו) והתוועדו כל השבת ור' מוטל חקר אצלו על מהותו של ר' מיכאל דער אלטער שהוא היה המושפע שלו, וסיפר לו סיפורים שונים, עד שהגיע לסיפור שזה היה התמצית של ר' מיכאל, והיא: שר' מיכאל כשהיה נותן שיעור בלקו"ת בישיבה לפני התלמידים היה נעצר לפעמים באמצע המאמר ואמר "און דאס האט דער רבי געזאגט שבת אין מאמר" (זהו מה שהרבי אמר בשבת האחרונה במאמר) ואז הבין מי הוא ר' מיכאל.

שאלתי את ר' זלמן מאראזאוו פשט בהסיפור, הוא התפעל מאוד ואמר שאת החלק הראשון של הסיפור שמע ממנו אבל לא את החלק הזה, והסביר שגדלותו של מיכאל בסיפור זה הוא שאף שהיה מזקני החסידים והיה אצל הצ"צ והמהר"ש, ואעפ"כ הוא חי עם הזמן, עם המאמר האחרון שהרבי אמר באותו שבת.

יד) (נכנס אברך א' באמצע הפארבריינגן והתחיל לדבר, והפריע לר' מוטל להתוועד עם הבחורים, אז אמר לו ר' מוטל:) בסעודת שבת צהריים אומרים "רבו יתיר יסגי לעלא מן דרגה ויסב בת זוגה", והפירוש הוא:

רבו - גאווה, יתיר - גאווה יתירה, יסגי - עוד יותר גאווה, לעלא מן דרגה - עוד גאווה יתירה, ויסב בת זוגה - צריך לבדוק בבת זוגי. והיינו שהגאווה שמופיע אצל אברך קשור לפעמים עם זה שהתחתן, וד"ל.

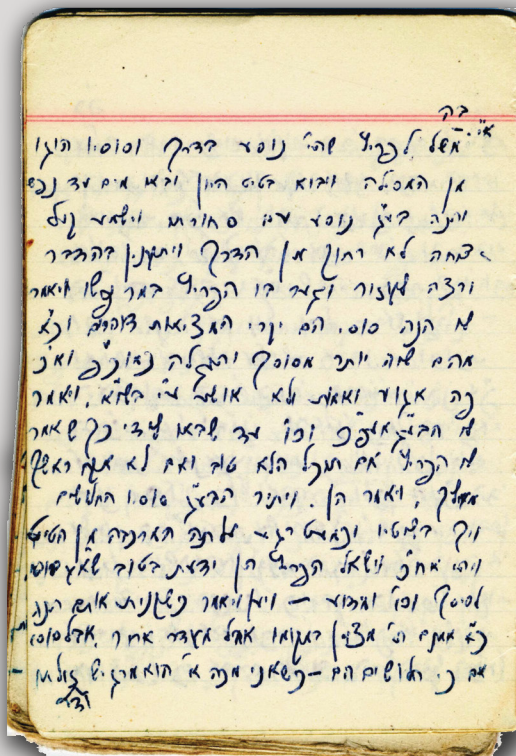
טו) היה פעם התוועדות בנר ה' דחנוכה והיה ראשון לינואר והתוועדו בין הבעלי בתים, ור' בן ציון שמטוב אמר אז לבחורים שילכו להתוועדות ויבלבלו שם עד שיתבטל ההתוועדות, כיון שכוונתם הוא יותר לראשון בינואר וד"ל.

טז) דיבר על זה שרק אצל חסידים אפשר להתוועד חנוכה בלא סופגניות, ולהתוועד אחרי חנוכה בענייני חנוכה.

הוספה

לחביבותא דמילתא ובתורהוספה מובא כאן תצלום מרשימה בכת"י של
הרה"ח ר' זלמן מרוזוב ע"ה שוי"ב במאנטרעאל, משל חסידי נאה

משל לפריץ שהיה נוסע בדרך וסוסיו הוגו מן המסילה ויבא בטיט היון
ובאו מים עד נפש. והנה בעל עגלה נוסע עם סוסתו וישמע קול צוחה לא רחוק
מן הדרך, ויתענין בהדבר ורצה לעזור, ויגער בו הפריץ במר נפשו ויאמר לו:
הנה סוסי הם יקרי המציאות דוהרים, וכ"א מהם שוה יותר מסוסך והעגלה
כמה וכמה פעמים, וא"כ פה אגוע ואמות ולא אוושע על ידך בשום אופן.
ויאמר לו הבע"ג אעפ"כ וכו", עד שבאו לידי כך שאמר לו הפריץ אם תוכל
הלא טוב ואם לא אקח ראשך מעליך, ויאמר הן. ויתר הבע"ג סוסיו החלשים
ויך בשוטיו וכמעט רגע עלתה המרכבה מן הטיט. וישאל הפריץ הן ידעת בטוב
שאין ערוך סוסי לסוסך וכו" ומדוע - ויען ויאמר כשקנית אותם הנה כל אחד
אמנם היה מצוין במקומו אבל מעדר אחר, אבל סוסי אם כי חלושים הם -
כשאני מכה אחד הוא מרגיש זולתו וד"ל.

לזכות

החתן התי' לוי יצחק והכלה מרת נחמה שיחיו

פרקש

לרגל נישואיהם בשעה טובה ומוצלחת

ט"ו תמוז, ה'תשע"ז

נדפס על ידי ולזכות הוריהם

הרה"ת ר' אשר וזוגתו מרת רינה שיחיו **פרקש**

הרה"ח ר' ברוך וזוגתו מרת יהודית שיחיו **פלדמן**

ולזכות זקניהם

הרה"ג הרה"ח יקותיאל וזוגתו מרת רחל שיחיו **פרקש**

הרה"ת ר' אליעזר חיים וזוגתו מרת רבקה בתי' שיחיו **לפידות**

מרת פריידא שתחי' **אורנשטיין**